

Notat 2007–7

Økonomien i jordbruket på Østlandet

Utviklingstrekk 2001–2005

Tabellsamling 2001–2005

Terje Haug

Tittel	Økonomien i jordbruket på Østlandet. Utviklingstrekk 2001–2005. Tabellsamling 2001–2005
Forfatter	Terje Haug
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2007
Antall sider	79
ISBN	978-82-7077-679-5
ISSN	0805-9691

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjett-nemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskingene i jord- og skogbruk.
- Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres av Landbruks- og matdepartementet, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig regnskapsundersøkelse der det på landsbasis deltar ca. 1 000 gårdsregnskap hvert år. Skatteregnskapene gjøres om til driftsregnskap og suppleres med tall for avlinger og arbeidsforbruk. Grunnlagsmaterialet for denne regnskapsundersøkelsen er omfattende, og mange data på distriktsnivå er det ikke mulig å få med i den landsdekkende publikasjonen.

Ett av formålene ved å utgi denne publikasjonen er å gjøre tall for enkeltproduksjoner og for fylker enkeltvis tilgjengelig. NILF lager også slike oversikter for andre deler av landet, som Rogaland og Agderfylkene, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Norge.

En tabellsamling med tall for enkeltproduksjoner og fylker for 2001–2005 har en dominerende plass i notatet. Notatet inneholder en kortfattet tekstdel som diskuterer og framhever trender i utviklingen i økonomien i jordbruket de siste fem årene generelt, og utviklingen i 2005 spesielt. Tallene brukt i femårsoversiktene er deflatert etter konsumprisindeksen, mens tallene som er brukt i tabellsamlingen er nominelle kroner for hvert år.

Det er noe utskifting av deltakerne i driftsgranskingerne fra år til år, men kontinuiteten er god, og derfor vil trendene over fem år gi en god oversikt over den økonomiske utviklingen i jordbruket i landsdelen. I tillegg er totaløkonomien på brukene godt dokumentert.

Terje Haug har skrevet notatet, Eva Øvren har bidratt med tallmateriale, råd og kvalitetssikring, Berit Kristiansen har lest igjennom notatet og Anne Bente Ellevold har ferdigstilt notatet.

Oslo, april 2007
Ivar Pettersen

Innhold

1	INNLEDNING.....	1
2	HOVEDTRENDER I UTVIKLINGA DE SISTE FEM ÅRENE	3
2.1	Kort om jordbruket og driftsgranskingene på Østlandet.....	3
2.2	Effektivitetsutviklingen i jordbruket de siste 5 åra	4
2.3	Produksjonsinntekter.....	6
2.4	Variable og faste kostnader	6
2.5	Økonomisk resultat	7
3	UTVIKLINGA FOR NOEN VIKTIGE DRIFTSFORMER	11
3.1	Melk	11
3.2	Kornproduksjon.....	15
3.3	Kornproduksjon og melk.....	19
3.4	Kombinert kornproduksjon og svinehold.....	20
3.5	Sauehold	21
3.6	Ammekyr.....	23
3.7	Sammenligning av driftsformer	24
4	UTVIKLINGA I 2005	27
4.1	Generelle trekk	27
4.2	Sammenligning av fylkene.....	28
5	TABELLSAMLING 2001–2005.....	31
	FORKLARING PÅ FAGUTTRYKK	77

Figuroversikt

Figur 2.1	Totalarealet fordelt på eget og leid areal på Østlandets flatbygder	5
Figur 2.2	Totalarealet per bruk fordelt på eget og leid areal på Østlandets andre bygder	5
Figur 2.3	Dyretallet per bruk på Østlandet.....	6
Figur 2.4	Gjennomsnittlig produksjonsinntekt pr bruk 2001–2005	6
Figur 2.5	Faste og variable kostnader 2001–2005.....	7
Figur 2.6	Produksjonsinntekt, faste og variable kostnader 2001–2005.....	8
Figur 2.7	Nettoinvesteringer i snitt på alle bruk Østlandet	9
Figur 2.8	Gjeld og egenkapital Østlandet 2001–2005	9
Figur 2.9	Ulike bidrag til nettoinntekt Østlandet.....	10
Figur 3.1	Økonomiske nøkkeltall for melk andre bygder Østlandet	12
Figur 3.2	Nettoinvesteringer på melkebruk Andre bygder Østlandet	13
Figur 3.3	Inntekt og kostnader for kornproduksjon.....	16
Figur 3.4	Bidrag til nettoinntekten i prosent fra de ulike næringene.....	16
Figur 3.5	Investeringer på kornbruk Østlandet.....	18
Figur 3.6	Inntekter og kostnader for kornproduksjon og melk.....	19
Figur 3.7	Inntekt og kostnader for kornproduksjon og svinehold	21
Figur 3.8	Inntekt og kostnader for sauehold.....	22
Figur 3.9	Areal og sauetall på sauebruk andre bygder Østlandet.....	23
Figur 3.10	Gjennomsnittlig driftsoverskudd og nettoinntekt 2001–2005	26
Figur 4.1	Driftsoverskudd for hvert fylke 2003–2005	28

Tabelloversikt

Tabell 2.1	Fylkesvis fordeling av bruk som var med i driftsgranskingene i 2004–2005	3
Tabell 2.2	Fordeling av driftsformer i 2004–2005	4
Tabell 2.3	Fordeling av antall bruk på størrelsesgrupper	4
Tabell 3.1	Gjennomsnittlig driftsoverskudd 2001-2005 fordelt på driftsform i løpende priser	25
Tabell 3.2	Arbeidsforbruk og vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk for de ulike driftsformene, Østlandet (2005)	25
Tabell 4.1	Arealer i dekar per bruk, og avlingsnivå i fylkene 2005	29
Tabell 4.2	Fylkesvis fordeling av bruk med ulike driftsformer 2005	29
Tabell 4.3	Arbeidsforbruk og vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk 2005	30

Tabellsamling

Tabell 1	Østlandet, alle bruk	32
Tabell 2	Østlandets melkeproduksjon, flatbygder	35
Tabell 3	Østlandet, melkeproduksjon, «Andre bygder»	38
Tabell 4	Østlandet, korn- og melkeproduksjon, flatbygder	41
Tabell 5	Østlandet, kornproduksjon, kombinert med svin, flatbygder	44
Tabell 6	Østlandet, kornproduksjon, flatbygder	47
Tabell 7	Østlandet, kornproduksjon, «Andre bygder»	50
Tabell 8	Østlandet, sauehold, andre bygder	53
Tabell 9	Fylkestall, Østfold, alle driftsformer	56
Tabell 10	Fylkestall, Akershus, alle driftsformer	59
Tabell 11	Fylkestall, Hedmark, alle driftsformer	62
Tabell 12	Fylkestall, Oppland, alle driftsformer	65
Tabell 13	Fylkestall, Buskerud, alle driftsformer	68
Tabell 14	Fylkestall, Vestfold, alle driftsformer	71
Tabell 15	Fylkestall, Telemark, driftsformer	74

1 Innledning

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig regnskapsundersøkelse der det inngår omtrent 1000 regnskap fra gårdsbruk over hele landet. Brukene er valgt ut slik at de best mulig skal representere et tverrsnitt av det yrkesmessig drevne landbruket. Regnskapsundersøkelsene tar spesielt for seg jord- og skogbruksvirksomheten, men ser også på gården som samlet bedrift. Vi tar derfor med andre næringsgreiner som Tilleggsnæring, der landbrukets eiendeler blir brukt utenfor landbruksvirksomheten, og Andre næringer som ikke har noen tilknytning til landbruket. Fra Østlandet var det i 2005 til sammen med 362 bruk. Kontinuiteten blant deltakerne i driftsgranskningene er god, og derfor vil femårs-trendene gi et godt bilde av utvikling i økonomien i jordbruket. Derimot må vi være mer forsiktige med å sammenligne økonomien i jordbruket i ulike fylker, da vårt utvalg ikke er representativt på fylkesbasis.

Kapittel 2 i notatet ser på hovedtrender i utviklingen i økonomien i jordbruket på hele Østlandet i perioden 2001–2005. I kapittel 3 blir det fokusert på noen av de viktigste driftsformene: Melk, korn, korn og melk, korn og svin, ammekyr og sau. Kapittel 4 ser nærmere på utviklingen i 2005 og sammenligner noen tall fra hvert av fylkene. Det siste kapitlet inneholder en omfattende tabellsamling for de siste fem årene.

Til slutt har vi tatt med en forklaring på noen av faguttrykkene som blir brukt i teksten og i tabellene.

2 Hovedtrender i utviklinga de siste fem arene

2.1 Kort om jordbruket og driftsgranskingene på Østlandet

Østlandet var representert med til sammen 362 bruk i driftsgranskingene for regnskapsåret 2005 mot 368 i 2004. Tabell 2.1 gir en oversikt over hvor mange bruk som var med fra hvert fylke.

Tabell 2.1 Fylkesvis fordeling av bruk som var med i driftsgranskingene i 2004–2005

	2004	2005
Østfold	54	54
Akershus	37	35
Hedmark	84	82
Oppland	76	73
Buskerud	55	57
Vestfold	34	33
Telemark	28	28

De driftsformene som dominerer jordbruket på Østlandet er melk, korn, korn og svin, korn og melk, og sau. Disse driftsformene utgjør til sammen 256 av 362 bruk i 2005.

Tabell 2.2 gir en oversikt over hvilke driftsformer som er representert i driftsgranskingene, og hvor mange bruk som representerer hver driftsform. «Andre» driftsformer er en gruppe som for det meste består av ulike kombinerte driftsformer, og aller mest kornproduksjon kombinert med ulike husdyr- og planteproduksjoner. Her er Korn og fjørfekjøtt en driftsform i økning som nok vil erstatte gruppa Korn og sau neste år.

Tabell 2.2 Fordeling av driftsformer i 2004–2005

Driftsform	2004	2005
Melk	107	106
Korn	76	77
Korn og melk	25	24
Korn og svin	28	28
Sauehold	30	32
Melk og sau	4	4
Melk og svin	8	5
Andre	90	86
Alle	368	362

Brukets størrelse har relativt mye å si for økonomien på grunn av forskjeller i produsert mengde, og på grunn av stordriftsfordeler. Det er derfor interessant å kjenne fordelingen av deltakerbrukene på størrelsesgrupper. For eksempel vil større bruk i gjennomsnitt ha større produksjonsinntekter, og oftest lavere kostnader per enhet, og derfor gi større driftsoverskudd. Samtidig vil et større bruk vanligvis kreve både større arbeidsinnsats og investeringer, men likevel ofte gi høyere arbeidsfortjeneste per årsverk. Tabell 2.3 viser fordelingen av størrelsesgrupper blant deltakerne i driftsgranskingene på Østlandet i 2001 og i 2005. Tabellen viser en klar tendens mot større bruksenheter.

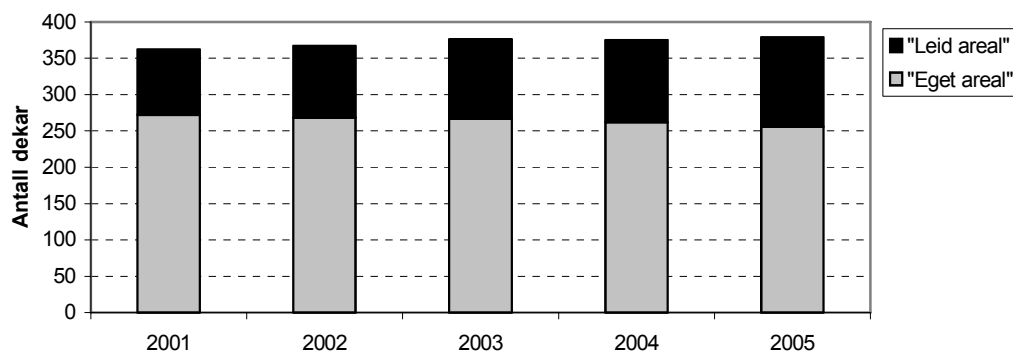
Tabell 2.3 Fordeling av antall bruk på størrelsesgrupper

Størrelsesgrupper, daa	2001	2005
35–49,9	2	2
50–99,9	24	15
100–199,9	111	112
200–299,9	94	83
300–499,9	100	93
500–	46	57

2.2 Effektivitetsutviklingen i jordbruket de siste 5 ara

Tallene viser en klar tendens til at bruka blir større når det gjelder både areal og dyretall. Tydeligst har denne utviklinga vært for bruk med korn og gris sjøl om tallet på purker ikke har økt så mye. På flatbygdene har brukas eget areal faktisk gått litt ned. Dette kan være tilfeldig på grunn av utskifting av bruk i statistikken. Figurene under beskriver utviklinga i perioden for arealstørrelse og leid areal.

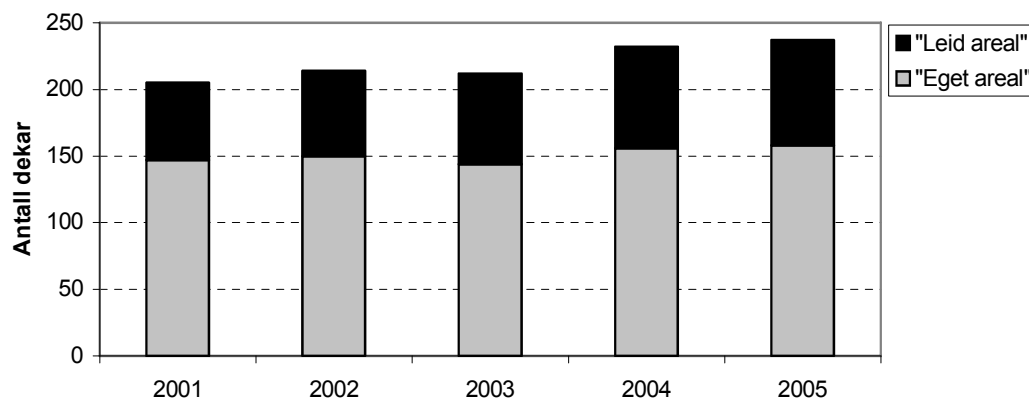
Østlandets flatbygder

Figur 2.1 Totalarealet fordelt på eget og leid areal på Østlandets flatbygder

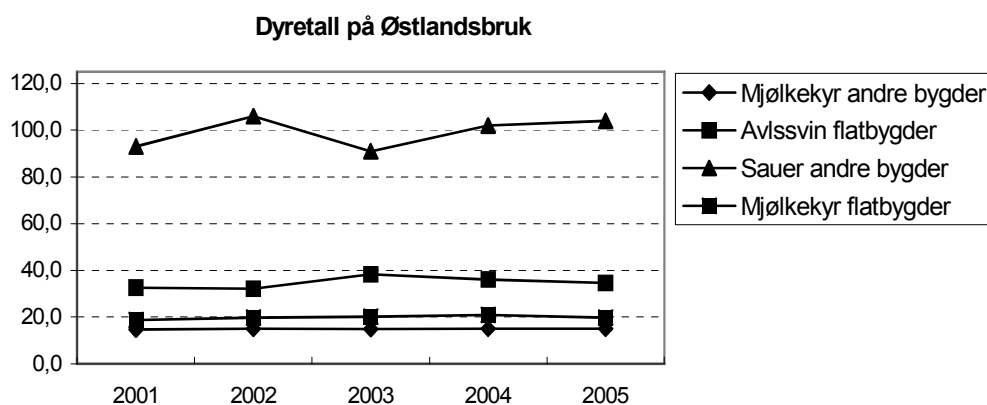
Tendensen til økende bruksstørrelse er likt i begge landsdeler sjøl om bruka på Andre bygder er klart mindre enn bruka på flatbygdene. Brukas egne arealer øker noe i Andre bygder, men økningen i leid areal er større. Figuren nedenfor viser arealutviklinga på bruka på Østlandets andre bygder:

Østlandets andre bygder

Figur 2.2 Totalarealet per bruk fordelt på eget og leid areal på Østlandets andre bygder

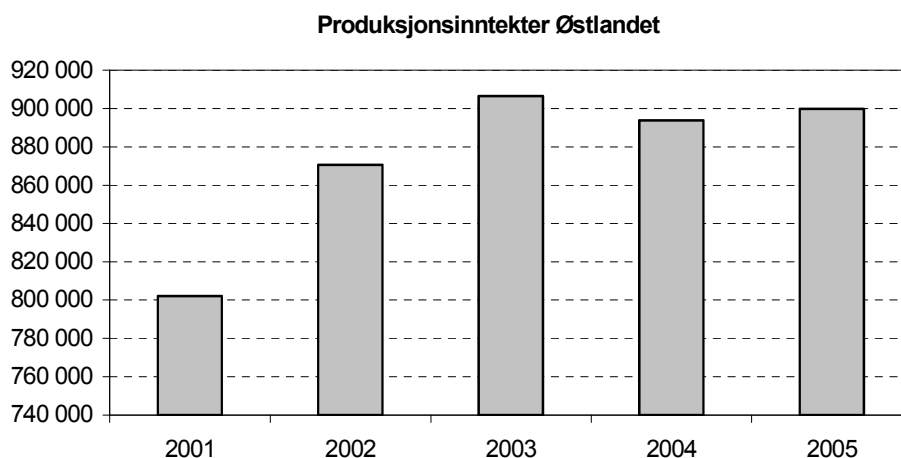
Antall dyr per bruk øker også, samtidig som det blir færre bruk som har de ulike husdyrslagene. Her må vi være klar over at bruk med melkeproduksjon som oftest ikke behøver å øke kutallet om kvoten øker. De fleste har fortsatt mye å hente på økt ytelse per ku. Derfor vil en økning i produksjonsinntekter ikke nødvendigvis føre til økt kutall. Figuren nedenfor viser dyretallet per bruk for noen ulike produksjonstyper:

Figur 2.3 Dyretallet per bruk på Østlandet

2.3 Produksjonsinntekter

Produksjonsinntekter er inntekt fra produksjon (for salg eller eget forbruk) av husdyr- og planteprodukter, tilskudd og økning i lagerbeholdning. Produksjonsinntektene viser en entydig oppadgående tendens for hele perioden (se figur 2.3) unntatt 2004. Økningen i produksjonsinntektene på ca. kr 97 700 fra 2001 til 2005 skyldes i første rekke økte salgsinntekter, da tilskuddene bare har økt med ca kr 20 000. Et viktig moment er at omfanget av produksjonen har økt for de fleste bruk, det gjelder både jordbruksarealet og antallet husdyr pr bruk med husdyrdrift. Isolert sett burde dette gi høyere produksjonsinntekter, men her kommer prisene pr kg inn i bildet og gir delvis motstridende tendenser.

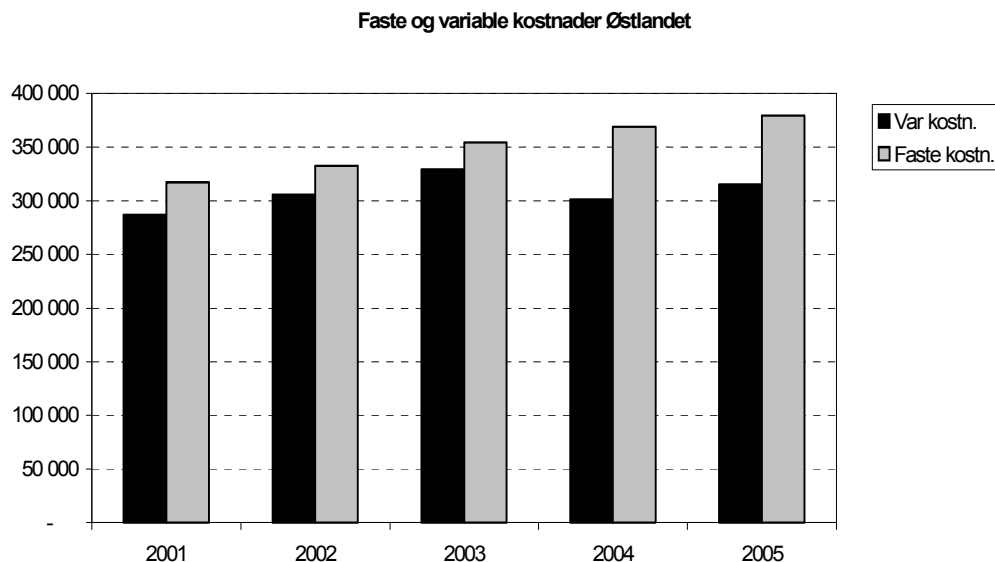
Figur 2.4 Gjennomsnittlig produksjonsinntekt pr bruk 2001–2005

2.4 Variable og faste kostnader

De variable kostnadene stiger som følge av økt produksjon på bruka. Totalt for femårsperioden har de variable kostnadene steget med kr 28 300 eller 10 prosent. Noe av dette skyldes økt volum i produksjonene, men prisøkninger ut over den generelle prisstigningen på driftsmidler bidrar nok mer.

De faste kostnadene har økt jevnt over femårsperioden, fra kr 317 300 i 2001 til kr 379 300 i 2005. Det er en økning på kr 62 100 eller 20 prosent. Størst bidrag til økningen finner vi i Maskinleie og Andre faste kostnader som begge har økt med kr 18 000 i perioden. Vedlikehold maskiner har økt med kr 6 000, mens Avskrivninger på maskinparken har sunket med kr 3 500 i perioden. Mer leasing og utsatte investeringer ligger nok bak denne nedgangen. Avskrivninger på driftsbygg har økt med kr 9 000 og vedlikeholdet med kr 5 000.

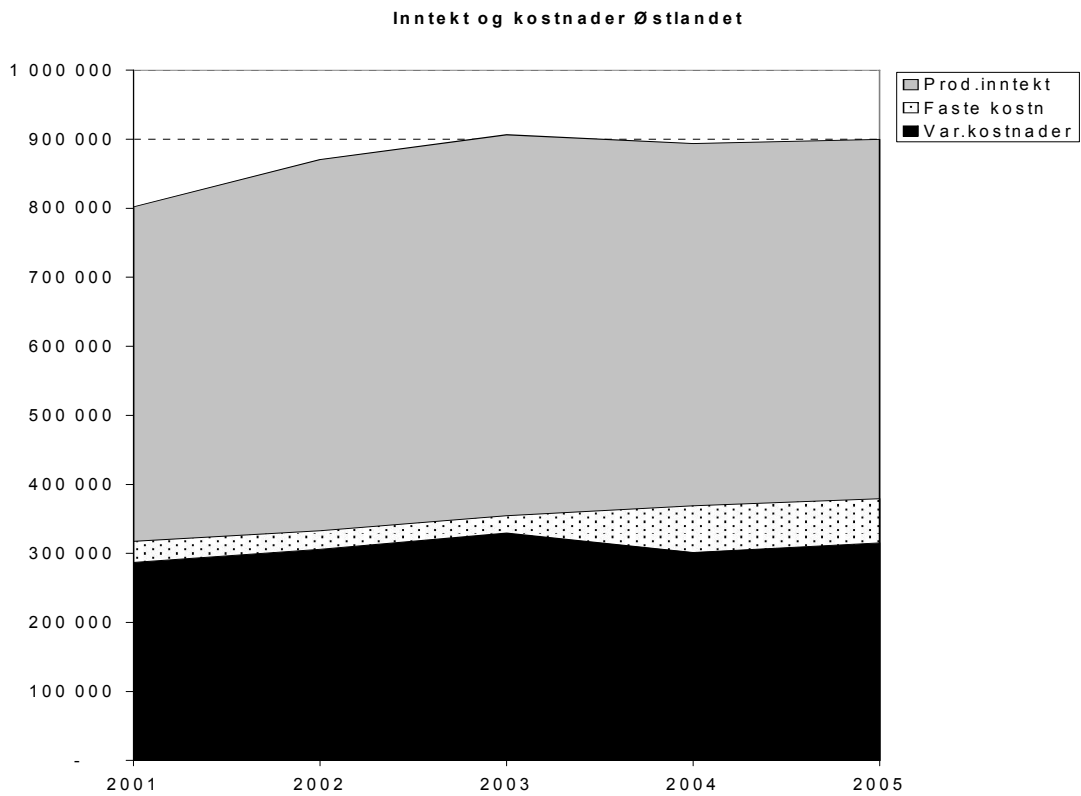
Økt maskinsamarbeid og maskinleie mellom bruk kan forklare endringene i maskinkostnader. Det økte volumet i produksjonen legger et press på driftsbygningene som gjerne bidrar til økte kostnader.

Figur 2.5 Faste og variable kostnader 2001–2005

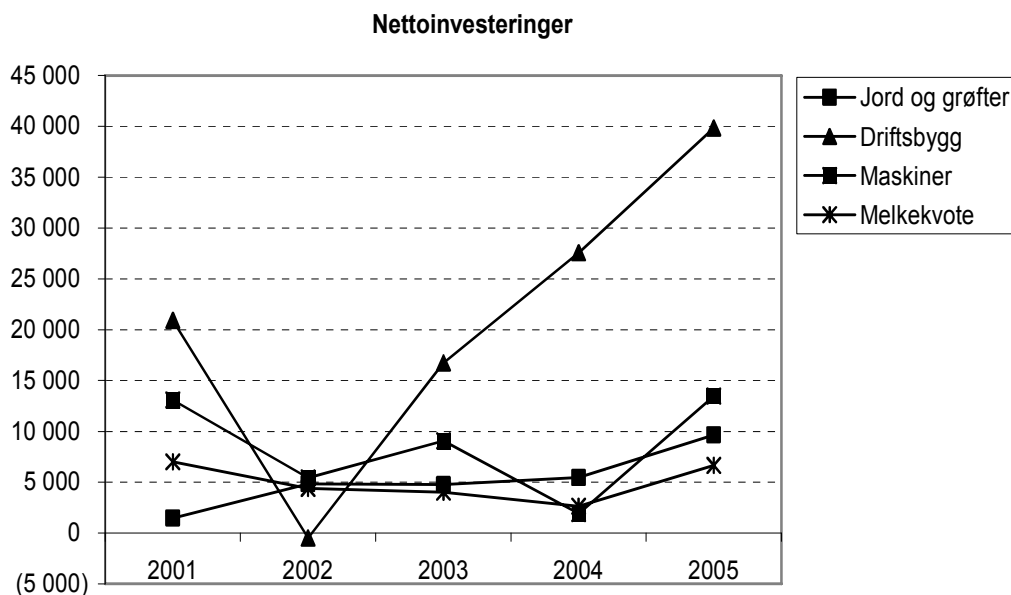
2.5 Økonomisk resultat

Om vi setter sammen tallene for produksjonsinntekt, variable og faste kostnader, får vi et visst inntrykk av hvordan driftsoverskuddet har endret seg i den siste femårsperioden. Figuren nedenfor viser at økningen i faste kostnader har vært større enn i de variable når tallene gjøres om til faste priser. Inntektene har hatt en liten økning til midt i perioden med en nedgang de siste to årene når vi tar hensyn til prisstigningen.

Figur 2.6 Produksjonsinntekt, faste og variable kostnader 2001–2005

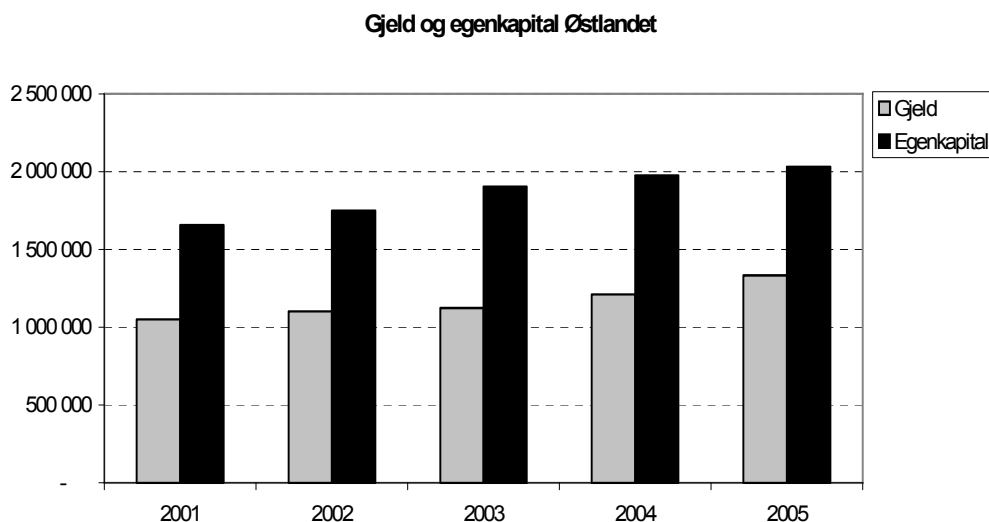
Østlandets jordbrukere kan antagelig velge mellom flere inntektskilder enn brukere i andre deler av landet. Det er ikke utenkelig at denne muligheten påvirker valgene den enkelte bruker foretar med hensyn på framtida. Noen velger å satse videre på jordbruket, mens andre avventer situasjonen. Dette kan vi få et inntrykk av i tallene for nettoinvesteringer, som er sum investert med fradrag for avskrivninger, nedskrivninger og frasalgs. De er vist i figuren nedenfor:

Figur 2.7 Nettoinvesteringer i snitt på alle bruk Østlandet

Driftsbygg har hatt den største satsingen, med unntak av året 2002. Maskininvesteringene har ligget lavere og varierer også en del. Figuren viser at satsingen på melkekvoter utgjør forholdsvis beskjedne beløp. Alt i alt antyder tallene en viss optimisme, spesielt fordi investeringer i driftsbygg ikke kommer om en forbereder nedlegging.

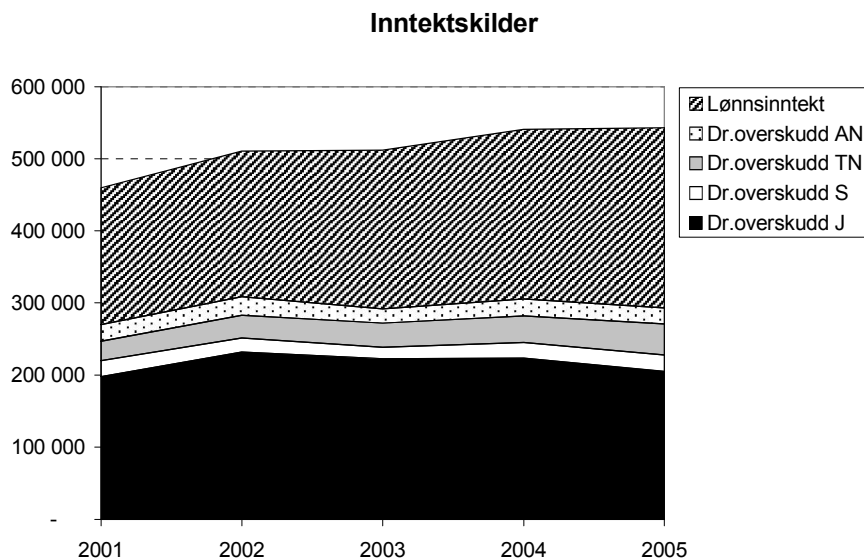
Synet på investeringer vil også være påvirket av forholdene omkring gjeld og egenkapital. Vi skal derfor se på hvordan disse faktorene i økonomien har endret seg siden 2001. Figur 2.8 viser at både sum gjeld og egenkapitalen har økt i denne perioden. Det lave rentenivået har nok bidratt til springen.

Figur 2.8 Gjeld og egenkapital Østlandet 2001–2005

De samlede økonomiske resultatene på bruka blir presentert i figur 2.8 der det nederste feltet viser driftsoverskudd fra jordbruket, neste felt viser driftsoverskudd fra skogen, de to neste er overskudd fra tilleggsnæring (TN) og annen næring (AN), mens det øverste feltet viser lønnsinntekter. Forholdet mellom feltene viser hvordan lønnsinntekter har fått større og større betydning for brukas økonomi. Det ser ut for å være lettere å hente kontanter fra lønnsarbeid enn fra andre næringer enn jordbruk. Skogbrukets bidrag til nettoinntekten er lite, og har vært stabilt de to siste årene. Årsaken til dette er nok at skogen i dag drives hovedsakelig av entreprenører med stort og moderne utstyr. Samtidig har tømmerprisene hatt små endringer de siste årene. Disse forholdene bidrar til at skogeieren ikke får så mye ut av sitt eierskap om han ikke sjøl bidrar aktivt i skogen.

Bidraget fra Tilleggsnæring og Annen næring øker ikke særlig mye. Forklaringen kan være at tida bli brukt mer til lønnsarbeid enn å videreutvikle nye næringer.

Figur 2.9 Ulike bidrag til nettoinntekt Østlandet

3 Utviklinga for noen viktige driftsformer

I dette kapitlet presenterer vi nøkkeltall for den økonomiske utviklingen de siste fem åra for de viktigste driftsformene på Østlandet. Først noen ord om den enkelte driftsformen:

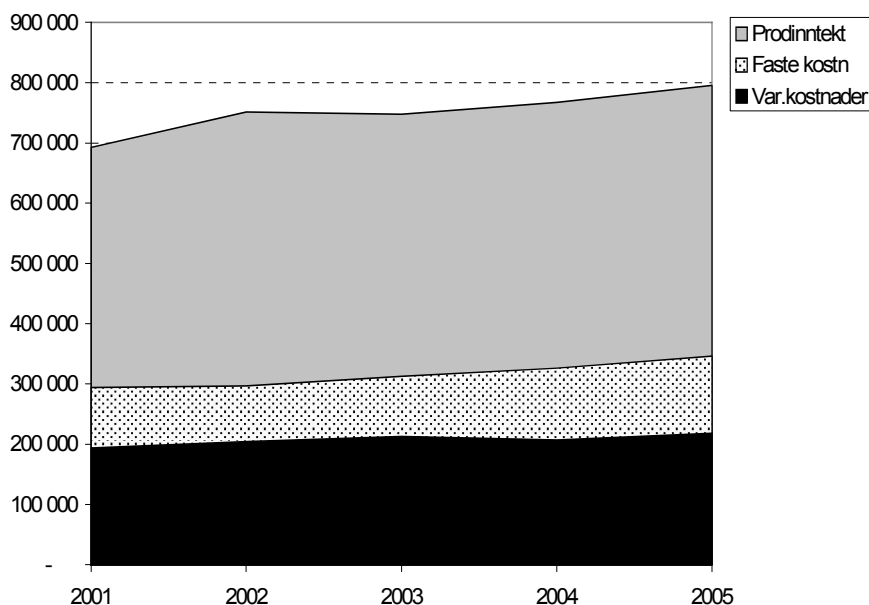
- Driftsformen «melk» er en kombinasjon av driftsformene melkeproduksjon, og melkeproduksjon og storfeslakt.
- Driftsformen «korn og melk» tilsvarer den kombinerte driftsformen kornproduksjon, melkeproduksjon og storfeslakt.
- Tallmaterialet for «korn og svin» er hentet kun fra flatbygder.
- Tallmaterialet for «sauhold» er hentet kun fra andre bygder.
- Tallmaterialet for «ammekyr» er hentet fra hele Østlandet.

En viktig generell kommentar som gjelder for alle driftsformer, er at gjennomsnittlig jordbruksareal (daa) og antall husdyr per bruk har økt i perioden. Isolert sett vil denne utviklingen gi en økning i både produksjonsinntekter og kostnader, men det økonomiske resultat avhenger også av prisnivået på produktene og innsatsfaktorene, og av tilskudd.

3.1 Melk

Figur 3.1 viser en viss økning i produksjonsinntektene for bruk med melkeproduksjon og storfeslakt fra 2001 til 2005. Både faste og variable kostnader har også økt i denne perioden. Forklaringen på inntektsendringen finnes først og fremst i bedre priser på melk og kjøtt, men også et økt volum på både melk og slakt. Gjennomsnittlig melkepris var i 2001 kr 3,38, mot 3,52 i 2005. Storfeslakt gikk kraftig ned i pris i -99 pga. overproduksjon, og hadde i 2001 en pris på kr 30,68 for okse og kvigeslakt. 5 år seinere er prisen kommet opp i kr 34,16 per kg.

Inntekt og kostnader mjølkebruk andre bygder Østlandet

Figur 3.1 Økonomiske nøkkeltall for melk andre bygder Østlandet

I perioden er melkesalget per bruk økt fra 77 561 liter til 85 748 liter. Kjøttsalget har økt med ca. 550 kg. Tilskuddene har i 5-årsperioden økt med drøye kr 10 000 per bruk. Årsaken er økte arealer og noen få flere slaktedyr. Posten Driftstillegg, grunntilskudd og distriktstilskudd har derimot samlet gått ned med kr 3 737 per bruk. Dette kommer av kutt i driftstillegget og fjerning av grunntilskuddet i prisen på storfeslakt.

Melkebruka på flatbygdene – det er bare 30 bruk med i 2005-tallene – har produksjonsinntekter som ligger ca. kr 220 000 høyere enn for Andre bygder. Årsaken er større bruk med ca. 34 tonn mer levert melk per bruk. I femårsperioden har melkesalget økt med nesten 11 000 liter per bruk. Det har gitt en økning i produksjonsinntektene på kr 51 000. Også på disse bruka har tilskuddene økt, men bare med kr 9 600.

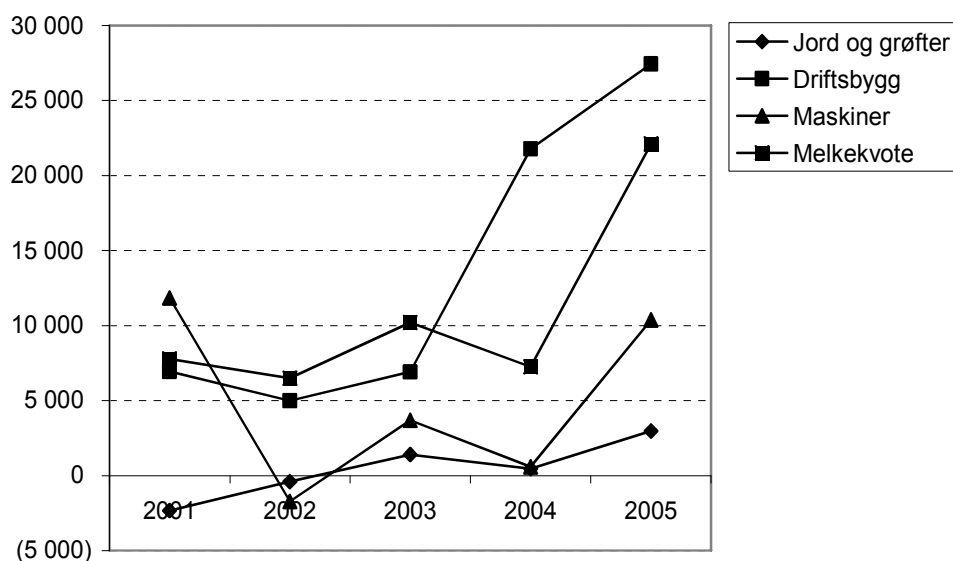
Sum variable kostnader øker sjølsagt i takt med økt omfang av produksjonen. Fra 2001 til 2005 har sum variable kostnader økt med kr 24 310 eller 13 prosent på melkebruk i Andre bygder. På flatbygdene har variable kostnader sunket med ca. kr 1 500 i perioden. Det kan skyldes en nedgang i kjøttmengden, og at grovfôrarealet per ku har økt litt slik at kraftfôrbruken kan senkes. Sterkere fokus på kostnader pga. lav inntjening bidrar nok også.

De faste kostnadene per bruk på Østlandets andre bygder i 2005, var kr 346 225, som er en økning på kr 50 000, eller 17 prosent. Samtidig har årskuttallet bare økt med 0,3 årskyr. På flatbygdbruka har de faste kostnadene økt med kr 32 000 i perioden, en økning på 7,5 prosent. De største bidragene til denne økningen kommer fra Leid hjelp med kr 19 000 og Andre faste kostnader med nesten kr 20 000.

Driftsoverskuddet for melkebruka på andre bygder har hatt en økning på kr 26 000 eller 1,3 prosent i femårsperioden. Driftsoverskuddet for flatbygdbruka har steget svakt, fra kr 205 000 i 2001 til kr 231 000 i 2005 eller 1,3 prosent. Økningene er så vidt små i løpende kroner at dette er en betydelig tilbakegang i økonomien målt i faste priser.

Figuren nedenfor viser at investeringene i på melkebruka har økt i femårsperioden, med unntak av maskiner. Det er særlig kjøp av melkekvote og driftsbygg som bidrar til økning. 2005 viser en betydelig investeringsvekst for melkekvote, mens driftsbygg flater noe ut.

Nettoinvesteringer

Figur 3.2 Nettoinvesteringer på melkebruk Andre bygder Østlandet

Variasjoner mellom ulike bruk

Gjennomsnittstallene for melkebruka skjuler store variasjoner mellom ulike bruk. Sjøl om bruka hadde hatt noenlunde likt utgangspunkt for produksjonen, ville brukerens valg på alle nivåer ha kommet til å prege resultatene i stor grad. For å belyse dette litt nærmere, har vi gruppert 60 melkebruk fra Østlandets andre bygder etter størrelsen på overskuddet per årsku før avskrivninger. De 18 bruka med høyest overskudd utgjør Høy-gruppa, mens de 18 bruka med lavest overskudd før avskrivninger er Lav-gruppa.

Inntekt per årsku	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Melk	20 901	24 044
Livdyr og slakt	9 779	15 903
Grovforsalg mm	226	711
Arealtilskudd	5 686	6 240
Husdyrtilskudd	3 891	4 555
Sum inntekt per ku	40 484	51 451

Størst forskjell mellom gruppene viser inntekten fra livdyr og slakt – Høy-gruppa har kr 6 124 mer i inntekt per ku. Samlet er inntekten per ku ca. kr 11 000 større i Høy-gruppa. Dette er 27 prosent mer enn Lav-gruppa. Vi har ikke tatt med driftstillegget i denne inntekten per ku da tillegget er et fast beløp uansett størrelsen på kuflokken ut over 5 kyr.

Variable kostnader omfatter de direkte forbrukspostene som varierer i takt med dyretallet. Forskjell mellom gruppene for kraftfôr, livdyr og kostnader til grovfôr kan henføres til en slaktemengde som er 71 prosent større i Høy-gruppa. Samtidig er melkemengden per ku 649 liter større.

Kostnader per arsku	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Kraftfor	7 145	8 423
Annet for	477	507
Kjøpt livdyr	749	1 209
Dyrlege, medisin	1 287	1 337
Forbruksartikler	1 567	1 448
Gjødsel, kalk, frø	1 911	2 454
Syre og plantevern	394	552
Sum kostnader	13 529	15 930

De faste kostnadene viser derimot større variasjon. Disse kostnadene er ikke så lette å forandre, da de følger av valg brukeren har gjort tidligere. Over flere år vil det likevel være mulig å påvirke disse kostnadene. Maskinsamarbeid har på mange bruk bidratt til lavere maskinkostnader. Kjøring for andre vil også skaffe inntekter som så reduserer egne nettokostnader til mekanisering. Et utslag av kostnadsjakten er at utgiftene til leid hjelp ikke vokser noe særlig. Det er verd å merke seg at det er bruka med svakest overskudd per ku som har klart størst kostnader til leid hjelp, uten at det dermed er sagt hva som er årsak eller virkning.

Faste kostnader per arsku	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Maskinkostnader i alt	7 022	5 694
Driftsbygg i alt	4 018	4 410
Andre anlegg	485	306
Leid arbeid netto	2 243	782
Maskin- og jordleie	2 421	1 279
Forsikring og strøm	2 536	2 482
Administrasjon	2 411	2 687
Sum faste per ku	21 137	17 640

Forskjellen mellom gruppene for faste kostnader er kr 3 497. Her er avskrivningene tatt med, men de er ikke med i grunnlaget for sortering av bruka. Det er særlig kostnadene til leid arbeid og maskin/jordleie som viser forskjell. Leid arbeid er bruttokostnadene til leid hjelp redusert med tilskudd til avløsning. Tallene viser at Lav-gruppa har leid en god del mer hjelp enn det avløsertilskuddet dekker. Høy-gruppa har et areal som er 17 daa større og et kutall som er 0,8 årsku mindre enn Lav-gruppa. Vi kan følgelig ikke skylde på betydelige stordriftsfordeler for Høy-gruppa.

Resultatmal	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Dekningsbidrag m/tilskudd, per arsku	26 956	35 521
Driftsoverskudd før avskrivning, per arsku	10 829	22 796
Driftsoverskudd før dr. tillegg, per arsku	5 818	17 881
Driftsoverskudd i alt J, m/driftstillegg	179 886	367 493

Dekningsbidraget per årsku i Høy-gruppa er 32 prosent større enn i Lav-gruppa, hovedsakelig på grunn av større inntekter. Når de faste kostnadene i Lav-gruppa er ca. kr 3 500 større per ku, må overskuddet preges av det. Forskjellen i overskudd per ku før driftstillegg er på kr 12 063, og det samla overskuddet fra jordbruket blir over dobbelt så stort i Høy-gruppa, sjøl om kutallet er 0,8 årskyr lavere.

3.2 Kornproduksjon

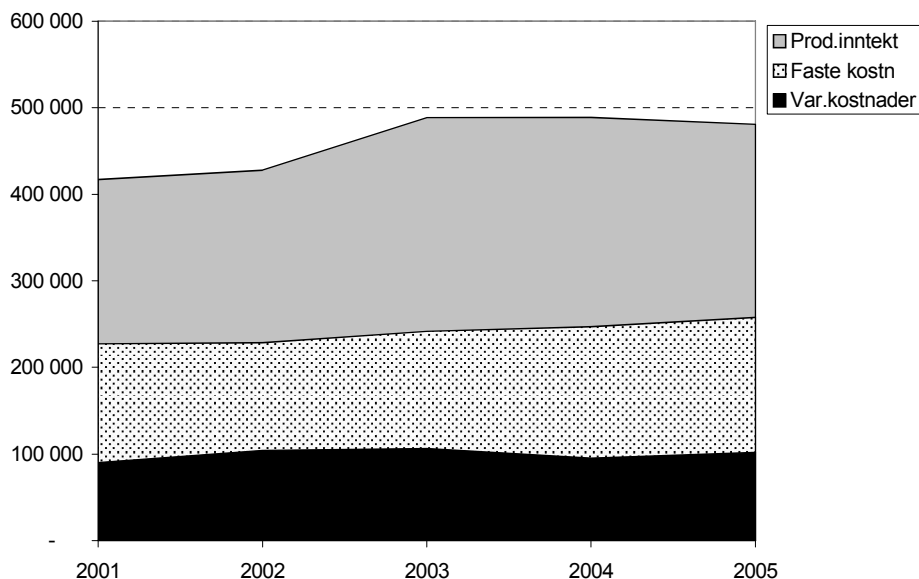
Produksjonsinntektene for kornproduksjon er naturlig nok påvirket av årlige variasjoner i avlingsnivå og priser. I femårsperioden har avlingene vært særlig lave bare i 2002. 2005 ga avlinger på litt under normalt nivå. Prisene på både hvete, bygg og havre har sunket i perioden, hvete og bygg med 12 øre per kg, mens havren har gått ned med 7 øre per kg. For hvetens del skyldes dette bant annet uheldig vær i deler av sesongen for hele Østlandet unntatt Østfold. Arealet på kornbruka fortsetter å øke, og er i 2005 på 380 dekar. Av dette er hele 97 dekar leid areal, en økning på 32 dekar i femårsperioden. Kornarealet opptar 93 prosent av totalarealet, og det er bygg som dominerer med 37 prosent av arealet. Havre og hvete har begge 28 prosent av arealet. Samlet gir dette en inntektsøkning fra planteprodukter på ca. kr 28 000 fra første til siste år i femårsperioden, men her var både 2001 og 2002 år med avlinger godt under gjennomsnittet.

De variable kostnadene har økt fra kr 90 100 i 2001 til ca. kr 102 000 i 2005, en økning på 13 prosent. Den årlige kostnaden til såvarer viser en nedgang i perioden på 3 prosent, mens plantevernmidlene har økt med 25 prosent. Størst økning viser gjødsel og kalk som økte fra kr 38 900 i 2001 til kr 50 200 i 2005 – en økning på 29 prosent mens kornarealet bare har økt med 4 prosent.

De faste kostnadene i kornproduksjon har steget med 13 prosent i femårsperioden, fra kr 227 300 til kr 257 700. Det største bidraget i kroner er Andre faste kostnader som har økt med kr 14 000 eller ca. 14 prosent. I prosent er det Maskinleie som viser størst økning med hele 75 prosent – fra kr 11 000 til kr 19 500. Her kan økt bruk av leasing være et bidrag. Samlet sett har de faste kostnadene økt med 13 prosent, det samme som de variable kostnadene.

Driftsoverskuddet for kornbruka på flatbygdene viser en økning på kr 21 600 i perioden, eller 22 prosent. Her må vi ha i mente at de to første åra i perioden var dårlige avlingsår med lave overskudd. Samtidig har tilskuddenes andel av inntektene økt fra 22 prosent i 2001 til 26 prosent i 2005. De fallende kornprisene har blitt delvis kompensert med økt arealtilskudd.

Inntekt og kostnader på kornbruk

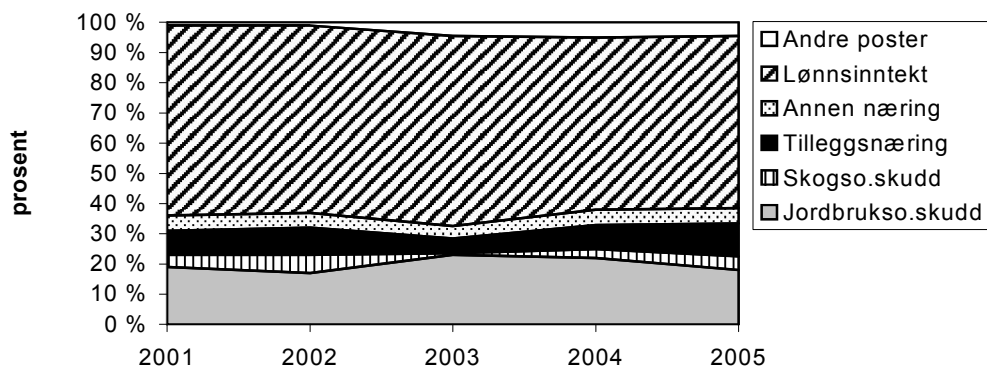

Figur 3.3 Inntekt og kostnader for kornproduksjon

Sammensetning av nettoinntekt

Nettoinntekten på kornbruka har i femårsperioden økt med kr 148 000 eller 28 prosent. Hvordan de ulike inntektskildene bidrar til nettoinntekten, beskriver tydelig hvordan situasjonen har endret seg for kornbruka. Før var jordbruket en større bidragsyter enn nå. Samtidig har lønnsinntektenes andel av nettoen gått noe ned mens vi kanskje skulle forvente det motsatte. Det viser seg at satsing på tilleggsnæringer (= utnyttelse av jordbrukets eiendeler i virksomhet utenom jordbruket) og på andre næringer helt utenom landbruket, har økt en god del, særlig tilleggsnæringer. Også pensjoner og sjukepenger viser en betydelig økning. De lave rentene bidrar med reduserte netto rentekostnader slik at belastningen er gått ned fra kr 35 000 i 2001 til kr 22 000 i 2005. Figuren nedenfor viser hvordan de ulike bidragene til nettoinntekten fordeler seg prosentvis:

Bidrag til nettoinntekten i prosent

Figur 3.4 Bidrag til nettoinntekten i prosent fra de ulike næringene

Variasjoner mellom bruka

Som i melkeproduksjonen skjuler gjennomsnittstallene for kornbruka store variasjoner mellom bruka. Også her har vi sett på forskjellen mellom yttergrupper. Utgangspunktet er 44 kornbruk over 100 dekar på Østlandets flatbygder. Bruka er sortert etter overskudd per dekar før avskrivninger. De 13 bruka med lavest overskudd er Lav-gruppa, mens de 13 høyeste er Høy-gruppa.

Inntekter, kr per dekar	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Korninntekt	714	1 012
Annen inntekt	13	61
Tilskudd	89	118
Sum inntekt	817	1 191

Tallene viser at korninntekten per dekar er svært ulik. Litt av forklaringen er at avlingene i snitt er 391 kg per dekar i Lav-gruppa, mot 509 kg per dekar i Høy-gruppa. Det er større andel hvete i Høy-gruppa, hele 34 prosent av kornarealet, mot 18 prosent i Lav-gruppa. I tillegg er hveteavlingen ca. 100 kg større per dekar i Høy-gruppa. Disse forholdene bidrar til å øke inntektene.

De variable kostnadene viser liten variasjon mellom gruppene. Både gjødselbruk og behov for plantevern er noe høyere i hvetedyrkinga. Det burde gi økte kostnader i Høy-gruppa, men har bare slått til for plantevernkostnaden. Totalt kornareal er henholdsvis 214 dekar og 452.

Variable kostnader, kr per dekar	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Sakorn og frø	84	77
Gjødsel og kalk	137	124
Div forbruksartikler	12	15
Plantevern	40	61
Sum variable per dekar	274	277

De faste kostnadene i korndyrkinga har vært under press de siste åra med synkende lønnsomhet. Likevel har mange bruk blitt hengende igjen med gamle høye kostnader og det samme arealet. Avskrivninger på tidligere investeringer bidrar tydelig her. Store innleide arealer kan gi grunnlag for reduserte kostnader per enhet, men det er ikke alle bruk som har tilpasset seg på denne måten av ulike årsaker.

Faste kostnader, kroner per dekar	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Maskinkostnader i alt	266	270
Driftsbygg i alt	132	114
Andre anlegg	29	29
Leid arbeid netto	9	11
Maskinleie- og jordleie	71	48
Strøm og forsikring	111	72
Administrasjon	129	64
Sum faste kostnader m/avskrivninger	746	607

Faste kostnader per dekar i Lav-gruppa utgjør kr 139 mer enn Høy-gruppa, eller 25 prosent mer. Det gir utslag på overskuddet når inntektene også er betydelig bedre i Høy-gruppa.

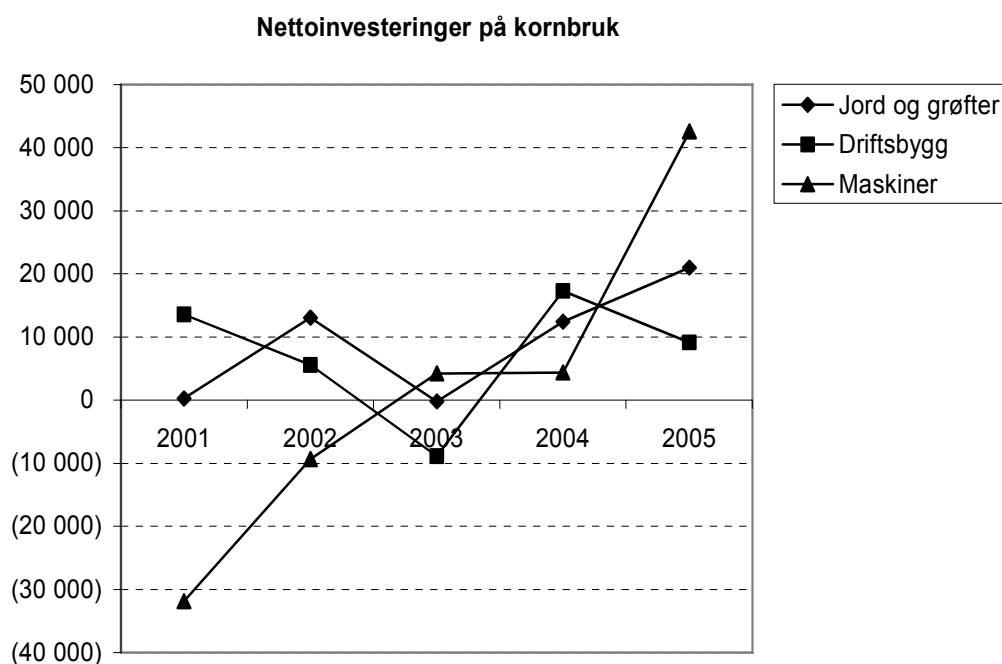
Resultatene for korngruppene viser den store forskjellen som følger av både ulik inntekt og ulike faste kostnader:

Resultatmal, kroner per dekar	Lav-gruppa	Høy-gruppa
Dekningsbidrag m/tilskudd	543	914
Driftsoverskudd før avskrivning	-7	549
Driftsoverskudd	-203	308
Driftsoverskudd J i alt	-39 092	135 660

Det er en tydelig forverring siden 2004 at 22 av brukta i dette materialet gikk med underskudd på grunn av svak inntjening i sin kornproduksjon. I 2004 hadde 7 bruk underskudd.

Investeringer

Investeringene på kornbruka har ligget lavt i mange år, men økte i 2004 og blir mer enn doblet i 2005. Figuren nedenfor viser investeringene fordelt på ulike grupper av eiendeler for de 56 kornbruka på flatbygdene. Maskingruppa tar et kraftig steg oppover i 2005 etter å ha ligget lavt i fire år. Driftsbyggene lå høyt både i 2001 og i 2004, men har falt noe tilbake i 2005.

Figur 3.5 Investeringer på kornbruk Østlandet

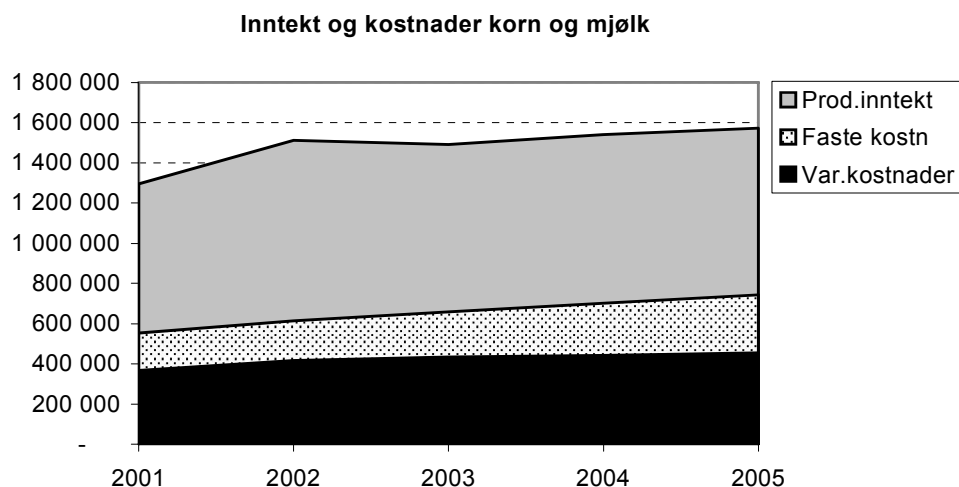
Kornbruk i andre bygder

Antallet kornbruk i andre bygder er synkende i vårt tallmateriale: det var 27 bruk i 2001 og bare 21 bruk i 2005. Utviklinga på disse bruka er omtrent som for bruka på flatbygdene. Arealet er økende, men det er havredyrking som dominerer på de 251 dekarne som er til rådighet. Avlingene er jevnt over noe lavere enn på flatbygdene. Prisene på korn er også lavere med unntak for havren. Jordbruksoverskuddet på disse bruka viser en klart fallende tendens, fra kr 72 200 i 2001 til kr 53 600 i 2005. Skogbruket bidrar derimot til inntektene i større grad enn på flatbygdene. Tilleggsnæringer og Andre næringer har ikke fått samme omfang som på flatbygdene, men lønnsinntektene har fått en mye mer dominerende plass. De var bare kr 193 700 i 2001 og har steget til kr 384 100 i 2005. Det betyr at lønnsinntekten nå bidrar med 72 prosent av nettoinntekten på disse bruka.

3.3 Kornproduksjon og melk

Det er en betydelig reduksjon av antall bruk som driver med denne driftsformen i vår statistikk – fra 26 bruk i 2001 til 16 bruk i 2005. Produksjonsinntektene viser en økning i femårsperioden på kr 275 800 – en økning på 21 prosent. Årsakene er flere, men først og fremst en fortsatt vekst i kornarealet (+69 daa) og i areal til grovfôr (+25 daa). Hele denne økningen er dekket opp ved økt leie av areal (+100 daa). Inntektene fra planteproduksjonen øker med en tredjedel (kr 84 000) i 5-årsperioden, sjøl om avlingene i 2005 var lavere enn året før, samtidig som kornprisen går ned ca. 7 øre per kg. Tilskudd til areal viser hele 52 000 i økning, først og fremst fra økt areal, men og fra økende satser til kornareal som følge av senket kornpris.

Husdyrproduksjonen har også bidratt til økningen. Melkemengden er gått opp med 24,5 tonn (19 prosent) mens slaktemengden har økt med over 1000 kg i femårsperioden. Bedre priser på storfekjøtt (+kr 2,60 i gjennomsnitt) bidrar til økningen i inntekt.

Figur 3.6 Inntekter og kostnader for kornproduksjon og melk

De variable kostnadene viser en jevn økning som i kroner er på nesten 88 000. Dette er ikke uventet ut fra økningen i produksjon og priser. Økningen i faste kostnader er som forrige år sterkere enn en skulle forvente. Den er på nesten kr 190 000 i løpende priser. Her er det Andre faste som bidrar mest (+ kr 49 000), maskinleie (+ kr 61 000),

mens vedlikehold maskiner øker med kr 25 000. Det totale jordbruksarealet har økt med 100 daa eller 20 prosent, mens de faste kostnadene har økt med 34 prosent. Mekaniseringkostnaden per dekar har økt fra kr 445 i 2001 til kr 493 i 2005 – en økning på 11 prosent eller 2,2 prosent per år. Det ser ut for at fornyelsen av maskinparken i større grad enn før skjer gjennom leasing isteden for kjøp siden avskrivninger for maskinparken står stille relativt sett.

Tallene fra andre produksjoner enn jordbruk forteller om en økende innsats for å hente overskudd fra flere kilder. Skogbruket viser en dobling av overskuddet, mens satsingen på tilleggsnæringer slår ut med en tredobling av overskuddet der. Det meste av dette kommer fra økt leiekjøring med jordbrukets maskinpark. Innsatsen i timer i tilleggsnæringer er nesten 4-dobla på 5 år.

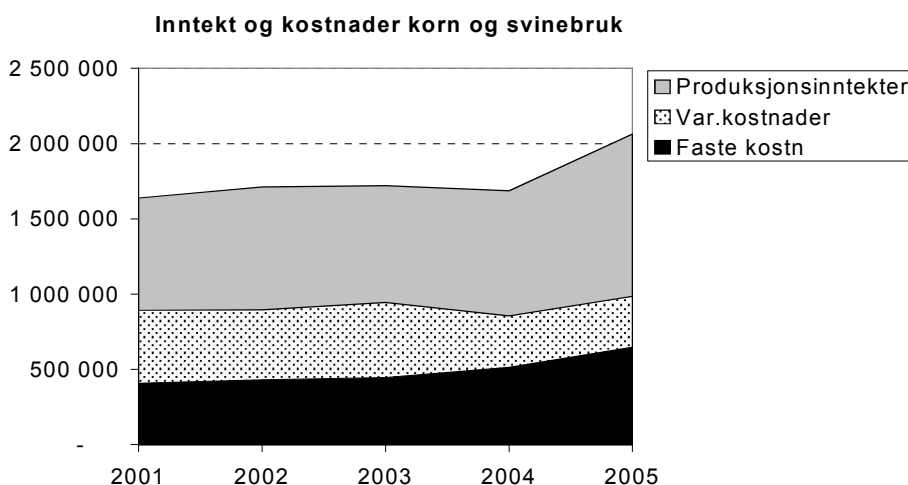
3.4 Kombinert kornproduksjon og svinehold

Lønnsomheten i kombinasjonen kornproduksjon og svinehold er følsom for svingninger i årsvekst, kornpriser og markedet for svinekjøtt. Kornavlingene på disse bruka var middels i 2001 til 2003, og godt over middels i 2004 og 2005. Prisene på bygg var 2 øre lavere i 2005 enn i 2001, mens hveteprisen lå 11 øre lavere. Dette faktum får liten betydning for inntekten siden arealet av hvete har økt med 99 dekar i 5-årsperioden, og hveteprisen er ca. 45 øre høyere enn havre/byggprisen. Inntektene fra hvete utgjør nå over 50 prosent av inntektene fra planteproduksjon mot 30 prosent i 2001. Både bygg og havrearealet har blitt redusert i perioden, samlet med 58 dekar. Kornarealet på disse bruka har økt med 55 dekar i perioden, samtidig som leid areal har økt med 93 dekar.

Prisen på svinekjøtt ligger i 2005 bare 20 øre over 2001, mens årene mellom disse lå høyere i pris. Besetningene har økt med 2 avlsgris i perioden, og salgbare smågris har økt fra 596 per bruk til 889, en økning på 49 prosent. Bare en mindre del av denne økningen har gått til økt salg av smågris, resten er føret fram til slakt på bruket. Det har bidratt til at salg av svinekjøtt har økt med 5 tonn slik at inntektene fra svineslakt utgjør 75 prosent av husdyrinntektene. Tilskuddene til denne bruksgruppa utgjør bare drøye 9 prosent av produksjonsinntekten. I andre produksjoner har inntekten en betydelig større tilskuddsandel.

De variable kostnadene har steget med 10 prosent og utgjør kr 985 131 per bruk i 2005. Økt kornareal bidrar til økningen samtidig som kraftfôrkostnaden øker mest pga. økt framføring av gris. Bruka har i 2005 en kostnad til innkjøp av livdyr på kr 176 700, noe som er en nedgang på kr 58 700. Dette kan tyde på bedre holdbarhet på purkene og/eller økt satsing på egen rekruttering.

De faste kostnadene viser kraftig stigning, fra kr 408 500 i 2001, til kr 645 900 i 2005. Dette skyldes økte avskrivninger på driftsbygg, mer maskinleie og sterk vekst i andre faste kostnader. Posten maskinleie har økt med kr 93 000, noe som antyder at leasing også på disse bruka blir mer vanlig. Andre faste kostnader har økt med kr 81 000 eller 73 prosent - og viser at kostnadene til administrasjon vokser friskt.

Figur 3.7 Inntekt og kostnader for kornproduksjon og svinehold

I 2005 var driftsoverskuddet per bruk kr 432 500, mens det i 2001 var på kr 337 800. Dette gir en økning i perioden på kr 94 700 som i hovedsak kommer av overgang til hvete fra bygg og havre samt økt framføring av slaktegris etter bedre smågristall per kull. Økningen i produserte mengder har følgelig bedret resultatet sjøl om prisene på korn har gått ned.

Investeringene på disse bruka ligger blant de høyeste på Østlandet. Posten Driftsbygg hadde nettoinvesteringer på kr 88 200 i 2001, og dette er gått ned til kr 35 800 i 2005, etter kraftige satsinger i både 2003 og 2004. Maskingruppa viser derimot negative investeringer (avskrivningene er større enn investeringen) i 2005 og i 2003, og bare mindre positive beløp i 2002 og 04. 2001 var derimot et kraftig satsingsår for maskinene med kr 104 300 i netto investering.

Denne bruksgruppa er svært stabil i sammensetningen av inntektene. Overskuddet fra jordbruket utgjør i 2005 61 prosent av de viktigste inntektene, 5 prosentpoeng mer enn i 2001. Lønnsinntektenes andel, som har steget for de fleste andre bruksgrupper, utgjør her 31 prosent av de viktigste inntektene – 2 prosentpoeng mindre enn i 2001.

Tallene for kombinert kornproduksjon og svinehold kommer kun fra Østlandets flatbygder da denne driftsformen er lite utbredt i andre bygder.

3.5 Sauehold

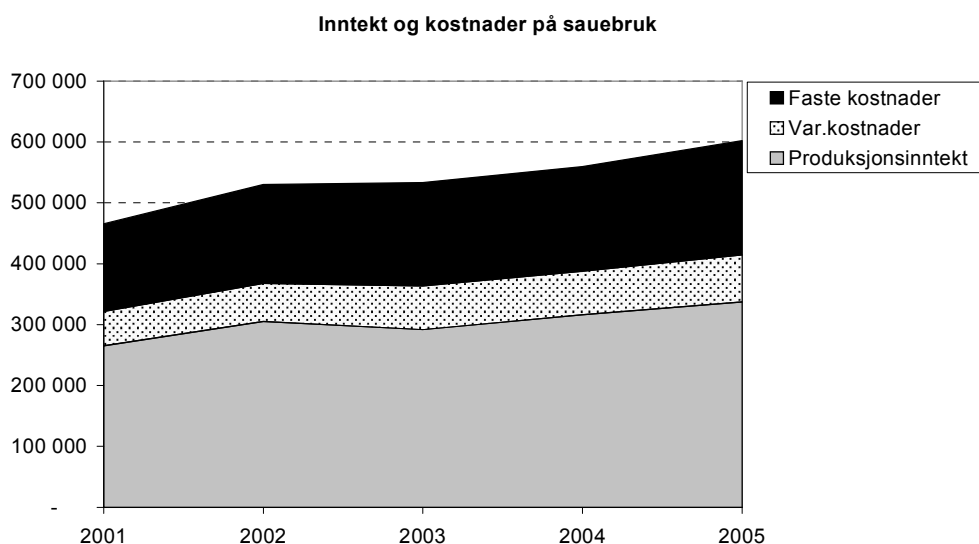
Sauehold er den driftsformen, sammen med kornbruk i andre bygder, som har lavest produksjonsinntekt og driftsoverskudd gjennom hele perioden. Produksjonsinntektene går opp og ned fra år til år, men fra kr 265 100 i 2001 stiger de til kr 337 200 i 2005. Dette på tross av en nedgang i prisene: for lammekjøtt fra 35,04 i 2001 til 33,10 i 2005. Sauekjøttet har sunket fra kr 16,28 per kg i 2001, til kr 10,03 i 2005. Inntektsøkningen kommer fra en økning i antall vinterføra sau, økt slaktevekt og økt lammetall. Gjennomsnittsbruket har et jordbruksareal på 157 dekar og 104 vinterføra sauer. Antall gagnslam per sau har økt med 0,1 lam til 1,5, og kjøttavdråten per sau er økt til 31 kg fra 28 i 2001. Litt av grunnlaget for suksessen ser ut for å være satsing på bedre fôring.

Ut fra den økte produksjonen har det kommet økte inntekter. Husdyrinntekten er økt med 21 prosent, fra kr 100 100 i 2001 til kr 122 300 i 2005, og utgjør 36 prosent av total produksjonsinntekt. Tilskuddene har også økt, fra kr 151 100 til kr 193 000 – en økning på 28 prosent. Med økt satsing på tilskudd til beitedyr kan vi vente at denne økningen i

tilskudd vil fortsette. Sauebrukerne har også sett muligheten for å tjene mer på leiekjøring med egen maskinpark. Overskuddet fra denne kjøringa har økt med kr 6 000, nesten en dobling. I overskuddet er alle maskinkostnadene til leiekjøringa trukket fra og tilbakeført til jordbruket slik at dette senker saueholdets egne maskinkostnader. Total produksjonsinntekt har økt fra kr 265 100 i 2001 til kr 337 200 i 2005.

Variable kostnader har økt i perioden som følge av flere dyr, men og som følge av bedre føring og prisstigning. Økningen er på kr 20 800 for hele perioden. Det største bidraget til økning kommer fra kraftfôr og gjødselkjøp som har økt med henholdsvis 25 og 50 prosent. Avlingene ligger likevel bare på et moderat nivå, noe som henger sammen med den intensive beitinga vår og høst på sauebruk.

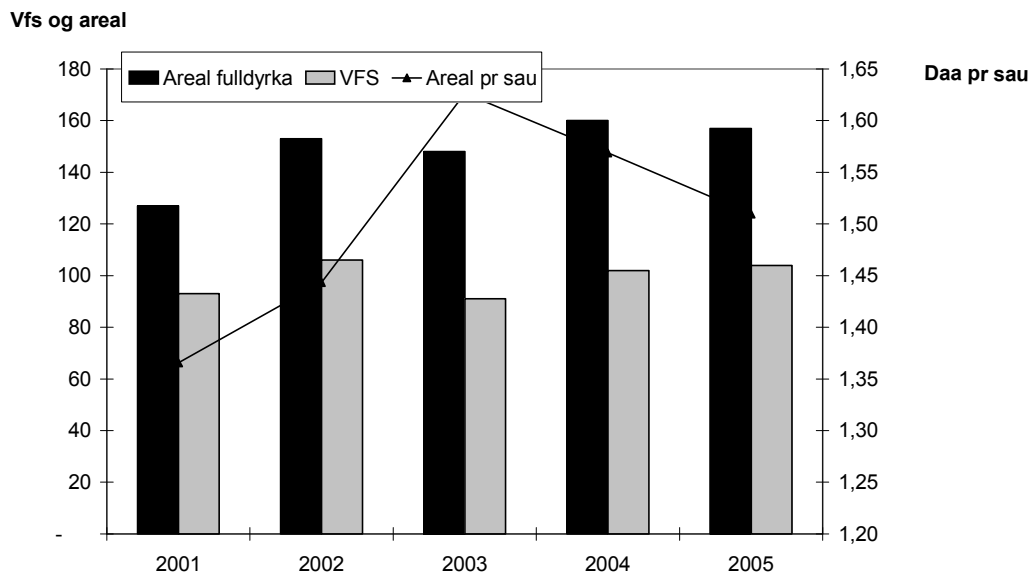
Faste kostnader har økt fra kr 143 900 i 2001 til kr 187 700 i 2005 – en økning på 30 prosent. Størst betydning for overskuddet har økningen i kostnader til vedlikehold av maskinparken og til maskinleie. Økning er på kr 7 400 eller 42 prosent for vedlikeholdet, og på kr 11 000 for maskinleia. Netto mekaniseringskostnader per dekar ligger på kr 429, mens mjølkebruka i andre bygder har kr 519 på tross av 80 dekar større areal. Dette antyder at saueholderne er bevisste på å holde de faste kostnadene nede.

Figur 3.8 Inntekt og kostnader for sauehold

Det har vært en økning i arealet og dyretallet på sauebruka, men ikke så stor som en kanskje kunne vente. Den relativt svake utviklingen i lønnsomheten har ikke ansporet alle til å satse videre og mange sauebruk er lagt ned. Betalingen for arbeidet som settes inn i saueholdet kan måles med Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk. Dette beløpet var kr 54 800 i 2001, og har steget til kr 64 000 i 2005. Med slik lønn per årsverk kan en ikke regne med at folk står i kø for å utvide sauefjøset. Dessuten gir rovdyrproblemer i de østlige og nordlige Østlandsområdene mange sauebrukere en god grunn for å slutte med sau.

Areal og sauetall på sauebruk

Figur 3.9 Areal og sauetall på sauebruk andre bygder Østlandet

Investeringene på sauebruk ligger relativt lavt, men likevel høyere enn det en kanskje skulle tro ut fra lønnsomhet og produksjonsomfang. I denne femårsperioden har nettoinvesteringer i maskiner vært negativ bare i 2001. Men så øker beløpet til rundt kr 20 000 i 2002 og 2004, ned til det halve i 2003 og ender på kr 23 300 i 2005. Dette kan tolkes som en viss optimisme på noen av brukene. Driftsbygg for sau er ikke i vinden for tida. Nettoinvesteringene har vært negative de fire siste årene.

Det forholdsvis lavere arbeidsbehovet på sauebruk enn for andre driftsformer (noe som skyldes at brukene i gjennomsnitt er mindre), gir brukerfamilien på sauebrukene større muligheter til å skaffe seg lønnsinntekter eller andre næringsinntekter i tillegg til jordbruket. Dette fører til at jordbruksoverskuddet utgjør en stadig mindre andel av inntektsgrunnlaget. I 2001 var jordbruksoverskuddet 20 prosent av nettoinntekt, mens det 5 år seinere bare er 15 prosent. Sauebrukene har en kraftig økning i overskuddet fra tilleggssnæringer; det øker fra kr 17 500 i 2001 til kr 52 700 i 2005. Derimot er overskuddet fra Andre næringer på vei nedover. Bidraget fra lønnsinntekter betyr mest for økonomien på sauebrukene. Det har steget fra kr 220 800 til kr 309 400 i perioden.

Tallmaterialet kommer bare fra Østlandets andre bygder da det finnes få sauebruk på flatbygdene.

3.6 Ammekyr

Opphør av melkeproduksjon kombinert med god tilgang på halm og beiter, har lagt grunnlaget for økt satsing på storfekjøtt på mange bruk. Driftsstatistikken begynner å fange opp dette, slik at vi nå kan vise tall for 11 bruk med ammekyr på Østlandet i 2003 sammenlignet med 17 bruk fra 2005. Antall bruk er sjølsagt for lite til å trekke klare konklusjoner, men tallene kan gi oss en liten antydning om hvor lønnsomheten ligger i en oppbyggingsfase. Begrepet *kuenhet* omfatter ei ammende ku med alle sine ungdyr. Hanndyra krever mer arbeid i en slik besetning fra de er kjønnsmodne. Derfor vil nok

noen brukere selge oksekalvene på ett eller annet tidspunkt for å forenkle drifta. Derfor vil antall dyr per kuenhet variere noe fra bruk til bruk.

Tall per kuenhet, kroner	11 bruk 2003	17 bruk 2005
Inntekter	21 262	25 951
Variable kostnader	8 032	9 192
Dekningsbidrag med tilskudd	13 230	16 759
Faste kostnader før avskrivninger	9 515	8 156
Driftsoverskudd før avskrivninger	3 716	8 602

De 11 bruka i 2003 hadde 19,4 kuenheter i gjennomsnitt, med 2,9 dyr per kuenhet. Solgt slakt per kuenhet var 291 kg. I 2005 har de 17 bruka på Østlandet 22,4 kuenheter i gjennomsnitt, med 3,1 dyr per enhet. Det ble levert 365 kg slakt per enhet i 2005. Inntekten fra tilskudd til dyr og areal utgjør 45 prosent av produksjonsinntekten i 2003 og 41 prosent i 2005. Her bidrar driftstillegget for ammekyr med kr 1 000 per kuenhet i 2003 og kr 1 125 i 2005.

De variable kostnadene domineres av tre poster: kraftfôrkjøp, livdyrkjøp og kostnader til grovfôrproduksjon. Kraftfôrposten utgjør 31 prosent i 2003, og 33 prosent i 2005. Prisene på kjøpte livdyr ligger på ca. kr 19 000 i 2003 mot kr 14 000 i 2005. Dette er langt høyere enn prisene på de solgte livdyra som innbrakte kr 9 000 per stk i 2005. Slike priser på kjøpte livdyr belaster økonomien kraftig når dyretallet er beskjedent og besetningen er under oppbygging. Kornarealet på bruka var 133 dekar, mens 191 dekar ble brukt til grovfôr i 2003. Inntektene fra kornet er ikke med i storfetallene, og de variable kostnadene til plantedyrkinga er fordelt mellom korn og grovfôr etter arealet. Bruka hadde 90 dekar til korn og 236 dekar grovfôr i 2005.

De faste kostnadene er også fordelt mellom grovfôr og korn etter arealet. Dette gir ingen helt korrekt fordeling, men fungerer som en pekepinn. Kostnaden før avskrivninger per kuenhet domineres av fire poster: teknisk vedlikehold kr 1 380, maskin- og jordleie kr 2 200, forsikring og strøm kr 1 320 og «andre faste» kr 1 200 per kuenhet. De øvrige postene ligger fra kr 650 per kuenhet og nedover i 2005.

Driftsoverskuddet fra storfe ble kr 132 900 i 2005. Da gikk 3 av bruka med underskudd på storfeholdet. I tillegg til inntektene fra jordbruket der kornet også bidrar betydelig, hadde disse brukerne inntekter fra lønnsarbeid og annen virksomhet begge åra. Dette er nok nødvendig da oppbygging av en stamme av ammekyr krever mye kapital og tar lang tid.

3.7 Sammenligning av driftsformer

Lønnsomheten i jordbruket kan variere mye fra år til år, men varierer også mellom de ulike driftsformene. Tabell 3.1 er en direkte sammenligning av gjennomsnittlig driftsoverskudd for de ulike driftsformene på Østlandet i perioden 2000–2004. Tabellen viser at det tilsynelatende er svært store forskjeller i lønnsomheten til de ulike driftsformene (se kolonnen for prosent av gjennomsnittlig driftsoverskudd). Tabell 3.2 viser hvordan dette slår ut ved fordeling på årsverkene, og da blir forskjellen mellom driftsformene mye mindre.

Tabell 3.1 Gjennomsnittlig driftsoverskudd 2000–2005 fordelt på driftsform i løpende priser

Driftsform	Snitt 2001–2005	% av gjennomsnitt
Alle	216 300	100
Melk	228 300	106
Korn	120 700	56
Korn og melk	405 300	187
Korn og svin	361 200	167
Sau	68 200	32

Driftsformen sau gir et driftsoverskudd som er under 1/5 av driftsoverskuddet for korn og melk, mens ren kornproduksjon bare oppnår drøyt halvparten av gjennomsnittlig overskudd. Her må vi huske at størrelsen på produksjonene er langt fra lik slik at behovet for arbeidskraft er forskjellig. Det kommer fram i tabellen nedenfor. Der kommer det også fram at betalingen for årsverket ikke blir fullt så ulik som tabellen ovenfor kan antyde.

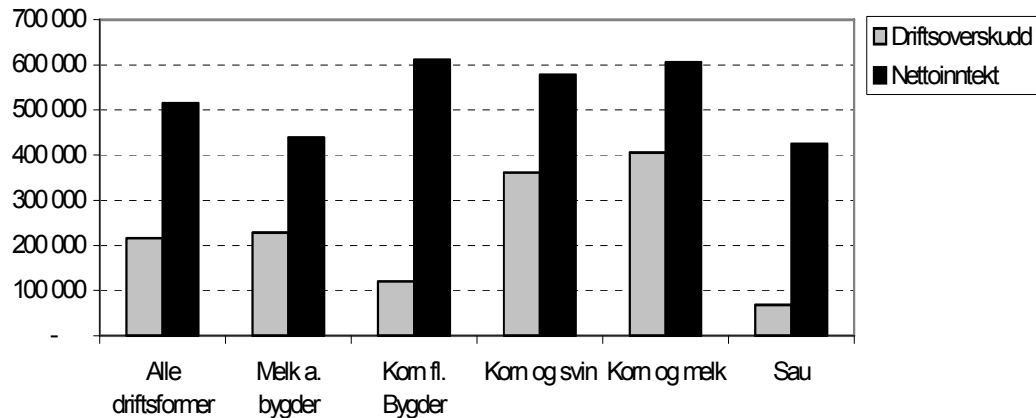
Tabell 3.2 Arbeidsforbruk og vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk for de ulike driftsformene, Østlandet (2005)

Driftsform	Arbeidsforbruk (timer)	Vederlag per årsverk (kroner)
Alle	2 529	176 200
Melk, andre bygder	3 268	158 300
Korn, flatbygder	987	211 000
Korn og melk	3 715	238 800
Korn og svin	3 044	274 700
Sau, andre bygder	2 069	83 700

En driftsform som krever relativt lavt arbeidsforbruk, gir brukerfamilien større muligheter til å skaffe seg inntekt fra lønnsarbeid eller andre næringer, og en sammenligning av nettoinntekten for brukerfamilien gir et bilde av den totale inntektssituasjonen mellom familier som driver bruk med de ulike driftsformene. Se også figur 2.7 i kapittel 2 som viser forholdet mellom driftsoverskuddet og nettoinntekten.

I figur 3.6 nedenfor har vi satt det gjennomsnittlige driftsoverskuddet fra jordbruket opp mot nettoinntekten til brukerfamilien for hele perioden 2001 til 2005. Det er verd å merke seg at nettoinntekten varierer med ca. kr 200 000 fra sau til korn.

Driftsoverskudd og Nettoinntekt 2001-05

Figur 3.10 Gjennomsnittlig driftsoverskudd og nettoinntekt 2001–2005

Figur 3.9 bekrefter at brukerfamiliene på bruk med sauehold kommer dårligst ut rent økonomisk, bare litt etter melkebruk i andre bygder. Driftsformene med korn har avgjort best nettoinntekt, mens driftsoverskuddet varierer sterkt mellom de tre variantene. Når de rene kornbruka kommer så høyt i nettoinntekt, henger det sammen med at de pga arbeidsbehovet i jordbruket kan hente vesentlig mer lønnsinntekt enn de andre. De rene kornbruka har en lønnsinntekt i gjennomsnitt på kr 387 100. Kombinasjonen korn-svin har lønnsinntekter på bare 57 prosent av dette, mens korn-melk-bruka bare har 42 prosent av kornbrukas lønnsinntekter.

4 Utviklinga i 2005

4.1 Generelle trekk

2005 var et år med en god del variasjoner i forholdene for jordbruket på Østlandet. I gjennomsnitt for alle brukene var driftsoverskuddet kr 18 000 lavere enn for 2004. Produksjonsinntektene viser en økning på kr 6 000, mens variable kostnader økte med kr 13 700. De faste kostnadene økte imidlertid med kr 10 300. Avlingene av grovfôr ligger noe under snittet for perioden, mens kornavlingene lå omtrent på snittet men med store fylkesvise variasjoner.

Bruk med melkeproduksjon fikk en nedgang i driftsoverskuddet på 2 prosent fra 2004. Endringen skyldes høyere priser på innsatsvarer, og en prisøkning på kr 0,70 per kg for storfekjøtt og 8 øre for melk kunne ikke demme opp.

For bruk med kornproduksjon gikk kornarealet ned med 2,3 dekar i forhold til året før, - høyst sannsynlig på grunn av en utskifting av bruk i statistikken - og lavere avlinger per dekar bidro til at driftsoverskuddet ble 15 prosent lavere. En økning i arealtilskudd, som var en kompensasjon for reduserte kornpriser, ga bare delvis dekning for prisnedgangen.

Bruk med driftsformen korn og melk har opplevd en nedgang i kornpriser men økning i prisene på melk og kjøtt. Kornarealet har økt med bare 2 dekar, og årets avlinger på disse bruka ble godt under snittet. Resultatet var et driftsoverskudd i 2005 på kr 373 300 – som er kr 24 000 lavere enn for 2004.

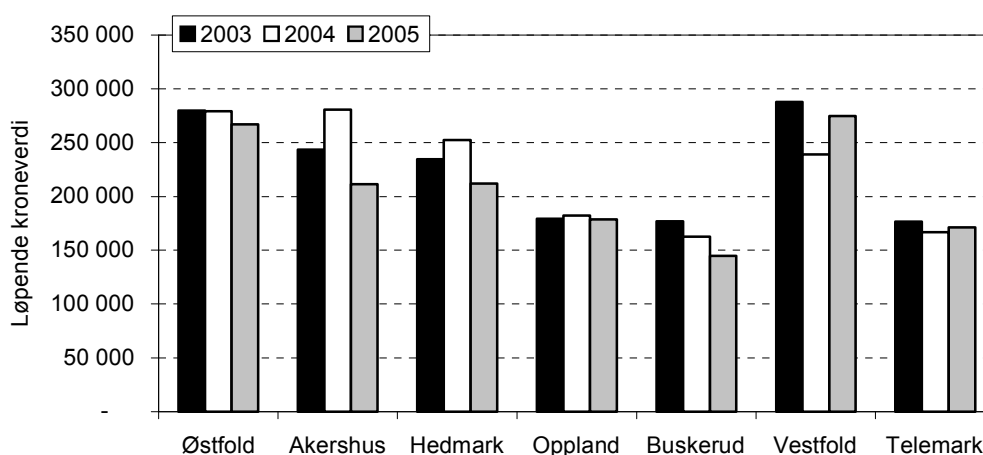
Bruk med kornproduksjon og svinehold opplevde at driftsoverskuddet økte med 30 prosent fra året før. Gode kornavlinger per arealenhet, 55 dekar mer kornareal og ubetydelig lavere priser på svinekjøtt og korn bidro til dette. Smågrisprisen var bare kr 21 høyere enn året før. Både variable og faste kostnader steg dette året.

Saueholdet er den driftsformen som fortsatt viser dårligst lønnsomhet, og sauebøndene fikk ingen økning i driftsoverskuddet i 2005. Produksjonsinntektene økte med kr 21 000, mest som følge av større tilskudd. De variable kostnadene økte med kr 6 000, mens de faste kostnadene økte med kr 16 000, mest som følge av økt forbruk til maskinparken.

4.2 Sammenligning av fylkene

Det er ikke faglig forsvarlig å sammenligne gjennomsnittstall for ulike driftsformer og størrelsesgrupper i hvert fylke, da kombinasjonen av produksjoner og bruksstørrelser vil avhenge mer av vårt utvalg av bruk (som ikke nødvendigvis er representativt på fylkesnivå) enn av den faktiske fordelingen. NILF har lagt vekt på at utvalget av bruk skal være representativt for flatbygdene og for andre bygder på Østlandet, men har ikke lagt stor vekt på at utvalget i hvert enkelt fylke skal være representativt. Derimot kan vi sammenligne noen viktige resultater for hvert fylke så lenge vi tar hensyn til de forhold som er ulike for hvert fylke.

Figuren nedenfor viser det gjennomsnittlige driftsoverskuddet for hvert av de tre siste årene i de aktuelle fylkene. Disse tallene er imidlertid sterkt preget av hvilke produksjoner og gardsstørrelser som dominerer det enkelte fylket. Avlings- og prisvariasjoner vil også slå ut, særlig i plantedominerte fylker som Vestfold.

Figur 4.1 Driftsoverskudd for hvert fylke 2003–2005

Jordressursene er ulike i fylkene, noe vi kan forklare ut fra topografi og geografiske forhold. I tillegg er fordelingen av de ulike produksjonsformene mellom fylkene preget av historiens gang. Kornproduksjonen tok over for husdyra i de beste jordbruksområdene allerede fra 60-tallet, og innstramningene i kornøkonomien slår ut på driftsoverskuddet i disse fylkene. Derimot kan bidrag fra grønnsakbruk trekke opp inntektene.

Økningen i jordleien går sin gang over hele landet, men arealet som leies inn er ulikt i fylkene. Tabellen nedenfor viser gjennomsnittlig jordbruksareal i fylkene i 2005 samt andelen som er leid:

Tabell 4.1 Arealer i dekar per bruk, og avlingsniva i fylkene 2005

Fylke	Jordbruksareal	Herav leid areal	Avling i FEm/daa
Østfold	434	157	430
Akershus	461	120	406
Hedmark	295	75	392
Oppland	235	63	338
Buskerud	269	87	352
Vestfold	330	137	437
Telemark	232	137	340

Kolonnen til høyre viser avlingen i FEm per dekar i gjennomsnitt for alle vekster på bruka. Tallene sier noe om variasjonen i de naturgitte forholdene, men avlingene påvirkes også av brukernes interesse og av produksjonsmiljøet. Økt fokus på grovførkvaliteten kan føre til en viss avlingsnedgang i mjølkeproduksjonen. Når avdråttan nå øker mer enn før, vil behovet for bedre grovfør få økt oppmerksomhet. Her bidrar også nye normer for fôrbehov for drøvtyggere til å øke kravene til kvalitet.

For å forstå bedre bakgrunnen for variasjonen i driftsoverskuddet i fylkene, kan det være nyttig å ha for øyet hvordan de ulike driftsformene fordeler seg på fylkene. I tabellen nedenfor er dette vist med hovedformene:

Tabell 4.2 Fylkesvis fordeling av bruk med ulike driftsformer 2005

Fylke	Melk	Korn	Korn-melk	Korn-svin	Sau
Østfold	6	19	7	10	0
Akershus	3	16	6	3	0
Hedmark	28	13	6	4	13
Oppland	37	4	0	0	7
Buskerud	19	12	2	1	6
Vestfold	4	9	2	8	0
Telemark	9	4	1	2	6

I tillegg til disse driftsformene er det mange bruk med andre varianter av korn og husdyr eller flere husdyrslag, samt bruk med bare planteproduksjon. Det økte forbruket av fjørfekjøtt har ført til at flere bruk kombinerer framføring av kylling med korndrift. For 2005 finner vi 3 slike bruk i Østfold, 3 i Hedmark, og 4 i Vestfold. Svak økonomi i kornproduksjonen gjør at mer og mer av eggproduksjonen også flyttes til kornbruk. For hele Østlandet er det 9 slike bruk i 2005 fordelt over alle fylker unntatt Vestfold, mens vi bare finner ett rent eggbruk uten korn.

Familiens arbeidsforbruk varierer mellom ulike brukstyper og størrelser. Etter hvert som bruka blir større, kan den økte arbeidsmengden dekkes ved økt mekanisering eller mer leid arbeid. Mange brukere er også flinke til å utnytte mulighetene for å arbeide smartere og mer effektivt. På den måten kan vederlaget til eget arbeid og kapital holdes oppe. Tabell 4.3 viser hvordan arbeidsforbruket og vederlaget for arbeid og kapital varierer mellom fylkene:

Tabell 4.3 Arbeidsforbruk og vederlag til arbeid og egenkapital per arsverk 2005

Fylke	Arbeidsforbruk (timer)	Vederlag per arsverk (kroner)
Østfold	2 425	221 200
Akershus	2 319	196 100
Hedmark	2 714	170 600
Oppland	2 752	146 800
Buskerud	2 553	141 300
Vestfold	2 095	253 400
Telemark	2 324	163 900

5 Tabellsamling 2001–2005

---

1. Landsdelstall, Østlandet, alle driftsformer.
2. Landsdelstall, Østlandets flatbygder, melkeproduksjon
3. Landsdelstall, Østlandet, «Andre bygder» melkeproduksjon
4. Landsdelstall, Østlandet, kornproduksjon og melk
5. Landsdelstall, Østlandet, flatbygder, kombinert kornproduksjon og svinehold
6. Landsdelstall, Østlandet, andre bygder, sauehold.
7. Landsdelstall, Østlandets flatbygder, kornproduksjon
8. Landsdelstall, Østlandet, «andre bygder», kornproduksjon
9. Fylkestall, Østfold, alle driftsformer.
10. Fylkestall, Akershus, alle driftsformer.
11. Fylkestall, Hedmark, alle driftsformer.
12. Fylkestall, Oppland, alle driftsformer.
13. Fylkestall, Buskerud, alle driftsformer.
14. Fylkestall, Vestfold, alle driftsformer.
15. Fylkestall, Telemark, alle driftsformer.

Tabellsamlinga inneholder tabeller med tall fra driftsgranskingene for de siste fem årene. Det er presentert gjennomsnittstall for hele landsdelen, for driftsformer i underområder og for hvert enkelt fylke (med unntak av Oslo). Tabellene er nummerert fortløpende, og hver tabell består av seks deler, fordelt på tre sider.

- Del a, produksjonstekniske data og oppnådde priser
- Del b, nettoinvesteringer
- Del c, produksjonsinntekter per bruk
- Del d, kostnader per bruk
- Del e, resultatregning
- Del f, balanse og arbeidskapital

Hver deltabell inneholder ikke de samme postene for hver driftsform eller for hvert fylke. Kun de mest relevante postene er tatt med, slik at for eksempel i tabellen for kornproduksjon er inntekter fra korn spesifisert på flere ulike poster, mens inntekter fra alle typer husdyrhold er summert i kun en post.

Østlandet, alle bruk**Tabell 1a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

År	2001	2002	2003	2004	2005
Antall bruk	377	371	358	368	362
Brukers alder	48	48	49	49	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	169,4	171,5	174,8	174,9	172,5
Grovfôr, daa	113,3	121,0	123,0	125,1	129,6
Annet areal, daa	10,3	9,3	9,4	12,7	11,9
Jordbruksareal, daa	293,0	301,8	307,2	312,7	314,0
- herav leid areal, daa	75,3	82,4	90,1	95,3	101,4
Korn, FEm pr daa ¹⁾	404	374	419	472	431
Grovfôr, FEm pr daa	374	369	359	346	336
Jordbruksareal, FEm pr daa	392	374	396	415	389
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	7,2	7,5	7,5	6,9	6,8
Kumelk, liter omsatt	39 937	41 986	43 088	40 329	40 296
Melkekvote	40 852	42 924	43 767	40 932	41 345
Produsert melk pr årsku, kg	6 337	6 371	6 465	6 629	6 761
Storfekjøtt, kg omsatt	2 409	2 431	2 338	2 288	2 368
Antall avlsgriser	3,6	3,4	3,9	3,2	3,1
Salgbare smågriser	69	71	76	72	76
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	4 658	4 446	4 505	4 229	4 424
Antall vinterfôra sauer (vfs)	9	11	9	12	13
Kg kjøtt pr vfs	29	25	31	31	31
Ull, kg omsatt pr vfs	4,4	4,9	5,2	5,7	5,2
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1780	1797	1769	1707	1661
Ektefelle	362	347	355	349	336
Barn under 17 år	12	14	27	18	13
Sum familie	2154	2158	2151	2074	2010
Leid arbeid, betalt	476	438	425	442	423
Leid arbeid, ubetalt	82	123	117	95	96
Sum timer i jordbruket	2712	2719	2693	2611	2529
Sum timer i skogbruket	66	69	51	61	51
Sum timer i tilleggsnæring	110	128	136	150	154
Familiens arbeid på nyanlegg	36	16	13	29	27
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1323	1206	1276	1353	1388
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,83	1,89	1,90	1,84	1,79
Havre, kr pr kg	1,61	1,66	1,69	1,59	1,55
Kumelk, ekskl. driftstillegg, kr pr l	3,52	3,74	3,48	3,47	3,55
Kukjøtt, kr pr kg	25,26	25,31	26,46	28,45	29,25
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,93	31,15	31,86	34,10	34,75
Smågris for salg, kr pr stk.	779	796	818	706	708
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	20,14	21,92	21,56	20,53	20,38
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	30,76	29,57	30,62	28,87	26,72
Ull, kr pr kg	32,30	33,20	33,65	31,58	31,62

Tabell 1b. Nettoinvesteringer

År	2001	2002	2003	2004	2005
Jord, grøfter og vannanlegg	1 379	4 618	4 687	5 372	9 665
Driftsbygninger	19 761	-471	16 403	27 130	39 828
Maskiner og redskap	12 358	5 175	8 869	1 882	13 451
Melkekvote (ku og geit)	6 619	4 199	3 913	2 594	6 657
Sum nettoinvesteringer	40 117	13 521	33 872	36 978	69 601

1) Inkl. høstet halm

Østlandet, alle bruk

Tabell 1c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Korn	134 442	131 347	149 355	160 709	143 254
Andre planteprodukter	36 029	40 692	46 275	59 804	50 181
Planteprodukter i alt	170 471	172 039	195 630	220 513	193 435
Storfe, mjølk	140 540	156 879	149 978	140 094	143 153
Storfe, livdyr	9 745	9 832	9 726	10 203	10 905
Kuslakt	21 981	22 962	25 717	23 291	25 941
Annet storfeslakt	44 932	50 717	49 895	47 357	56 606
Smågriser	27 154	27 720	30 553	24 119	28 407
Slaktegriser	95 025	97 049	99 407	83 240	92 013
Avlsgriser	9 190	10 708	15 582	8 563	7 887
Sauer, livdyr og slakt	8 415	9 548	9 337	11 651	12 055
Ull	1 317	1 850	1 741	1 961	2 348
Andre inntekter, husdyrholdet	45 659	53 366	69 985	72 356	76 640
Husdyrprodukt i alt	403 958	440 631	461 921	422 835	455 955
Arealtilskudd, grovfôr	34 664	38 141	38 980	39 063	16 328
Arealtilskudd, korn	41 201	45 123	46 226	50 340	18 286
Kulturlandskapstilskudd					60 141
Produksjonstillegg, husdyr	45 522	50 928	52 369	51 393	47 697
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	48 802	52 374	47 972	45 322	43 418
Refunderte avløserutgifter	31 520	34 242	29 113	29 235	30 899
Andre tilskudd	9 850	20 221	19 254	21 147	19 871
Bunnfradrag ¹⁾		-5 685	-5 849	-6 046	-5 467
Tilskudd i alt	211 559	235 344	228 065	230 454	231 173
Leieinntekter, traktor og redskap	9 169	11 063	13 198	13 322	14 014
Andre inntekter	6 859	11 439	7 715	6 774	5 108
Produksjonsinntekter i alt	802 016	870 516	906 529	893 898	899 685

Tabell 1d. Kostnader pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kraftfôr	142 507	150 878	163 773	148 732	153 228
Andre førkostnader inkl. beiteleie	8 179	6 300	7 959	7 295	7 115
Såvarer	18 004	18 397	18 819	18 575	19 199
Handelsgjødsel og kalk	30 473	36 071	35 148	34 055	37 627
Plantevernmidler	9 562	12 560	12 596	13 739	12 689
Konserveringsmidler	3 100	3 742	3 618	3 517	3 434
Andre forbruksartikler m.v.	30 072	32 734	33 302	34 147	33 928
Kjøp av dyr	44 920	45 001	54 074	41 287	47 863
Sum variable kostnader	286 817	305 683	329 289	301 347	315 083
Leid arbeid	54 867	57 689	57 693	60 444	58 785
Drivstoff	17 805	16 732	17 140	18 487	20 785
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	7 232	7 465	6 471	6 917	7 803
Vedl.h. driftsbygninger	18 116	20 153	22 446	20 515	23 051
Vedl.h. traktor og maskiner	38 700	41 447	43 031	45 523	44 518
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 325	2 131	2 293	2 153	1 990
Avskr. driftsbygninger	32 393	33 693	37 915	38 856	41 566
Avskr. traktor og maskiner	46 330	46 690	45 389	45 334	43 956
Maskinleie	17 374	20 203	24 458	31 182	36 167
Andre faste kostnader	82 121	86 651	97 551	99 569	100 723
Sum faste kostnader	317 263	332 854	354 387	368 980	379 344
Kostnader i alt	604 080	638 537	683 676	670 327	694 427
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,10	1,17	1,12	1,07	1,04
Netto mekaniseringskostnader pr daa	431	438	419	445	435

1) I 2001 er bunnfradraget fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, alle bruk
Tabell 1e. Resultatregning

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	197 936	231 979	222 853	223 571	205 258
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	95 401	101 556	75 817	61 986	47 979
Familiens arbeidsfortjeneste	102 535	130 423	147 036	161 585	157 279
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	84 605	105 493	119 613	137 448	137 787
Lønnsevne	157 402	188 112	204 729	222 029	216 064
Lønnsevne pr. time	58,04	69,18	76,02	85,04	85,43
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	147 722	170 289	169 777	182 815	176 157
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	133 896	156 326	154 659	168 655	160 039
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	197 936	231 979	222 853	223 571	205 258
Driftsoverskudd, skogbruk	22 227	19 677	15 482	21 899	22 907
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	26 657	31 495	33 672	36 592	42 864
Driftsoverskudd, andre næringer	23 201	25 605	19 825	23 382	22 048
Lønnsinntekt	189 569	201 858	220 087	235 425	250 120
Pensjoner og sykepenger	26 741	30 054	32 741	34 027	34 639
Gevinst/utbytte verdipapir	4 159	8 476	12 218	10 532	20 625
Årlige erstatninger og lignende	4 452	4 937	4 341	6 261	2 759
Familiens arbeid på nyanlegg	4 652	2 170	1 888	4 138	3 907
Renteinntekter	17 469	19 763	13 034	5 980	6 367
- Renteutgifter	60 693	66 535	55 392	41 829	39 064
- Kårutgifter	8 587	9 158	8 733	9 039	7 040
Nettoinntekt	447 783	500 321	512 016	550 939	565 390
Privatforbruk ekskl. skatt	304 493	323 422	327 733	340 918	371 742
Betalte skatter	141 017	146 688	145 876	148 065	152 094

Tabell 1f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Konter og bankinnskudd	278 574	316 725	332 852	364 273	385 852
Andre krav	106 422	110 395	112 540	120 107	188 111
Omløpsmidler, jordbruk	195 168	196 741	207 712	198 346	188 688
Omløpsmidler, skogbruk	1 331	450	643	532	883
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 495	2 686	4 494	4 523	4 246
Omløpsmidler, andre næringer	110 836	112 378	133 977	143 258	130 225
Omløpsmidler i alt	693 826	739 375	792 218	831 039	898 005
Anleggsmidler, jordbruk	1 188 367	1 259 744	1 332 570	1 365 500	1 445 851
Anleggsmidler, skogbruk	156 942	163 856	184 991	217 831	210 170
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	58 332	67 095	73 518	88 886	102 908
Anleggsmidler, andre næringer	48 647	47 596	44 211	57 123	48 367
Privat hovedbygninger	439 366	464 124	459 664	481 473	508 302
Privat, annet	122 308	143 889	140 981	144 898	152 108
Anleggsmidler i alt	2 013 962	2 146 304	2 235 935	2 355 711	2 467 706
Eiendeler i alt	2 707 788	2 885 679	3 028 153	3 186 750	3 365 711
Eiendeler i jordbruket	1 383 535	1 456 485	1 540 282	1 563 846	1 634 539
Kortsiktig gjeld	299 057	300 477	294 708	285 759	309 126
Langsiktig gjeld	752 183	800 582	829 823	925 517	1 023 984
Gjeld i alt	1 051 240	1 101 059	1 124 531	1 211 276	1 333 110
Endring i året, kroner	74 991	18 455	34 746	25 104	115 634
Egenkapital	1 656 548	1 784 620	1 903 622	1 975 474	2 032 601
Egenkapitalprosent	61	62	63	62	60
Endring i året (sparing)	45 639	79 311	80 893	91 997	84 844
Arbeidskapital	394 769	438 898	497 510	545 280	588 879
Endring i året	4 641	39 948	62 413	59 783	50 929
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %

Østlandet Melkeproduksjon, flatbygder

Tabell 2a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Antall bruk	36	36	33	30	30
Brukers alder	47	47	46	50	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	69,6	70,8	67,4	71,9	69,9
Grovfôr, daa	216,3	235,0	243,7	241,5	236,5
Annet areal, daa	0,5	0,1	0,1	0	0,7
Jordbruksareal, daa	286,4	305,9	311,2	313,4	307,1
- herav leid areal, daa	86,5	102,8	118,3	114,5	96,8
Korn, FEm pr daa ¹⁾	401	343	381	454	428
Grovfôr, FEm pr daa	402	410	389	405	377
Jordbruksareal, FEm pr daa	401	395	387	416	388
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	18,8	19,8	20,2	20,9	19,7
Kumelk, liter omsatt	108 740	115 408	119 888	123 806	119 322
Melkekvote	108 869	116 070	119 737	121 843	121 596
Produsert melk pr årsku, kg	6 574	6 581	6 629	6 765	6 872
Storfekjøtt, kg omsatt	5 478	5 042	5 620	5 620	4 863
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 266	2 329	2 370	2 147	2 200
Ektefelle	607	370	378	522	392
Barn under 17 år	21	8	62	10	7
Sum familie	2 894	2 707	2 810	2 679	2 599
Leid arbeid, betalt	726	695	725	852	811
Leid arbeid, ubetalt	81	138	200	43	60
Sum timer i jordbruket	3 701	3 540	3 735	3 574	3 470
Sum timer i skogbruket	38	57	40	35	31
Sum timer i tilleggsnæring	101	175	128	114	72
Familiens arbeid på nyanlegg	49	40	27	33	12
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	897	717	1 064	835	784
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,78	1,87	1,83	1,73	1,80
Havre, kr pr kg	1,42	1,53	1,61	1,56	1,56
Kumelk, kr pr l	3,53	3,75	3,57	3,54	3,67
Kukjøtt, kr pr kg	25,80	25,83	27,28	28,58	29,21
Annet storfekjøtt, kr pr kg	31,16	31,61	32,83	34,03	33,92

Tabell 2b. Nettoinvesteringer

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Jord, grøfter og vannanlegg	-2 627	13 114	14 533	6 295	-1 316
Driftsbygninger	-4 932	12 508	-8 371	1 432	13 144
Maskiner og redskap	20 736	1 808	28 167	-1 230	28 560
Melkekvote (ku og geit)	18 557	14 094	11 697	8 529	7 880
Sum nettoinvesteringer	31 734	41 524	46 026	15 026	48 268

1) Inkl. nyttet halm

Østlandet melkeproduksjon, flatbygder

Tabell 2c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Korn	49 736	40 680	44 335	54 627	42 008
Andre planteprodukter	4 198	13 378	17 699	12 035	8 908
Planteprodukter i alt	53 934	54 058	62 034	66 662	50 916
Storfe, melk	384 382	432 378	427 719	438 019	438 262
Storfe, livdyr	30 339	34 877	24 064	25 931	24 250
Kuslakt	52 362	60 341	55 815	66 943	61 152
Annet storfeslakt	104 177	99 427	124 862	94 751	104 087
Andre inntekter, husdyrholdet	6 163	10 547	13 970	13 647	1 944
Husdyrprodukt i alt	577 423	637 570	646 430	639 291	629 695
Arealtilskudd, grovfôr	56 526	61 490	59 448	60 980	18 276
Arealtilskudd, korn	18 723	19 749	18 674	22 527	7 864
Kulturlandskaptilskudd					58 603
Produksjonstillegg, husdyr	83 174	86 722	94 918	94 268	84 535
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	91 545	96 415	81 189	77 939	73 730
Refunderte avløserutgifter	53 967	56 250	45 807	55 401	58 180
Andre tilskudd	7 122	24 360	21 632	18 031	24 973
Bunnfradrag ¹⁾		-5 833	-6 000	-6 200	-5 500
Tilskudd i alt	311 057	339 153	315 668	322 946	320 661
Leieinntekter, traktor og redskap	14 453	17 745	20 251	15 373	10 721
Andre inntekter	7 170	4 976	6 770	7 589	3 231
Produksjonsinntekter i alt	964 037	1 053 502	1 051 153	1 051 861	1 015 224

Tabell 2d. Kostnader pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Kraftfôr	153 495	165 879	177 886	155 715	152 156
Andre førkostnader inkl. beiteleie	20 284	15 263	18 953	21 698	15 673
Såvarer	14 772	14 791	16 222	15 265	16 769
Handelsgjødsel og kalk	29 148	30 804	30 596	32 966	30 298
Plantevernmidler	3 656	4 192	4 472	5 649	4 667
Konserveringsmidler	6 198	6 828	6 933	7 300	7 306
Andre forbruksartikler m.v.	46 179	51 407	51 003	60 846	57 700
Kjøp av dyr	21 158	23 070	27 701	20 058	8 802
Sum variable kostnader	294 890	312 234	333 766	319 497	293 371
Leid arbeid	90 465	96 833	102 996	120 829	109 214
Drivstoff	18 867	19 568	19 524	18 079	17 820
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	7 503	10 801	7 747	8 758	9 468
Vedl.h. driftsbygninger	26 291	26 101	31 363	25 737	30 579
Vedl.h. traktor og maskiner	56 711	56 091	58 258	54 990	47 174
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 733	1 756	2 209	1 795	2 083
Avskr. Driftsbygninger	43 202	48 359	47 007	42 847	45 579
Avskr. Traktor og maskiner	51 357	50 967	47 837	42 364	45 845
Maskinleie	38 907	41 982	43 036	46 431	40 096
Andre faste kostnader	95 616	100 988	118 325	117 819	115 011
Sum faste kostnader	430 652	453 446	478 302	479 649	462 869
Kostnader i alt	725 542	765 680	812 068	799 146	756 240
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,49	1,42	1,36	1,23	1,27
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,57	1,49	1,34	1,30	1,26
Netto mekaniseringskostnader pr daa	598	562	525	512	491

1) I 2001 er bunnfradraget fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, melkeproduksjon, Flatbygder

Tabell 2e. Resultatregning

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	238 495	287 822	239 085	252 715	258 984
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	112 625	120 564	89 824	71 343	54 489
Familiens arbeidsfortjeneste	125 870	167 258	149 261	181 372	204 495
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	78 061	108 468	91 491	122 936	141 893
Lønnsevne	216 335	264 091	252 257	302 201	313 709
Lønnsevne pr. time	58,45	74,60	67,54	84,56	90,41
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	139 271	171 291	149 056	175 931	177 502
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	117 154	150 338	121 826	149 099	155 860
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	238 495	287 822	239 085	252 715	258 984
Driftsoverskudd, skogbruk	9 741	14 241	20 172	22 604	25 591
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	25 821	45 326	36 739	41 043	48 026
Driftsoverskudd, andre næringer	42 446	59 218	987	3 261	10 313
Lønnsinntekt	118 758	123 434	226 548	143 834	137 252
Pensjoner og sykepenger	35 335	43 262	45 240	51 851	60 334
Gevinst/utbytte verdipapir	5 044	-2 398	6 499	5 028	9 935
Årlige erstatninger og lignende	6 460	7 216	1 905	9 679	1 562
Familiens arbeid på nyanlegg	6 373	5 471	3 874	4 853	1 742
Renteinntekter	11 324	17 442	10 215	4 705	4 762
- Renteutgifter	73 305	83 626	63 623	49 717	55 538
- Kårutgifter	9 513	10 745	7 495	6 738	4 966
Nettoinntekt	416 979	506 663	520 146	483 118	497 997
Privatforbruk ekskl. skatt	297 517	342 533	364 710	338 109	305 063
Betalte skatter	131 261	140 934	155 715	128 079	125 205

Tabell 2f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kontanter og bankinnskudd	183 619	238 991	291 443	210 760	256 810
Andre krav	93 720	128 356	112 790	142 788	149 982
Omløpsmidler, jordbruk	171 926	166 718	183 884	157 209	147 268
Omløpsmidler, skogbruk	3 400	541	1 373	533	0
Omløpsmidler, tilleggsnæringer				33	0
Omløpsmidler, andre næringer	95 073	85 276	88 483	65 980	120 945
Omløpsmidler i alt	547 738	619 882	677 973	577 303	675 005
Anleggsmidler, jordbruk	1 449 936	1 576 871	1 640 797	1 633 718	1 693 375
Anleggsmidler, skogbruk	90 781	123 847	168 479	226 529	261 424
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	14 994	41 323	61 763	46 589	100 910
Anleggsmidler, andre næringer	64 678	40 376	38 895	35 833	56 627
Privat hovedbygninger	456 201	441 183	484 622	466 180	387 767
Privat, annet	115 476	141 795	156 056	120 938	134 101
Anleggsmidler i alt	2 192 066	2 365 395	2 550 612	2 529 787	2 634 204
Eiendeler i alt	2 739 804	2 985 277	3 228 585	3 107 090	3 309 209
Eiendeler i jordbruket	1 621 862	1 743 589	1 824 681	1 790 927	1 840 643
Kortsiktig gjeld	394 426	420 470	392 731	376 794	381 467
Langsiktig gjeld	975 547	1 073 160	1 068 232	1 160 048	1 265 990
Gjeld i alt	1 369 973	1 493 630	1 460 963	1 536 842	1 647 457
Endring i året, kroner	73 272	49 695	45 912	13 173	54 073
Egenkapital	1 369 831	1 491 647	1 767 622	1 570 248	1 661 752
Egenkapitalprosent	50	50	55	51	50
Endring i året (sparing)	32 338	116 131	76 033	50 397	167 627
Arbeidskapital	153 312	199 412	285 242	200 509	293 538
Endring i året	-28 126	36 294	85 331	53 990	82 948
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %

Østlandet Melkeproduksjon, andre bygder
Tabell 3a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

	2001	2002	2003	2004	2005
Antall bruk	66	70	72	77	76
Brukers alder	48	48	49	49	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	10,4	10,6	4,7	5,5	3,1
Grovfôr, daa	202,6	207,7	213,0	219,9	231,5
Annet areal, daa	0,6	0,8	0,7	1,8	1,4
Jordbruksareal, daa	213,6	219,1	218,4	227,2	236,0
- herav leid areal, daa	68,4	70,7	73,7	73,1	76,0
Korn, FEm pr daa ¹⁾	335	261	295	339	334
Grovfôr, FEm pr daa	358	349	344	343	334
Jordbruksareal, FEm pr daa	357	344	343	343	335
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	14,7	15,0	14,9	15,0	15,0
Kumelk, liter omsatt	77 561	78 807	82 945	84 530	85 748
Melkekvote	78 065	79 091	81 985	84 159	85 255
Produsert melk pr årsku, kg	6 071	6 030	6 279	6 498	6 526
Storfekjøtt, kg omsatt	3 386	3 466	3 600	3 851	3 937
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 160	2 141	2 123	2 064	2 002
Ektefelle	601	615	621	594	571
Barn under 17 år	20	20	44	29	27
Sum familie	2 781	2 776	2 788	2 687	2 600
Leid arbeid, betalt	585	445	483	512	482
Leid arbeid, ubetalt	83	257	175	152	186
Sum timer i jordbruket	3 449	3 478	3 446	3 351	3 268
Sum timer i skogbruket	57	64	51	55	42
Sum timer i tilleggsnæring	112	124	128	109	96
Familiens arbeid på nyanlegg	43	10	7	18	54
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	993	1 025	1 098	1 165	1 183
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,67	1,85	1,64	1,60	1,49
Havre, kr pr kg	1,39	1,59	1,44	1,39	1,41
Kumelk, kr pr l	3,38	3,59	3,43	3,44	3,52
Kukjøtt, kr pr kg	24,90	25,09	26,03	28,18	29,11
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,68	30,58	31,11	33,65	34,16

Tabell 3b. Nettoinvesteringer

År	2001	2002	2003	2004	2005
Jord, grøfter og vannanlegg	-2 340	-407	1 390	460	2 968
Driftsbygninger	6 938	4 983	6 915	21 788	27 440
Maskiner og redskap	11 840	-1 738	3 675	581	10 366
Melkekvote (ku og geit)	7 762	6 489	10 211	7 237	22 108
Sum nettoinvesteringer	24 200	9 327	22 191	30 066	62 882

¹⁾ Inkl. høstet halm

Østlandet, melkeproduksjon, andre bygder
Tabell 3c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Korn	3 734	3 761	1 795	1 877	97
Andre planteprodukter	6 362	10 580	9 636	8 996	9 098
Planteprodukter i alt	10 096	14 341	11 431	10 873	9 195
Storfe, melk	262 085	283 058	284 738	290 731	301 850
Storfe, livdyr	8 871	10 934	13 447	15 300	14 700
Kuslakt	37 055	36 735	41 203	44 109	47 722
Annet storfeslakt	61 996	72 335	68 758	73 288	93 048
Andre inntekter, husdyrholdet	562	1 713	3 434	5 122	6 383
Husdyrprodukt i alt	370 569	404 775	411 580	428 550	463 703
Arealtilskudd grovfôr	70 047	73 560	77 052	76 622	36 791
Arealtilskudd korn	3 517	3 504	1 599	1 651	554
Kulturlandskapstilskudd					41 842
Produksjonstillegg, husdyr	60 919	68 686	68 818	72 660	66 774
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	106 883	114 052	108 649	108 075	103 146
Refunderte avløserutgifter	46 668	54 905	48 525	48 575	49 521
Andre tilskudd	13 656	12 098	14 561	16 399	18 842
Bunnfradrag ¹⁾		-5 731	-6 000	-6 000	-5 500
Tilskudd i alt	301 690	321 074	313 204	317 982	311 970
Leieinntekter, traktor og redskap	7 961	9 466	10 287	8 371	9 967
Andre inntekter	2 303	1 673	1 009	1 403	213
Produksjonsinntekter i alt	692 619	751 329	747 511	767 179	795 048

Tabell 3d. Kostnader pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kraftfôr	114 554	116 094	117 439	115 505	116 161
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	10 192	10 086	13 958	10 421	9 081
Såvarer	5 165	5 568	4 671	4 262	5 346
Handelsgjødsel og kalk	16 481	18 637	17 654	18 773	22 570
Plantevernmidler	708	1 026	941	942	935
Konserveringsmidler	5 075	5 492	6 385	6 875	6 571
Andre forbruksartikler m.v.	35 775	37 271	39 792	41 189	42 291
Kjøp av dyr	5 676	10 107	12 305	9 062	14 981
Sum variable kostnader	193 626	204 281	213 145	207 029	217 936
Leid arbeid	61 979	59 315	67 504	68 826	69 016
Drivstoff	13 522	14 101	13 000	14 408	18 209
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 133	5 725	4 730	5 707	4 511
Vedl.h. driftsbygninger	21 495	20 455	24 797	26 074	29 558
Vedl.h. traktor og maskiner	33 071	40 468	37 995	36 867	44 016
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 930	1 431	1 612	1 235	1 236
Avskr. Driftsbygninger	30 357	29 359	31 517	33 012	35 345
Avskr. Traktor og maskiner	41 017	39 873	37 144	42 208	43 589
Maskinleie	14 220	13 567	13 577	17 985	18 111
Andre faste kostnader	70 326	72 543	80 803	79 819	82 634
Sum faste kostnader	294 050	296 837	312 679	326 141	346 225
Kostnader i alt	487 676	501 118	525 824	533 170	564 161
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,42	1,52	1,39	1,46	1,55
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,40	1,46	1,25	1,35	1,43
Netto mekaniseringskostnader pr daa	508	524	476	502	519

1) I 2001 er bunnfradraget fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, melkeproduksjon, andre bygder
Tabell 3e. Resultatregning

År	2001	2002	2003	2004	2005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	204 943	250 211	221 687	234 009	230 887
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	81 444	81 242	59 161	49 226	39 666
Familiens arbeidsfortjeneste	123 499	168 969	162 526	184 783	191 221
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	79 559	102 785	101 202	120 086	126 634
Lønnsevne	185 478	228 284	230 030	253 609	260 237
Lønnsevne pr. time	53,78	65,64	66,75	75,68	79,63
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	146 041	126 533	150 467	155 638	158 312
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	135 944	109 016	132 961	138 979	139 996
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	204 943	250 211	221 687	234 009	230 887
Driftsoverskudd, skogbruk	14 490	10 668	8 316	5 180	10 097
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	17 984	20 333	27 430	22 703	19 357
Driftsoverskudd, andre næringer	9 562	2 933	7 344	10 078	20 563
Lønnsinntekt	129 770	162 158	164 000	182 305	184 085
Pensjoner og sykepenger	17 704	14 932	29 763	23 503	27 700
Gevinst/utbytte verdipapir	5 693	5 821	4 660	16 112	16 735
Årlige erstatninger og lignende	4 381	5 570	5 394	6 147	2 905
Familiens arbeid på nyanlegg	5 444	1 306	1 018	2 485	7 438
Renteinntekter	14 626	17 420	11 810	5 396	5 749
- Renteutgifter	45 721	47 339	40 351	30 695	29 497
- Kårutgifter	7 922	7 983	7 741	9 690	9 682
Nettoinntekt	370 954	436 030	433 330	467 533	486 337
Privatforbruk ekskl. skatt	277 567	292 932	289 355	312 241	332 200
Betalte skatter	124 071	124 721	123 057	130 077	119 578

Tabell 3f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 004
Kontanter og bankinnskudd	228 055	260 411	326 822	380 651	381 832
Andre krav	84 959	95 718	81 612	76 337	111 030
Omløpsmidler, jordbruk	115 564	117 706	112 136	117 879	124 047
Omløpsmidler, skogbruk	3 239	36	87	547	723
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 076	886	736	1 556	1 534
Omløpsmidler, andre næringer	127 162	133 274	135 927	227 643	174 487
Omløpsmidler i alt	560 055	608 031	657 320	804 613	793 653
Anleggsmidler, jordbruk	1 058 174	1 051 800	1 083 306	1 125 931	1 236 785
Anleggsmidler, skogbruk	93 191	98 588	94 106	90 179	101 353
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	48 460	33 772	51 921	35 214	70 710
Anleggsmidler, andre næringer	16 656	21 736	17 554	23 647	25 840
Privat hovedbygninger	328 506	342 874	321 533	349 449	384 403
Privat, annet	103 995	122 734	122 394	130 781	133 421
Anleggsmidler i alt	1 648 982	1 671 504	1 690 814	1 755 201	1 952 512
Eiendeler i alt	2 209 037	2 279 535	2 348 134	2 559 814	2 746 165
Eiendeler i jordbruket	1 173 738	1 169 506	1 195 442	1 243 810	1 360 832
Kortsiktig gjeld	194 599	185 958	210 964	198 360	191 405
Langsiktig gjeld	536 361	552 730	533 208	554 185	683 834
Gjeld i alt	730 960	738 688	744 172	752 545	875 239
Endring i året, kroner	20 736	8 862	11 086	47 312	103 011
Egenkapital	1 478 077	1 540 847	1 603 962	1 807 269	1 870 926
Egenkapitalprosent	67	68	68	71	68
Endring i året (sparing)	1 275	43 128	59 388	129 738	72 904
Arbeidskapital	365 456	422 073	446 356	606 253	602 248
Endring i året	16 606	31 424	34 468	137 791	58 279
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %

Østlandet, Korn- og melkeproduksjon Flatbygger

Tabell 4a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2001	2002	2003	2004	2005
Antall bruk	26	23	21	18	16
Brukers alder	48	48	49	49	50
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	144,7	145,7	147,6	142,2	149,2
Havre, daa	67,2	34,9	35,0	38,4	38,2
Hvete, daa	68,3	122,1	142,3	175,1	165,2
Annet korn, daa	0,0	1,3	3,8	1,1	8,4
Oljefrø, daa	28,8	25,1	17,6	19,7	17,5
Korn i alt, daa	309,0	329,1	346,3	376,5	378,5
Grovfôr, daa	184,9	202,1	211,3	211,7	210,3
Annet areal i alt, daa	0,7	5,5	1,9	5,3	6,0
Jordbruksareal, daa	494,6	536,7	559,5	593,5	594,8
herav leid areal, daa	138,0	165,1	171,6	205,5	235,1
Bygg, kg pr daa	432	410	445	517	425
Havre, kg pr daa	432	454	454	458	469
Hvete, kg pr daa	423	441	478	492	459
Oljefrø, kg pr daa	195	193	143	165	183
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	406	416	446	477	434
Grovfôr, FEm pr daa	510	491	488	464	496
Jordbruksareal, FEm pr daa	445	441	461	468	452
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	22,0	23,2	23,6	23,2	23,2
Kumelk, liter omsatt	130 013	142 113	148 120	147 397	154 500
Melkekvote	134 343	146 693	151 275	148 982	152 515
Produsert melk pr årsku, kg	6 679	6 872	7 007	7 088	7 446
Storfekjøtt, kg omsatt	6 055	7 290	6 354	7 112	7 098
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 521	2 474	2 389	2 648	2 498
Ektefelle	402	381	370	242	239
Barn under 17 år	35	44	84	2	5
Sum familie	2 958	2 899	2 843	2 892	2 742
Leid arbeid, betalt	1 015	1 004	990	917	856
Leid arbeid, ubetalt	199	282	213	173	117
Sum timer i jordbruket	4 172	4 185	4 046	3 982	3 715
Sum timer i skogbruket	27	42	33	39	42
Sum timer i tilleggsnæring	70	81	170	169	246
Familiens arbeid på nyanlegg	50	34	5	4	36
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	811	727	647	913	977
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,81	1,89	1,92	1,84	1,75
Havre, kr pr kg	1,59	1,63	1,73	1,59	1,57
Hvete, kr pr kg	2,13	2,20	2,18	2,11	2,06
Kumelk, kr pr l	3,68	3,87	3,50	3,46	3,50
Kukjøtt, kr pr kg	25,15	25,14	26,34	28,64	28,82
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,56	30,78	31,59	34,16	34,60

Tabell 4b. Nettoinvesteringer

År	2001	2002	2003	2004	2005
Jord, grøfter og vannanlegg	11 025	-2 538	9 792	1 647	39 315
Driftsbygninger	62 243	14 381	-33 777	25 664	145 960
Maskiner og redskap	50 924	7 227	-24 535	-40 751	-55 700
Melkekvote (ku og geit)	28 524	24 376	6 844	6 982	18 917
Sum nettoinvesteringer	152 716	43 446	-41 676	-6 458	148 492

1) Inkl. høstet halm

Østlandet, Korn- og melkeproduksjon Flatbygder

Tabell 4c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Bygg	114 375	113 918	118 144	133 595	112 214
Havre	42 466	24 597	27 254	27 734	29 152
Hvete	64 945	120 319	142 884	188 072	155 530
Annet korn og oljefrø	22 238	21 468	14 554	14 164	21 283
Andre planteprodukter	9 021	13 989	12 679	12 640	18 576
Planteprodukter i alt	253 045	294 291	315 515	376 205	336 755
Storfe, melk	478 639	550 288	518 782	510 239	540 811
Storfe, livdyr	17 438	14 584	18 008	10 889	43 138
Kuslakt	70 028	66 796	87 569	73 838	86 329
Annet storfeslakt	97 553	137 458	123 063	136 472	128 742
Slaktegriser	425	468	891	4 098	4 710
Andre inntekter, husdyrholdet	422	228	2 383	353	93
Husdyrprodukt i alt	664 505	769 822	750 696	735 889	803 823
Arealtilskudd, grovfôr	49 345	55 670	57 723	57 774	16 762
Arealtilskudd, korn	71 481	86 600	89 171	107 082	42 317
Kulturlandskapstilskudd					114 075
Produksjonstillegg, husdyr	91 540	107 080	104 545	104 390	97 725
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilsku	89 745	93 989	86 012	79 601	65 863
Refunderte avløserutgifter	59 347	61 660	46 267	46 179	49 286
Andre tilskudd	2 357	26 063	21 823	18 055	16 209
Bunnfradrag ¹⁾		-5 739	-6 000	-6 000	-5 500
Tilskudd i alt	363 815	425 323	399 541	407 081	396 737
Leieinntekter, traktor og redskap	11 811	15 747	20 283	21 809	30 830
Andre inntekter	3 108	7 067	6 076	662	3 936
Produksjonsinntekter i alt	1 296 284	1 512 250	1 492 111	1 541 646	1 572 081

Tabell 4d. Kostnader pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Krafffôr	169 042	190 854	200 528	198 404	204 061
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	14 608	6 968	11 134	16 615	11 355
Fôrkostnader i alt	183 650	197 822	211 662	215 019	215 416
Såvarer	27 815	35 770	29 797	37 549	38 624
Handelsgjødsel og kalk	55 912	70 802	75 173	75 869	81 501
Plantevernmidler	14 411	22 465	21 298	24 073	30 676
Konserveringsmidler	7 727	10 967	8 089	10 321	10 244
Andre forbruksartikler m.v.	59 330	61 938	64 684	67 655	65 942
Kjøp av dyr	18 447	17 116	22 438	12 769	12 661
Sum variable kostnader	367 292	416 880	433 141	443 255	455 064
Leid arbeid	126 789	140 336	139 182	137 200	138 603
Drivstoff	30 701	32 878	34 351	41 423	47 095
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	11 975	10 401	6 430	11 259	13 459
Vedl.h. driftsbygninger	30 046	40 954	38 984	32 767	37 979
Vedl.h. traktor og maskiner	66 578	68 975	83 314	96 562	91 402
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 453	3 962	4 395	3 555	2 585
Avskr. driftsbygninger	47 900	53 249	60 275	60 373	64 829
Avskr. traktor og maskiner	78 655	83 845	78 812	82 402	81 372
Maskinleie	28 906	37 908	48 102	62 194	89 762
Andre faste kostnader	128 036	141 418	165 434	173 367	176 663
Sum faste kostnader	554 039	613 926	659 279	701 102	743 749
Kostnader i alt	921 331	1 030 806	1 092 420	1 144 357	1 198 813
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,00	1,02	0,96	1,01	1,09
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,69	1,70	1,67	1,91	1,90
Netto mekaniseringskostnader pr daa	445	451	441	468	493

1) U 2001 er bunnfradraget fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, Korn- og melkeproduksjon Flatbygger
Tabell 4e. Resultatregning

År	2001	2002	2003	2004	2005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	374 953	481 444	399 691	397 289	373 268
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	154 179	175 009	129 311	102 723	80 591
Familiens arbeidsfortjeneste	220 774	306 435	270 380	294 566	292 677
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	129 024	177 734	163 237	177 316	188 873
Lønnsevne	347 563	446 771	409 562	431 766	431 280
Lønnsevne pr. time	83,31	106,76	101,23	108,43	116,09
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	192 933	241 762	216 372	226 791	238 794
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	180 866	236 672	202 437	212 055	220 845
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	374 953	481 444	399 691	397 289	373 268
Driftsoverskudd, skogbruk	10 917	14 574	18 933	11 800	22 948
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	17 577	16 673	39 035	49 233	57 061
Driftsoverskudd, andre næringer	3 822	11 655	4 143	19 140	22 408
Lønnsinntekt	120 466	114 822	123 979	150 733	163 975
Pensjoner og sykepenger	31 737	48 040	37 000	28 460	27 568
Gevinst/utbytte verdipapir	146	42 856	57 050	44 820	58 937
Årlige erstatninger og lignende	430	455	3 316	7 007	3 415
Familiens arbeid på nyanlegg	6 505	4 635	676	607	5 318
Renteinntekter	12 124	15 011	9 544	3 296	7 382
- Renteutgifter	92 105	104 504	91 230	61 521	43 210
- Kårutgifter	11 831	11 922	12 217	11 805	9 818
Nettoinntekt	474 741	633 739	589 920	639 059	689 252
Privatforbruk ekskl. skatt	343 318	381 884	333 704	373 819	420 134
Betalte skatter	146 880	169 476	172 328	169 337	173 057

Tabell 4f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2001	2002	2003	2004	2005
Kontanter og bankinnskudd	169 157	171 816	201 921	238 795	262 388
Andre krav	150 320	150 667	173 147	91 264	145 051
Omløpsmidler, jordbruk	335 613	374 426	380 324	395 495	336 053
Omløpsmidler, andre næringer	172 862	189 241	200 042	201 687	232 556
Omløpsmidler i alt	827 952	886 150	955 434	927 241	976 048
Anleggsmidler, jordbruk	1 948 345	2 150 080	2 193 204	2 166 798	2 404 672
Anleggsmidler, skogbruk	149 970	190 893	184 848	211 303	238 025
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	40 409	46 731	92 159	45 423	119 822
Anleggsmidler, andre næringer	29 438	31 399	33 123	11 460	4 475
Privat hovedbygninger	544 327	595 350	633 788	745 883	854 852
Privat, annet	106 168	97 938	88 568	112 852	173 561
Anleggsmidler i alt	2 818 657	3 112 391	3 225 690	3 293 719	3 795 407
Eiendeler i alt	3 646 609	3 998 541	4 181 124	4 220 960	4 771 455
Eiendeler i jordbruket	2 283 958	2 524 506	2 573 528	2 562 293	2 740 725
Kortsiktig gjeld	548 267	535 969	539 661	593 386	493 017
Langsiktig gjeld	1 171 694	1 202 598	1 160 112	1 132 530	1 486 218
Gjeld i alt	1 719 961	1 738 567	1 699 773	1 725 916	1 979 235
Endring i året, kroner	252 997	-39 384	-69 882	-188 218	369 416
Egenkapital	1 926 648	2 259 974	2 481 351	2 495 044	2 792 220
Egenkapitalprosent	53	57	59	59	59
Endring i året (sparing)	47 237	104 397	120 942	263 906	-2 960
Arbeidskapital	279 685	350 181	415 773	333 855	483 031
Endring i året	71 814	878	88 850	33 870	32 578
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %

Østlandet, Kornproduksjon kombinert med svin. Flatbygger

Tabell 5a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2001	2002	2003	2004	2005
Antall bruk	29	28	26	26	25
Brukers alder	49	48	48	49	50
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	138,6	117,4	109,0	91,0	109,7
Havre, daa	71,5	68,5	60,7	66,2	42,7
Hvete, daa	105,1	114,3	133,5	144,5	203,9
Annet korn, daa	1,4	0,9	5,7	19,3	16,5
Oljefrø og erter, daa	15,8	13,0	13,5	10,8	14,2
Korn i alt, daa	332,4	314,1	322,4	331,8	387,0
Grovfôr, daa	4,6	7,1	11,6	12,7	9,5
Annet areal i alt, daa	9,3	6,0	10,5	11,0	22,3
Jordbruksareal, daa	346,3	327,2	344,5	355,5	418,8
- herav leid areal, daa	77,8	86,5	92,3	109,0	171,2
Bygg, kg pr daa	444	408	458	526	425
Havre, kg pr daa	521	456	520	486	544
Hvete, kg pr daa	385	476	461	534	537
Oljefrø og erter, kg pr daa	206	163	141	335	343
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	419	419	442	509	496
Grovfôr, FEm pr daa	368	243	293	286	239
Jordbruksareal, FEm pr daa	413	412	434	489	472
Husdyrproduksjon					
Antall avlsgriser	32,6	32,2	38,3	36,1	34,6
Antall smågriskull	63	64	69	71	64
Salgbare smågriser	596	423	677	774	889
Antall smågris omsatt	266	282	316	373	348
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	43 831	41 302	39 455	40 119	48 789
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 883	2 004	1 878	1 922	2 022
Ektefelle	366	364	448	476	414
Barn under 17 år	2	2	5	2	0
Sum familie	2 251	2 370	2 331	2 400	2 436
Leid arbeid, betalt	510	577	399	426	536
Leid arbeid, ubetalt	76	9	81	67	72
Sum timer i jordbruket	2 837	2 956	2 811	2 893	3 044
Sum timer i skogbruket	40	64	34	48	47
Sum timer i tilleggsnæring	70	108	201	238	188
Familiens arbeid på nyanlegg	75	0	19	25	26
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 252	1 210	1 234	1 021	1 135
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,80	1,91	1,91	1,81	1,78
Havre, kr pr kg	1,61	1,75	1,70	1,66	1,57
Hvete, kr pr kg	2,22	2,25	2,24	2,10	2,11
Oljefrø og erter, kr pr kg	4,29	4,27	4,19	2,72	2,69
Smågris for salg, kr pr stk.	778	796	819	700	721
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	20,17	21,92	21,66	20,69	20,37

Tabell 5b. Nettoinvesteringer

År	2001	2002	2003	2004	2005
Jord, grøfter og vannanlegg	1 478	1 953	799	27 377	25 041
Driftsbygninger	88 183	1 024	124 351	244 226	35 806
Maskiner og redskap	104 260	20 968	-2 590	10 696	-3 404
Sum nettoinvesteringer	193 921	23 945	122 560	282 299	57 443

1) Inkl. nyttet halmavling

Østlandet, Kornproduksjon kombinert med svin. Flatbygder

Tabell 5c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Bygg	114 373	93 594	86 890	86 545	81 160
Havre	59 998	47 568	51 195	50 321	34 416
Hvete	89 284	136 200	137 727	162 792	236 272
Annet korn og oljefrø	14 629	9 596	13 025	13 025	37 760
Andre planteprodukter	22 343	25 745	32 725	43 249	58 078
Planteprodukter i alt	300 627	312 703	321 562	355 932	447 686
Smågriser	204 852	233 227	266 789	232 432	282 009
Slaktegriser	895 256	897 755	838 736	824 568	1 008 244
Avlsgriser	69 116	90 347	96 987	71 548	77 200
Andre inntekter, husdyrholdet	0	0	6 786	15	10 834
Husdyrprodukt i alt	1 169 224	1 221 329	1 209 298	1 128 563	1 378 287
Arealtilskudd, grovfôr	1 334	2 167	3 578	3 690	638
Arealtilskudd, korn	76 962	77 505	85 000	89 058	34 086
Kulturlandskapstilskudd					81 838
Produksjonstillegg, husdyr	35 261	40 368	47 288	45 394	33 848
Refunderte avløserutgifter	38 722	35 715	35 798	37 898	44 724
Andre tilskudd	5 533	11 082	16 447	12 941	11 895
Bunnfradrag ¹⁾		-5 714	-6 000	-6 000	-5 500
Tilskudd i alt	157 812	161 123	182 111	182 981	201 529
Leieinntekter, traktor og redskap	8 988	13 074	6 245	14 655	22 333
Andre inntekter	2 498	3 497	963	4 715	13 740
Produksjonsinntekter i alt	1 639 149	1 711 726	1 720 179	1 686 846	2 063 575

Tabell 5d. Kostnader pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Kraftfôr	516 650	537 718	540 453	535 397	615 657
Andre førkostnader inkl. beiteleie	1 210	21	1 792	699	1 246
Såvarer	30 974	24 943	29 465	29 534	38 914
Handelsgjødsel og kalk	36 165	43 605	43 918	41 909	50 569
Plantevernmidler	17 083	24 823	20 996	29 996	30 904
Konserveringsmidler	567	829	658	130	746
Andre forbruksartikler m.v.	54 759	66 617	67 250	68 661	69 351
Kjøp av gris	235 402	196 406	239 467	148 996	176 706
Kjøp av andre husdyr	0	0	0	0	1 038
Sum variable kostnader	892 810	894 962	943 999	855 322	985 131
Leid arbeid	61 481	72 506	57 133	61 510	72 721
Drivstoff	22 440	18 847	21 776	24 972	31 712
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	14 074	12 767	6 884	8 143	11 426
Vedl.h. driftsbygninger	21 712	31 799	28 161	24 091	27 973
Vedl.h. traktor og maskiner	49 425	49 209	49 668	57 556	51 055
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 794	1 487	1 073	1 155	939
Avskr. driftsbygninger	59 864	59 961	65 771	80 974	93 822
Avskr. traktor og maskiner	49 526	48 251	54 424	59 109	53 806
Maskinleie	17 430	18 695	27 608	46 073	110 597
Andre faste kostnader	110 741	117 458	132 441	149 211	191 888
Sum faste kostnader	408 487	430 980	444 939	512 794	645 939
Kostnader i alt	1 301 297	1 325 942	1 388 938	1 368 116	1 631 070
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,06	1,10	1,10	1,07	1,20
Netto mekaniseringskostnader pr daa	437	451	479	525	566

1) I 2001 var brunnfradraget fordelt mellom AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, Kornproduksjon kombinert med svin. Flatbygder

Tabell 5e. Resultatregning

År	2001	2002	2003	2004	2005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	337 852	385 784	331 241	318 730	432 505
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	150 448	163 431	117 808	104 972	92 039
Familiens arbeidsfortjeneste	187 404	222 353	213 433	213 758	340 466
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	148 586	172 443	163 260	159 864	250 462
Lønnsevne	248 885	294 859	270 566	275 268	413 187
Lønnsevne pr. time	87,73	99,75	96,25	95,15	135,74
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	207 139	230 578	203 931	209 417	274 704
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	203 790	230 271	193 963	199 578	279 916
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	337 852	385 784	331 241	318 730	432 505
Driftsoverskudd, skogbruk	23 726	16 062	3 727	29 726	9 055
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	32 717	18 225	47 676	41 425	38 671
Driftsoverskudd, andre næringer	4 798	19 484	22 570	36 765	13 297
Lønnsinntekt	199 110	219 744	209 409	209 409	219 202
Pensjoner og sykepenger	24 026	23 068	31 913	43 602	37 941
Gevinst/utbytte verdipapir	-1 542	3 193	-658	-18 242	21 954
Årlige erstatninger og lignende	1 034	660	1 051	495	40
Familiens arbeid på nyanlegg	9 647	0	2 731	3 640	3 861
Renteinntekter	14 290	14 858	6 591	3 538	5 192
- Renteutgifter	109 124	124 287	111 342	71 287	78 461
- Kårutgifter	13 539	15 774	15 097	9 756	5 897
Nettoinntekt	522 995	561 017	529 812	578 241	697 360
Privatforbruk ekskl. skatt	314 307	343 328	372 295	370 842	405 645
Betalte skatter	134 118	164 564	163 504	176 673	176 698

Tabell 5f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2001	2002	2003	2004	2005
Kontanter og bankinnskudd	202 513	252 962	234 627	225 441	156 626
Andre krav	127 773	124 757	142 472	112 114	623 578
Omløpsmidler, jordbruk	390 263	395 890	374 372	353 949	485 461
Omløpsmidler, skogbruk	0	107	2 063	212	248
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	0	0	3 205	2 615	6 012
Omløpsmidler, andre næringer	110 703	120 153	125 742	112 318	151 323
Omløpsmidler i alt	831 252	893 869	882 481	806 649	1 423 248
Anleggsmidler, jordbruk	1 862 639	1 951 779	2 037 010	2 341 667	2 647 506
Anleggsmidler, skogbruk	118 136	131 356	153 696	175 916	166 266
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	63 323	58 988	157 211	224 547	167 748
Anleggsmidler, andre næringer	19 719	41 515	42 379	19 751	45 320
Privat hovedbygninger	427 445	531 800	497 981	483 540	564 627
Privat, annet	110 032	151 070	152 443	163 262	154 027
Anleggsmidler i alt	2 601 294	2 866 508	3 040 720	3 408 683	3 745 494
Eiendeler i alt	3 432 546	3 760 377	3 923 201	4 215 332	5 168 742
Eiendeler i jordbruket	2 252 902	2 347 669	2 411 382	2 341 667	3 132 967
Kortsiktig gjeld	545 612	571 892	619 236	642 684	615 847
Langsiktig gjeld	1 264 710	1 357 679	1 571 685	1 746 376	2 369 791
Gjeld i alt	1 810 322	1 929 571	2 190 921	2 389 060	2 985 638
Endring i året, kroner	246 045	22 999	159 761	167 951	239 829
Egenkapital	1 622 224	1 830 806	1 732 280	1 826 272	2 183 104
Egenkapitalprosent	47	49	44	43	42
Endring i året (sparing)	95 162	138 094	15 387	52 165	144 152
Arbeidskapital	285 640	321 977	263 245	163 965	807 401
Endring i året	6 699	-5 093	73 275	-196 902	409 219
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %	3,00 %

Østlandet, Kornproduksjon. Flatbygder
Tabell 6a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2001	2002	2003	2004	2005
Antall bruk	54	50	48	53	56
Brukers alder	49	49	49	49	49
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	136,8	152,5	125,7	121,5	132,7
Havre, daa	90,4	97,1	98,0	102,3	98,6
Hvete, daa	89,7	77,7	103,3	109,1	98,6
Annet korn, daa	1,3	0,5	1,2	4,8	4,6
Oljefrø, daa	23,3	26,0	24,2	27,3	20,8
Korn i alt, daa	341,5	353,8	352,4	365	355,3
Grovfôr, daa	10,1	10,5	9,8	10,4	14,6
Annet areal i alt, daa	11,7	8,9	10,5	7,2	10,4
Jordbruksareal, daa	363,3	373,2	372,7	382,6	380,3
- herav leid areal, daa	64,8	58,9	59,2	81,3	96,9
Bygg, kg pr daa	412	361	431	487	424
Havre, kg pr daa	463	398	429	483	441
Hvete, kg pr daa	430	434	488	502	543
Oljefrø, kg pr daa	180	177	184	178	214
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	397	360	416	451	433
Grovfôr, FEm pr daa	263	312	310	280	308
Jordbruksareal, FEm pr daa	391	357	410	442	422
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 003	987	887	875	823
Ektefelle	99	66	53	72	64
Barn under 17 år	2	1	2	3	3
Sum familie	1 104	1 054	942	950	890
Leid arbeid, betalt	77	53	66	61	47
Leid arbeid, ubetalt	51	49	64	70	50
Sum timer i jordbruket	1 232	1 156	1 072	1 081	987
Sum timer i skogbruket	90	68	52	53	42
Sum timer i tilleggsnæring	125	177	161	189	148
Familiens arbeid på nyanlegg	29	5	21	33	17
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	2 213	1 963	2 116	2 147	2 067
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,92	1,91	1,94	1,84	1,80
Havre, kr pr kg	1,62	1,66	1,71	1,57	1,55
Hvete, kr pr kg	2,28	2,26	2,34	2,31	2,16

Tabell 6b. Nettoinvesteringer

År	2001	2002	2003	2004	2005
Jord, grøfter og vannanlegg	252	13 032	-204	12 412	21 002
Driftsbygninger	13 567	5 591	-8 879	17 289	9 136
Maskiner og redskap	-31 860	-9 371	4 251	4 387	42 585
Sum nettoinvesteringer	-18 041	9 252	-4 832	34 088	72 723

1) Inkl. nyttet halmavling

Østlandet, Kornproduksjon. Flatbygder

Tabell 6c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Bygg	104 904	107 744	102 294	107 412	101 881
Havre	67 670	66 911	68 965	77 803	67 942
Hvete	86 004	75 005	119 798	120 636	113 901
Annet korn og oljefrø	19 607	19 724	22 272	25 953	20 983
Andre planteprodukter	25 049	20 869	21 653	19 016	26 769
Planteprodukter i alt	303 234	290 253	334 982	350 820	331 476
Husdyrprodukt i alt	444	343	16 390	787	976
Arealtilskudd, grovfôr	2 612	3 281	2 482	2 478	1 011
Arealtilskudd, korn	80 001	89 017	94 743	100 499	34 303
Kulturlandskapstilskudd					74 505
Produksjonstillegg, husdyr	826	518	935	640	968
Refunderte avløserutgifter	622		847	379	716
Andre tilskudd	6 242	23 338	22 949	21 308	19 727
Bunnfradrag ¹⁾		-5 040	-5 500	-6 000	-5 482
Tilskudd i alt	90 303	111 114	116 456	119 304	125 748
Leieinntekter, traktor og redskap	16 494	13 197	12 861	10 489	13 963
Andre inntekter	6 581	12 829	7 853	7 374	8 625
Produksjonsinntekter i alt	417 056	427 736	488 542	488 774	480 788

Tabell 6d. Kostnader pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Førkostnader i alt	1 375	421	5 704	704	540
Såvarer	28 924	27 920	27 755	29 587	26 318
Handelsgjødsel og kalk	38 859	49 370	46 417	40 364	50 168
Plantevernmidler	15 948	22 553	22 084	20 938	19 940
Konserveringsmidler	48	31	63	19	21
Andre forbruksartikler m.v.	3 882	3 484	4 000	3 394	4 685
Kjøp av dyr	1 058	383	124	28	86
Sum variable kostnader	90 094	104 162	106 147	95 034	101 758
Leid arbeid	8 607	5 578	7 641	7 404	6 850
Drivstoff	21 003	16 057	16 365	18 040	20 063
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	7 452	8 371	6 209	4 268	7 310
Vedl.h. driftsbygninger	8 764	11 802	12 751	12 109	14 242
Vedl.h. traktor og maskiner	29 229	32 355	30 924	34 982	36 677
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 895	3 019	2 630	2 682	2 391
Avskr. driftsbygninger	22 671	21 689	22 311	24 469	25 852
Avskr. traktor og maskiner	49 216	47 050	48 718	46 296	44 479
Maskinleie	11 112	16 159	18 548	14 080	19 464
Andre faste kostnader	66 312	66 557	75 667	82 727	80 375
Sum faste kostnader	227 261	228 637	241 764	247 057	257 703
Kostnader i alt	317 355	332 799	347 911	342 091	359 461
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,79	0,88	0,75	0,65	0,72
Netto mekaniseringskostnader pr daa	309	312	309	289	303

1) I 2001 var bunnfradraget fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, Kornproduksjon. Flatbygder
Tabell 6e. Resultatregning

År	2001	2002	2003	2004	2005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	99 701	94 937	140 631	146 683	121 327
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	82 782	85 654	63 047	49 826	38 959
Familiens arbeidsfortjeneste	16 919	9 283	77 584	96 857	82 368
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	27 026	15 528	142 289	175 197	161 669
Lønnsevne	25 526	14 861	85 225	104 261	89 218
Lønnsevne pr. time	20,72	12,86	79,50	96,45	90,39
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	121 343	114 009	213 173	229 927	210 966
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	115 684	110 156	213 145	230 285	208 069
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	99 701	94 937	140 631	146 683	121 327
Driftsoverskudd, skogbruk	22 755	33 555	3 256	21 751	31 522
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	44 455	51 514	30 373	57 593	72 430
Driftsoverskudd, andre næringer	30 593	31 588	25 522	33 891	33 251
Lønnsinntekt	334 524	345 840	385 112	388 129	387 137
Pensjoner og sykepenger	29 360	34 070	34 081	46 173	48 724
Gevinst/utbytte verdipapir	8 497	6 249	21 690	7 480	8 779
Årlige erstatninger og lignende	2 999	4 417	5 049	8 478	5 468
Familiens arbeid på nyanlegg	3 763	705	2 959	4 782	2 885
Renteinntekter	17 569	19 583	13 567	7 094	6 834
- Renteutgifter	52 470	57 514	46 434	37 065	29 163
- Kårutgifter	7 545	7 431	8 628	8 527	7 224
Nettoinntekt	534 201	557 513	607 178	676 462	681 970
Privatforbruk ekskl. skatt	346 584	347 055	398 196	408 954	414 502
Betalte skatter	178 091	180 519	163 829	186 936	201 800

Tabell 6f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2001	2002	2003	2004	2005
Kontanter og bankinnskudd	316 641	335 411	338 721	446 802	469 784
Andre krav	75 841	77 315	88 853	82 555	168 917
Omløpsmidler, jordbruk	195 563	183 261	209 815	189 103	196 613
Omløpsmidler, skogbruk	46	90	94	969	2 902
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	111	0	1 292	2 064	3 821
Omløpsmidler, andre næringer	128 673	104 059	167 487	82 349	88 223
Omløpsmidler i alt	716 875	700 136	806 262	803 842	930 260
Anleggsmidler, jordbruk	979 712	1 040 417	1 049 942	1 075 219	1 138 189
Anleggsmidler, skogbruk	139 154	149 495	134 373	179 979	176 694
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	66 456	123 422	101 916	152 885	114 514
Anleggsmidler, andre næringer	102 771	71 359	64 981	71 506	34 195
Privat hovedbygninger	499 342	578 445	541 935	581 598	613 214
Privat, annet	129 280	147 209	153 053	166 705	187 868
Anleggsmidler i alt	1 916 715	2 110 347	2 046 200	2 227 892	2 264 674
Eiendeler i alt	2 633 590	2 810 483	2 852 462	3 031 734	3 194 934
Eiendeler i jordbruket	1 175 275	1 223 678	1 259 757	1 264 322	1 334 802
Kortsiktig gjeld	222 340	269 638	227 462	246 872	247 345
Langsiktig gjeld	682 444	763 350	702 476	846 518	805 131
Gjeld i alt	904 784	1 032 988	929 938	1 093 390	1 052 476
Endring i året, kroner	8 577	81 150	-95 266	55 879	15 597
Egenkapital	1 728 806	1 777 495	1 922 524	1 938 344	2 142 458
Egenkapitalprosent	66	63	67	64	67
Endring i året (sparing)	55 122	74 747	112 039	143 849	205 807
Arbeidskapital	494 535	430 498	578 800	556 970	682 915
Endring i året	11 541	18 174	107 113	39 113	108 819
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %

Østlandet, Kornproduksjon. Andre bygder**Tabell 7a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

År	2001	2002	2003	2004	2005
Antall bruk	27	24	22	23	21
Brukers alder	51	51	51	52	52
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	85,0	73,2	78,4	62,7	80,6
Havre, daa	103,0	103,1	94,2	105,1	104,9
Hvete, daa	24,3	30,9	49,3	58,3	53,5
Annet korn, daa	0,1	1,4	0,0	4,8	2,8
Oljefrø, daa	4,1	9,2	8,4	7,7	10,0
Korn i alt, daa	216,5	217,8	230,3	238,6	251,8
Grovfôr, daa	7,9	9,5	10,7	13,2	11,1
Annet areal i alt, daa	4,1	4,0	2,6	2,5	5,7
Jordbruksareal, daa	228,5	231,3	243,6	254,3	268,6
- herav leid areal, daa	22,9	25,0	35,7	43,4	46,4
Bygg, kg pr daa	394	388	405	472	382
Havre, kg pr daa	427	345	411	471	412
Hvete, kg pr daa	459	366	464	473	460
Oljefrø, kg pr daa	151	150	91	118	167
Korn ialt, FEm pr daa ¹⁾	377	331	379	421	372
Grovfôr, FEm pr daa	217	284	202	189	214
Jordbruksareal, FEm pr daa	371	327	371	409	365
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	862	845	818	862	847
Ektefelle	36	27	30	29	54
Barn under 17 år		1	1	1	3
Sum familie	898	873	849	892	904
Leid arbeid, betalt	56	46	33	55	25
Leid arbeid, ubetalt	13	24	38	42	81
Sum timer i jordbruket	967	943	920	989	1 010
Sum timer i skogbruket	146	152	138	166	133
Sum timer i tilleggsnæring	108	94	41	105	84
Familiens arbeid på nyanlegg	0	4	11	4	0
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 321	1 289	1 320	1 538	1 845
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,75	1,81	1,76	1,69	1,65
Havre, kr pr kg	1,62	1,66	1,70	1,65	1,56
Hvete, kr pr kg	2,19	2,03	2,22	2,06	2,01

Tabell 7b. Nettoinvesteringer

År	2001	2002	2003	2004	2005
Jord, grøfter og vannanlegg	-1 809	1 272	12 719	5 003	-2 092
Driftsbygninger	-8 384	977	10 875	2 770	-11 366
Maskiner og redskap	-8 797	-4 266	-10 245	4 957	8 170
Sum nettoinvesteringer	-18 990	-2 017	13 349	12 730	-5 288

1) Inkl. nyttet halmavling

Østlandet, Kornproduksjon. Andre bygder

Tabell 7c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Bygg	61 226	51 169	52 776	47 939	51 524
Havre	73 591	61 306	58 606	79 393	65 977
Hvete	23 756	23 323	49 959	56 716	48 559
Annet korn og oljefrø	2 594	7 921	3 163	8 271	8 567
Andre planteprodukter	10 614	10 926	7 335	6 027	8 071
Planteprodukter i alt	171 781	154 645	171 839	198 346	182 698
Storfeslakt					
Andre inntekter, husdyrholdet	104	58	413	534	1 190
Husdyrprodukt i alt	104	58	413	534	1 190
Arealtilskudd, grovfôr	2 023	2 294	2 890	3 266	1 272
Arealtilskudd, korn	61 221	65 840	66 648	77 689	36 310
Kulturlandskapstilskudd					52 460
Produksjonstillegg, husdyr		0	228	247	672
Refunderte avløserutgifter		0	0	0	170
Andre tilskudd	1 272	10 200	10 237	16 260	15 119
Bunnfradrag ¹⁾		-5 000	-5 455	-6 000	-5 500
Tilskudd i alt	64 516	73 334	74 548	91 462	100 503
Leieinntekter, traktor og redskap	17 954	14 254	14 431	18 373	12 664
Andre inntekter	1 127	1 219	1 690	4 179	95
Produksjonsinntekter i alt	255 482	243 510	262 921	312 894	297 150

Tabell 7d. Kostnader pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Førkostnader i alt	446	48	435	468	127
Såvarer	19 042	20 119	17 244	15 694	16 391
Handelsgjødsel og kalk	24 590	29 844	29 886	30 399	35 011
Plantevernmidler	8 007	10 510	11 266	9 748	12 515
Konserveringsmidler				0	0
Andre forbruksartikler m.v.	1 869	1 584	1 917	2 637	2 789
Kjøp av dyr	52	493	455	143	138
Sum variable kostnader	54 006	62 598	61 203	59 089	66 971
Leid arbeid	4 825	4 719	4 660	7 050	3 253
Drivstoff	11 185	10 558	10 761	11 846	14 121
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 884	3 283	3 716	2 011	4 531
Vedl.h. driftsbygninger	5 906	6 668	11 907	10 963	13 773
Vedl.h. traktor og maskiner	17 574	18 632	24 427	24 057	25 836
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 809	1 597	1 796	2 150	2 092
Avskr. driftsbygninger	11 162	11 875	13 813	15 846	15 176
Avskr. traktor og maskiner	28 616	29 366	27 486	31 149	31 728
Maskinleie	4 855	7 902	13 882	15 901	17 249
Andre faste kostnader	38 507	40 523	45 052	48 197	48 809
Sum faste kostnader	129 323	135 123	157 500	169 170	176 568
Kostnader i alt	183 329	197 721	218 703	228 259	243 539
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,66	0,85	0,78	0,69	0,84
Netto mekaniseringskostnader pr daa	245	279	289	283	307

1) I 2001 var bunnfradraget fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Østlandet, Kornproduksjon. Andre bygder

Tabell 7e. Resultatregning

År	2001	2002	2003	2004	2005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	72 153	45 789	44 218	84 635	53 611
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	41 326	42 008	31 106	29 523	23 923
Familiens arbeidsfortjeneste	30 827	3 781	13 112	55 112	29 688
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	62 432	7 777	27 274	108 867	55 608
Lønnsevne	35 652	8 500	17 772	62 162	32 941
Lønnsevne pr. time	36,87	9,01	19,32	62,85	32,61
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	103 247	129 187	79 038	154 674	89 413
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	99 822	126 106	72 286	149 856	85 589
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	72 153	45 789	44 218	84 635	53 611
Driftsoverskudd, skogbruk	64 954	30 554	34 494	68 954	44 281
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	21 829	14 572	12 665	1 145	13 983
Driftsoverskudd, andre næringer	19 876	19 208	34 939	12 347	21 151
Lønnsinntekt	193 675	230 557	256 881	297 012	384 141
Pensjoner og sykepenger	28 207	28 209	37 512	42 450	17 253
Gevinst/utbytte verdipapir	3 344	7 604	23 931	9 225	18 881
Årlige erstatninger og lignende	11 473	11 794	9 910	10 041	3 460
Familiens arbeid på nyanlegg		556	1 556	633	0
Renteinntekter	24 574	28 151	19 450	8 503	5 866
- Renteutgifter	35 225	37 583	30 650	27 962	20 471
- Kårutgifter	6 100	5 159	4 814	5 222	7 467
Nettoinntekt	398 760	374 252	440 092	501 761	534 689
Privatforbruk ekskl. skatt	270 849	74 515	305 063	326 800	368 357
Betalte skatter	128 472	126 493	139 072	142 883	173 005

Tabell 7f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2001	2002	2003	2004	2005
Kontanter og bankinnskudd	388 574	410 657	476 388	480 883	548 484
Andre krav	91 818	115 572	108 320	132 462	96 002
Omløpsmidler, jordbruk	84 251	80 427	73 858	82 463	84 733
Omløpsmidler, skogbruk	3 320	5 403	5 182	1 880	0
Omløpsmidler, tilleggsnæringer		0	1 182	2 750	95
Omløpsmidler, andre næringer	122 162	112 233	145 215	200 249	186 721
Omløpsmidler i alt	690 125	724 292	810 145	900 687	916 035
Anleggsmidler, jordbruk	496 157	516 841	552 162	666 727	708 251
Anleggsmidler, skogbruk	459 973	462 927	489 435	552 666	426 474
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	47 118	48 523	45 614	72 603	73 464
Anleggsmidler, andre næringer	40 507	29 449	29 665	117 339	107 043
Privat hovedbygninger	364 280	367 359	408 504	432 594	424 674
Privat, annet	147 455	165 783	180 933	157 564	176 021
Anleggsmidler i alt	1 555 490	1 590 882	1 706 313	1 999 493	1 915 927
Eiendeler i alt	2 245 615	2 315 174	2 516 458	2 900 180	2 831 962
Eiendeler i jordbruket	580 408	597 268	626 020	749 190	792 984
Kortsiktig gjeld	170 035	178 935	110 081	132 144	121 932
Langsiktig gjeld	439 926	456 664	531 647	655 763	618 057
Gjeld i alt	609 961	635 599	641 728	787 907	739 989
Endring i året, kroner	15 027	-13 370	18 979	75 270	23 211
Egenkapital	1 635 654	1 679 575	1 874 730	2 112 273	2 091 973
Egenkapitalprosent	73	73	74	73	74
Endring i året (sparing)	19 609	19 949	67 322	140 039	11 332
Arbeidskapital	520 090	545 357	700 064	768 543	794 103
Endring i året	8 671	31 869	65 428	109 077	-8 855
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	7,0 %	4,0 %	3,0 %

Østlandet, Sauehold Andre bygder**Tabell 8a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

År	2001	2002	2003	2004	2005
Antall bruk	24	25	23	30	32
Brukers alder	48	48	47	48	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa				0,8	0,8
Grovfôr, daa	126,9	152,3	146,6	158,8	156,0
Annet areal, daa	0,1	0,1	1,8	0,3	0
Jordbruksareal, daa	127,0	152,4	148,4	159,9	156,8
- herav leid areal, daa	38,1	60,4	47,7	55,7	57,1
Grovfôr, FEm pr daa	260	254	248	225	246
Jordbruksareal, FEm pr daa	260	254	248	226	247
Husdyrproduksjon					
Antall vinterfôra sauer (vfs)	93	106	91	102	104
Antall gagnslam pr vfs	1,4	1,3	1,6	1,5	1,5
Kg kjøtt pr vfs	28	27	32	31	31
Ull, kg omsatt pr vfs	4,4	5,1	5,1	5,9	5,2
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 496	1 507	1 378	1 397	1 519
Ektefelle	316	258	333	320	269
Barn under 17 år	16	14	13	34	28
Sum familie	1 828	1 779	1 724	1 751	1 816
Leid arbeid, betalt	202	222	233	220	217
Leid arbeid, ubetalt	41	52	22	38	36
Sum timer i jordbruket	2 071	2 053	1 979	2 009	2 069
Sum timer i skogbruket	110	70	65	73	69
Sum timer i tilleggsnæring	192	131	176	237	257
Familiens arbeid på nyanlegg	22	32	0	7	26
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 566	1 381	1 823	1 775	1 664
Oppnådde priser					
Lammekjøtt, kr pr kg	35,04	33,62	34,24	33,10	33,10
Sauerkjøtt, kr pr kg	16,28	13,24	14,48	12,46	10,03
Ull, kr pr kg	32,50	33,96	33,82	32,21	31,39

Tabell 8b. Nettoinvesteringer

År	2001	2002	2003	2004	2005
Jord, grøfter og vannanlegg	64	584	443	5 791	2 701
Driftsbygninger	19 609	-1 650	-2 476	-9 774	-6 558
Maskiner og redskap	-4 636	23 753	10 300	21 805	23 338
Sum nettoinvesteringer	15 037	22 687	8 267	17 822	19 481

Østlandet, Sauehold Andre bygder
Tabell 8c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Korn					
Andre planteprodukter	5 390	8 283	3 381	2 428	7 283
Planteprodukter i alt	5 390	8 283	3 381	2 428	7 283
Sauer, livdyr	4 604	5 617	6 142	6 160	5 197
Sau- og lammeslakt	82 274	88 156	92 964	97 896	95 742
Ull	13 794	18 196	16 555	17 999	18 888
Andre inntekter, husdyrholdet	259	550	2 611	599	2 445
Husdyrprodukt i alt	100 931	112 519	118 272	122 654	122 272
Arealtilskudd	43 594	54 965	55 663	54 683	27 679
Kulturlandskapstilskudd					29 510
Produksjonstillegg, husdyr	38 502	44 240	42 416	52 838	53 998
Refunderte avløserutgifter	29 650	28 659	23 187	24 344	26 649
Grunntilskudd, distriktstilskudd	26 043	27 391	24 776	29 794	31 692
Andre tilskudd	13 290	22 897	21 650	25 761	28 953
Bunnfradrag ²⁾		-5 760	-6 000	-6 000	-5 500
Tilskudd i alt	151 079	172 392	161 692	181 420	192 981
Leieinntekter, traktor og redskap	7 406	10 925	8 234	9 266	13 350
Andre inntekter	274	1 255	115	339	1 292
Produksjonsinntekter i alt	265 080	305 374	291 694	316 107	337 178

Tabell 8d. Kostnader pr bruk

År	2001	2002	2003	2004	2005
Kraftfôr	24 500	26 506	29 536	26 704	30 492
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	2 308	2 661	5 238	8 905	7 558
Såvarer	1 439	1 854	2 709	2 325	2 079
Handelsgjødsel og kalk	10 322	11 573	12 618	12 322	15 035
Plantevernmidler	260	137	314	190	253
Konserveringsmidler	1 659	1 609	1 168	1 706	1 769
Andre forbruksartikler m.v.	14 562	16 840	18 126	16 981	18 440
Kjøp av sau	1 425	1 039	1 324	2 149	792
Kjøp av andre husdyr	24	200	537	104	897
Sum variable kostnader	56 499	62 419	71 570	71 386	77 315
Leid arbeid	26 722	29 838	27 213	29 595	29 566
Drivstoff	7 193	8 025	8 666	9 059	10 738
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 109	1 479	3 295	6 324	4 194
Vedl.h. driftsbygninger	9 577	8 908	7 612	9 691	12 296
Vedl.h. traktor og maskiner	17 712	22 364	24 047	21 832	25 157
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	591	678	816	623	576
Avskr. driftsbygninger	14 694	15 228	16 288	17 613	18 268
Avskr. traktor og maskiner	16 094	21 745	22 090	21 531	22 229
Maskinleie	5 730	8 750	8 891	9 496	16 765
Andre faste kostnader	41 437	45 169	50 849	45 968	47 934
Sum faste kostnader	143 859	162 184	169 767	171 732	187 723
Kostnader i alt	200 358	224 603	241 337	243 118	265 038
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,41	1,52	1,71	1,65	1,74
Netto mekaniseringskostnader pr daa	366	386	423	372	429

Østlandet, Sauehold Andre bygder

Tabell 8e. Resultatregning

År	2001	2002	2003	2004	2005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	64 722	80 771	50 357	72 989	72 140
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	36 047	41 486	31 136	26 354	20 967
Familiens arbeidsfortjeneste	28 675	39 285	19 221	46 635	51 173
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	28 307	39 585	20 311	48 095	50 980
Lønnsevne	55 397	69 123	46 434	76 230	80 739
Lønnsevne pr. time	26,75	33,67	23,46	37,94	39,02
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	73 223	87 242	62 518	87 701	83 672
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	54 758	67 753	42 105	67 965	64 022
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	64 722	80 771	50 357	72 989	72 140
Driftsoverskudd, skogbruk	14 454	7 606	8 101	15 294	20 158
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	17 502	31 526	30 132	40 106	52 662
Driftsoverskudd, andre næringer	31 096	17 333	32 886	20 390	15 844
Lønnsinntekt	220 753	230 919	261 153	302 088	309 355
Pensjoner og sykepenger	15 731	24 550	35 101	31 278	29 894
Gevinst/utbytte verdipapir	2 592	24 241	630	2 813	3 563
Årlige erstatninger og lignende	2 733	4 185	4 527	4 234	2 369
Familiens arbeid på nyanlegg	2 758	4 144	0	941	3 613
Renteinntekter	15 047	14 768	10 533	4 591	6 861
- Renteutgifter	24 873	34 274	25 563	17 231	19 648
- Kårutgifter	3 989	6 431	5 799	4 416	4 091
Nettoinntekt	358 526	399 338	402 058	473 077	492 720
Privatforbruk ekskl. skatt	250 439	280 954	289 357	323 170	362 372
Betalte skatter	108 933	107 056	115 289	122 109	118 046

Tabell 8f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kontanter og bankinnskudd	289 836	353 153	333 054	411 860	399 572
Andre krav	88 165	99 305	92 111	106 774	138 215
Omløpsmidler, jordbruk	25 916	33 417	35 352	31 343	36 792
Omløpsmidler, skogbruk	2 604	0	0	0	145
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	371	285	2 527	3 567	3 736
Omløpsmidler, andre næringer	78 272	63 376	144 660	130 213	93 078
Omløpsmidler i alt	485 164	549 536	607 704	683 757	671 538
Anleggsmidler, jordbruk	496 196	567 629	593 285	633 793	670 670
Anleggsmidler, skogbruk	112 623	111 492	115 313	102 373	107 052
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	46 487	44 812	55 567	62 876	58 944
Anleggsmidler, andre næringer	1 204	1 110	17 962	15 349	13 565
Privat hovedbygninger	339 495	374 099	368 931	429 236	454 508
Privat, annet	158 881	193 886	124 668	134 888	140 489
Anleggsmidler i alt	1 154 886	1 293 028	1 275 726	1 378 515	1 445 228
Eiendeler i alt	1 640 050	1 842 564	1 883 430	2 062 272	2 116 766
Eiendeler i jordbruket	522 112	601 046	628 637	665 136	707 462
Kortsiktig gjeld	88 852	43 756	61 807	56 052	63 830
Langsiktig gjeld	294 722	389 332	385 679	423 638	444 541
Gjeld i alt	383 574	433 088	447 486	479 690	508 371
Endring i året, kroner	37 005	-21 268	14 334	35 428	-13 087
Egenkapital	1 256 476	1 409 476	1 435 944	1 582 582	1 608 395
Egenkapitalprosent	77	76	76	77	76
Endring i året (sparing)	30 420	141 220	36 707	63 687	34 128
Arbeidskapital	396 312	505 780	545 897	627 705	607 708
Endring i året	-10 477	114 788	27 978	50 139	7 797
1) Kalkulasjonsrente	7,0 %	7,0 %	5,0 %	4,0 %	3,0 %

Fylkestall, Østfold, alle driftsformer
Tabell 9a. Produksjonstekniske data og

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Antall bruk	54	55	55	54	54
Brukers alder	49	50	51	52	53
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	315,0	318,9	334,5	321,0	337,5
Grovfôr, daa	65,8	67,3	70,7	78,0	83,5
Annet areal, daa	12,4	12,1	11,5	11,3	13,4
Jordbruksareal, daa	393,2	398,3	416,7	410,3	434,4
- herav leid areal, daa	93,6	101,1	118,4	131,1	157,3
Korn, FEm pr daa ¹⁾	401	399	414	476	446
Grovfôr, FEm pr daa	433	439	414	407	394
Jordbruksareal, FEm pr daa	400	403	411	466	430
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	6,1	5,7	5,3	5,4	5,5
Kumelk, liter omsatt	33 888	32 288	30 760	31 422	32 943
Melkekvote	34 494	32 725	31 190	31 828	34 052
Produsert melk pr årsku, kg	6 255	6 319	6 382	6 483	6 760
Storfekjøtt, kg omsatt	1 903	1 893	1 430	1 879	2 066
Antall avlsgriser	7,0	6,8	7,2	6,9	6,5
Salgbare smågriser	137	148	151	164	160
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	9 358	9 398	8 587	6 582	7 439
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 731	1 780	1 675	1 749	1 743
Ektefelle	263	242	274	259	241
Barn under 17 år	8	7	22	16	3
Sum familie	2 002	2 029	1 971	2 024	1 987
Leid arbeid, betalt	446	508	391	391	361
Leid arbeid, ubetalt	64	82	41	74	77
Sum timer i jordbruket	2 512	2 619	2 403	2 489	2 425
Sum timer i skogbruket	65	56	44	56	42
Sum timer i tilleggsnæring	131	120	108	105	151
Familiens arbeid på nyanlegg	63	23	3	30	2
Familiens arb. i annen virksomhet	1 538	1 423	1 488	1 400	1 500
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,79	1,89	1,89	1,78	1,78
Havre, kr pr kg	1,62	1,70	1,77	1,62	1,56
Hvete, kr pr kg	2,19	2,29	2,26	2,15	2,08
Kumelk, kr pr l	3,98	4,27	3,54	3,51	3,66
Kukjøtt, kr pr kg	24,57	24,56	26,35	28,54	28,38
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,21	30,16	31,33	33,75	34,87
Smågris for salg, kr pr stk.	802	824	824	692	717
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	20,57	21,66	21,71	21,11	20,24

Tabell 9b. Nettoinvesteringer

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Jord, grøfter og vannanlegg	850	6 657	7 041	23 868	19 657
Driftsbygninger	79 890	12 799	50 403	74 227	15 917
Maskiner og redskap	48 463	20 890	21 670	16 849	24 266
Melkekvote (ku og geit)	4 442	3 278	16	2 281	2 042
Sum nettoinvesteringer	133 645	43 624	79 130	117 225	61 882

1) Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Østfold, alle driftsformer

Tabell 9c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Korn	257 081	273 360	296 832	300 876	296 496
Andre planteprodukter	32 142	36 185	36 518	44 451	37 019
Planteprodukter i alt	289 223	309 545	333 350	345 327	333 515
Storfe, melk	134 816	137 779	108 816	110 314	120 609
Storfe, livdyr	11 535	15 106	15 705	13 899	9 596
Kuslakt	17 476	17 011	22 406	16 992	24 582
Annet storfeslakt	30 964	32 823	28 536	39 534	46 446
Smågriser	49 247	51 981	54 758	51 101	60 047
Slaktegriser	195 608	200 573	176 895	141 722	144 714
Avlsgriser	18 131	27 738	39 226	25 759	19 133
Andre inntekter, husdyrholdet	104 782	127 551	121 514	132 851	145 379
Husdyrprodukt i alt	562 559	610 562	567 856	532 172	570 506
Arealtilskudd, grovfôr	17 047	18 056	18 174	18 884	5 308
Arealtilskudd, korn	69 589	79 293	83 464	82 030	27 130
Kulturlandskapstilskudd					83 576
Produksjonstillegg, husdyr	39 207	42 963	41 123	42 131	37 778
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	24 027	22 495	19 654	18 795	18 017
Refunderte avløserutgifter	25 104	29 624	22 087	22 732	23 142
Andre tilskudd	7 329	21 191	25 232	21 664	23 127
Bunnfradrag ¹⁾		-5 091	-5 673	-6 000	-5 398
Tilskudd i alt	182 303	208 531	204 061	200 236	212 680
Leieinntekter, traktor og redskap	9 367	12 555	13 189	14 893	16 742
Andre inntekter	5 507	17 780	17 933	10 719	13 623
Produksjonsinntekter i alt	1 048 959	1 158 973	1 136 389	1 103 347	1 147 066

Tabell 9d. Kostnader pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kraftfôr	217 387	234 373	223 070	215 316	220 555
Andre førkostnader inkl. beiteleie	4 422	2 766	3 970	2 859	4 342
Såvarer	28 390	30 276	28 483	25 762	29 463
Handelsgjødsel og kalk	44 137	53 509	55 452	47 292	57 769
Plantevernmidler	13 420	19 657	19 435	22 250	20 648
Konserveringsmidler	2 455	2 639	2 116	1 856	2 416
Andre forbruksartikler m.v.	36 665	41 948	33 159	37 102	35 492
Kjøp av dyr	87 756	80 928	83 478	50 577	55 165
Sum variable kostnader	434 632	466 096	449 163	403 014	425 850
Leid arbeid	52 703	66 600	52 838	57 792	52 192
Drivstoff	23 374	21 156	22 856	25 505	28 618
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	11 459	10 328	7 659	5 331	11 725
Vedl.h. driftsbygninger	18 210	27 626	25 911	17 612	25 453
Vedl.h. traktor og maskiner	45 894	48 209	48 589	57 276	55 050
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 090	1 809	2 048	2 187	2 061
Avskr. driftsbygninger	33 887	36 180	42 240	46 221	49 976
Avskr. traktor og maskiner	50 314	51 142	50 217	48 540	46 328
Maskinleie	18 901	23 676	34 698	38 741	55 576
Andre faste kostnader	98 643	105 822	120 541	122 064	127 304
Sum faste kostnader	355 475	392 548	407 597	421 269	454 283
Kostnader i alt	790 107	858 644	856 760	824 283	880 133
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,92	0,95	0,92	0,87	0,96
Netto mekaniseringskostnader pr daa	370	384	379	405	412

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestall, Østfold, alle driftsformer
Tabell 9e. Resultatregning

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	258 852	300 329	279 629	279 064	266 933
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	112 021	121 081	88 458	72 972	59 816
Familiens arbeidsfortjeneste	146 831	179 248	191 171	206 092	207 117
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	135 316	162 993	175 303	181 239	185 141
Lønnsevne	199 534	245 850	244 009	263 884	259 308
Lønnsevne pr. time	79,44	93,87	101,55	106,04	106,89
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	193 248	222 063	223 412	228 138	221 206
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	193 907	226 075	222 919	219 833	213 241
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	258 852	300 329	279 629	279 064	266 933
Driftsoverskudd, skogbruk	16 210	13 068	15 492	24 175	28 225
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	42 469	42 259	41 817	32 615	53 564
Driftsoverskudd, andre næringer	19 813	28 203	31 641	22 940	19 202
Lønnsinntekt	226 962	231 232	256 200	247 472	257 420
Pensjoner og sykepenger	27 234	40 251	44 357	56 826	49 542
Gevinst/utbytte verdipapir	-210	13 191	32 688	-6 260	12 225
Årlige erstatninger og lignende	3 692	2 261	4 693	9 262	6 106
Familiens arbeid på nyanlegg	8 143	3 143	491	4 422	330
Renteinntekter	17 750	18 631	14 794	5 551	5 346
- Renteutgifter	83 300	90 705	72 606	49 531	49 580
- Kårutgifter	8 700	8 052	7 265	5 101	3 642
Nettoinntekt	528 915	593 811	641 931	621 435	645 671
Privatforbruk ekskl. skatt	336 482	370 088	391 977	354 448	404 488
Betalte skatter	166 002	186 182	165 967	167 866	180 320

Tabell 9f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kontanter og bankinnskudd	239 498	256 767	325 533	299 094	328 256
Andre krav	140 215	126 961	156 171	136 359	185 945
Omløpsmidler, jordbruk	268 451	274 871	270 402	261 617	265 534
Omløpsmidler, andre næringer	153 723	157 974	211 107	122 571	127 553
Omløpsmidler i alt	801 887	816 573	963 213	819 641	907 288
Anleggsmidler, jordbruk	1 402 529	1 471 912	1 537 125	1 623 400	1 756 703
Anleggsmidler, skogbruk	170 384	184 358	172 318	178 990	209 900
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	121 380	123 785	94 812	158 840	178 693
Anleggsmidler, andre næringer	118 146	125 052	118 395	168 688	133 990
Privat hovedbygninger	403 473	438 533	437 042	436 442	488 917
Privat, annet	137 117	175 993	178 705	156 461	149 144
Anleggsmidler i alt	2 353 029	2 519 633	2 538 397	2 722 821	2 917 347
Eiendeler i alt	3 154 916	3 336 206	3 501 610	3 542 462	3 824 635
Eiendeler i jordbruket	1 670 980	1 746 783	1 807 527	1 885 017	2 022 237
Kortsiktig gjeld	353 040	445 386	438 128	449 600	423 586
Langsiktig gjeld	1 071 887	1 012 906	1 022 379	1 096 640	1 221 910
Gjeld i alt	1 424 927	1 458 292	1 460 507	1 546 240	1 645 496
Endring i året, kroner	137 409	-16 019	43 490	95 464	65 007
Egenkapital	1 729 989	1 877 914	2 041 103	1 996 222	2 179 139
Egenkapitalprosent	55	56	58	56	57
Endring i året (sparing)	94 212	119 014	147 525	136 000	105 679
Arbeidskapital	448 847	371 187	525 085	370 041	483 702
Endring i året	8 291	11 509	68 280	-64 628	96 062
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %	3,00 %

Fylkestall, Akershus, alle driftsformer
Tabell 10a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Antall bruk	41	39	34	37	35
Brukers alder	49	51	50	51	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	340,2	334,6	356,3	356,6	369,7
Grovfôr, daa	69,1	75,2	69,0	80,0	76,6
Annet areal, daa	8,7	8,4	9,7	13,4	15,1
Jordbruksareal, daa	418,0	418,2	435,0	450,0	461,4
- herav leid areal, daa	79,4	89,3	107,3	112,0	120,2
Korn, FEm pr daa ¹⁾	395	365	421	465	414
Grovfôr, FEm pr daa	431	408	403	377	352
Jordbruksareal, FEm pr daa	403	375	421	450	406
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	6,2	6,1	5,6	6,2	5,3
Kumelk, liter omsatt	35 946	37 627	36 115	39 794	35 525
Melkekvote	36 049	37 781	35 926	39 034	34 803
Produsert melk pr årsku, kg	6 708	7 175	7 299	7 364	7 602
Storfekjøtt, kg omsatt	1 895	1 692	1 310	1 649	1 569
Antall avlsgriser	3,4	3,6	4,6	4,0	3,6
Salgbare smågriser	58	72	78	70	64
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	4 820	3 659	4 902	5 991	4 555
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 654	1 644	1 660	1 627	1 451
Ektefelle	393	361	362	349	311
Barn under 17 år	20	27	31	12	17
Sum familie	2 067	2 032	2 053	1 988	1 779
Leid arbeid, betalt	389	385	385	542	465
Leid arbeid, ubetalt	89	83	83	88	75
Sum timer i jordbruket	2 545	2 500	2 521	2 618	2 319
Sum timer i skogbruket	37	46	34	60	46
Sum timer i tilleggsnæring	113	183	411	372	305
Familiens arbeid på nyanlegg	43	10	33	20	27
Familiens arb. i annen virksomhet	1 469	1 386	1 435	1 573	1 560
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,88	1,86	1,87	1,78	1,72
Havre, kr pr kg	1,62	1,64	1,67	1,55	1,55
Hvete, kr pr kg	2,24	2,12	2,26	2,24	2,12
Kumelk, kr pr l	3,77	4,05	3,61	3,59	3,67
Kukjøtt, kr pr kg	24,72	25,02	27,30	28,97	28,91
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,70	30,36	31,25	33,51	34,07
Smågris for salg, kr pr stk.	730	818	765	688	671
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	19,44	21,75	21,25	20,34	19,82

Tabell 10b. Nettoinvesteringer

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Jord, grøfter og vannanlegg	14 633	-4 620	-4 954	-16	17 803
Driftsbygninger	19 047	-12 494	-2 586	7 558	61 438
Maskiner og redskap	19 893	36 666	1 321	-22 864	-15 640
Melkekvote (ku og geit)	17 199	6 657	1 871	955	2 490
Sum nettoinvesteringer	70 772	26 209	-4 348	-14 367	66 091

¹⁾Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Akershus, alle driftsformer
Tabell 10c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Korn	257 292	248 823	299 759	319 756	278 441
Andre planteprodukter	41 621	38 774	62 306	82 885	77 025
Planteprodukter i alt	298 913	287 597	362 065	402 641	355 466
Storfe, melk	135 438	152 509	130 540	143 026	130 512
Storfe, livdyr	7 692	16 296	15 897	18 282	14 811
Kuslakt	18 789	16 307	15 589	18 409	22 820
Annet storfeslakt	32 585	26 856	22 478	29 802	28 212
Smågriser	10 682	22 347	18 006	11 493	18 248
Slaktegriser	90 210	80 252	111 256	113 992	97 271
Avlsgriser	14 380	17 218	27 537	26 217	17 877
Andre inntekter, husdyrholdet	32 524	34 303	38 778	32 740	38 431
Husdyrprodukt i alt	342 300	366 088	380 081	393 961	368 182
Arealtilskudd, grovfôr	19 003	20 731	19 768	22 980	6 362
Arealtilskudd, korn	86 232	91 358	96 116	108 042	45 902
Kulturlandskaptilskudd					87 381
Produksjonstillegg, husdyr	33 856	39 676	38 029	37 881	30 042
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	27 656	26 477	24 253	23 499	18 162
Refunderede avløserutgifter	21 272	22 359	19 156	20 621	17 617
Andre tilskudd	8 177	29 445	26 026	21 678	23 107
Bunnfradrag ¹⁾		-5 231	-5 824	-6 297	-5 500
Tilskudd i alt	196 196	224 815	217 524	228 404	223 073
Leieinntekter, traktor og redskap	14 652	20 921	18 309	16 817	18 705
Andre inntekter	4 075	20 767	267	8 768	851
Produksjonsinntekter i alt	856 136	920 188	978 246	1 050 591	966 277

Tabell 10d. Kostnader pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kraftfôr	118 406	126 495	138 581	142 482	118 265
Andre førkostnader inkl. beiteleie	7 974	5 522	4 463	4 801	3 818
Såvarer	28 870	29 457	31 470	29 940	30 640
Handelsgjødsel og kalk	42 388	50 609	52 659	46 504	53 137
Plantevernmidler	16 144	20 197	21 154	20 453	23 998
Konserveringsmidler	1 736	2 441	1 684	3 186	2 729
Andre forbruksartikler m.v.	29 027	32 841	33 015	38 775	36 876
Kjøp av dyr	30 614	22 771	31 612	42 075	43 410
Sum variable kostnader	275 159	290 333	314 638	328 216	312 873
Leid arbeid	48 356	53 903	53 712	72 674	60 236
Drivstoff	25 432	21 795	23 662	24 924	29 293
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	9 800	10 710	7 275	8 221	9 171
Vedl.h. driftsbygninger	19 184	21 503	24 746	20 090	24 342
Vedl.h. traktor og maskiner	43 822	42 417	52 662	54 400	48 446
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 550	4 389	4 362	3 979	3 396
Avskr. driftsbygninger	39 550	41 247	45 494	49 627	50 169
Avskr. traktor og maskiner	60 948	59 885	62 053	58 499	60 697
Maskinleie	25 346	31 982	35 570	37 998	41 152
Andre faste kostnader	88 465	100 664	110 451	111 407	115 279
Sum faste kostnader	365 453	388 495	419 987	441 819	442 181
Kostnader i alt	640 612	678 828	734 625	770 035	755 054
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,97	1,02	0,96	0,85	0,92
Netto mekaniseringskostnader pr daa	391	383	402	384	372

¹⁾ Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestall, Akershus, alle driftsformer
Tabell 10e. Resultatregning

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	215 524	241 360	243 621	280 556	211 223
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	121 462	125 187	92 602	77 044	57 513
Familiens arbeidsfortjeneste	94 062	116 173	151 019	203 512	153 710
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	80 494	101 342	130 445	180 867	152 964
Lønnsevne	142 418	170 076	204 731	276 186	213 946
Lønnsevne pr. time	55,95	68,02	81,57	105,48	92,26
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	160 963	184 276	189 162	226 034	196 090
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	155 024	177 776	182 999	220 459	185 328
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	215 524	241 360	243 621	280 556	211 223
Driftsoverskudd, skogbruk	39 198	32 804	42 360	28 559	12 019
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	44 619	46 312	84 042	103 844	140 490
Driftsoverskudd, andre næringer	27 004	35 997	17 260	47 866	35 914
Lønnsinntekt	237 766	256 382	294 205	298 226	309 055
Pensjoner og sykepenger	25 732	26 274	18 373	20 442	11 717
Gevinst/utbytte verdipapir	10 447	18 573	17 427	42 918	41 109
Årlige erstatninger og lignende	5 367	6 643	5 988	12 342	676
Familiens arbeid på nyanlegg	5 596	1 413	4 679	2 853	3 958
Renteinntekter	17 997	22 038	10 416	4 758	5 924
- Renteutgifter	69 929	78 434	70 135	57 556	48 093
- Kårutgifter	8 365	8 320	9 235	8 865	7 081
Nettoinntekt	550 956	601 042	659 001	775 943	716 911
Privatforbruk ekskl. skatt	352 349	391 437	374 613	429 446	468 410
Betalte skatter	178 366	182 105	179 851	206 198	204 497

Tabell 10f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kontanter og bankinnskudd	292 801	333 804	219 178	290 990	345 021
Andre krav	77 473	99 615	135 253	146 481	171 276
Omløpsmidler, jordbruk	263 233	248 198	287 452	267 556	248 923
Omløpsmidler, andre næringer	141 104	144 000	193 439	345 666	331 909
Omløpsmidler i alt	774 611	825 617	835 322	1 050 693	1 097 129
Anleggsmidler, jordbruk	1 506 412	1 548 662	1 571 113	1 644 437	1 691 734
Anleggsmidler, skogbruk	152 628	138 431	285 206	278 879	304 293
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	67 478	87 978	143 684	149 692	190 704
Anleggsmidler, andre næringer	62 036	23 647	14 290	13 227	10 195
Privat hovedbygninger	595 070	638 229	712 087	729 741	790 798
Privat, annet	167 279	195 812	219 077	212 808	234 405
Anleggsmidler i alt	2 550 903	2 632 759	2 945 457	3 028 784	3 222 129
Eiendeler i alt	3 325 514	3 458 376	3 780 779	4 079 477	4 319 258
Eiendeler i jordbruket	1 769 645	1 796 860	1 858 565	1 911 993	1 940 657
Kortsiktig gjeld	332 772	343 909	329 080	310 621	330 819
Langsiktig gjeld	897 102	967 505	1 090 470	1 183 935	1 342 027
Gjeld i alt	1 229 874	1 311 414	1 419 550	1 494 556	1 672 846
Endring i året, kroner	56 198	33 277	58 766	-26 301	158 719
Egenkapital	2 095 640	2 146 962	2 361 229	2 584 921	2 646 412
Egenkapitalprosent	63	62	62	63	61
Endring i året (sparing)	101 786	73 623	151 492	311 089	15 485
Arbeidskapital	441 839	481 708	506 242	740 072	766 310
Endring i året	36 714	43 649	86 770	267 806	-17 234
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %	3,00 %

Fylkestall, Hedmark, alle driftsformer
Tabell 11a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Antall bruk	84	82	80	84	82
Brukers alder	49	49	49	48	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	149,1	160,2	153,5	158,1	133,7
Grovfôr, daa	121,3	133,2	138,3	137,1	149,1
Annet areal, daa	18,4	16,1	12,7	18,3	11,7
Jordbruksareal, daa	288,8	309,5	304,5	313,5	294,5
- herav leid areal, daa	71,9	75,8	71,1	79,4	74,6
Korn, FEm pr daa ¹⁾	423	392	447	545	433
Grovfôr, FEm pr daa	390	387	375	354	347
Jordbruksareal, FEm pr daa	415	396	419	434	392
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	7,6	8,7	8,9	8,0	8,1
Kumelk, liter omsatt	41 845	48 097	51 564	46 021	47 364
Melkekvote	44 269	49 187	51 879	47 597	48 113
Produsert melk pr årsku, kg	6 189	6 213	6 519	6 577	6 635
Storfekjøtt, kg omsatt	2 230	2 277	2 448	2 225	2 386
Antall avlsgriser	1,9	3,3	4,0	3,0	2,9
Salgbare smågriser	78	68	74	59	71
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	4 138	4 415	4 901	3 434	3 324
Antall vinterfôra sauer (vfs)	11	15	10	15	18
Kg kjøtt pr vfs	27	22	31	26	28
Ull, kg omsatt pr vfs	3,8	4,3	5,4	4,9	5,3
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 798	1 887	1 835	1 776	1 707
Ektefelle	303	316	336	351	354
Barn under 17 år	14	21	33	17	19
Sum familie	2 115	2 224	2 204	2 144	2 080
Leid arbeid, betalt	589	528	523	478	493
Leid arbeid, ubetalt	94	136	146	129	141
Sum timer i jordbruket	2 798	2 888	2 873	2 751	2 714
Sum timer i skogbruket	66	74	38	54	34
Sum timer i tilleggsnæring	67	47	68	90	107
Familiens arbeid på nyanlegg	21	9	11	36	51
Familiens arb. i annen virksomhet	1 422	1 310	1 406	1 425	1 498
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,86	1,96	1,97	1,94	1,87
Havre, kr pr kg	1,63	1,59	1,58	1,65	1,48
Kumelk, kr pr l	3,37	3,57	3,42	3,45	3,48
Kukjøtt, kr pr kg	25,50	25,34	26,21	28,11	29,16
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,33	30,51	31,44	33,72	34,51
Smågris for salg, kr pr stk.	766	792	844	710	725
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	19,80	21,87	21,76	20,68	21,49
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	29,93	28,98	29,56	27,14	25,50
Ull, kr pr kg	32,54	33,12	32,82	29,29	31,27

Tabell 11b. Nettoinvesteringer

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Jord, grøfter og vannanlegg	774	1 220	2 516	2 461	2 050
Driftsbygninger	13 967	-7 225	-5 392	29 989	17 502
Maskiner og redskap	-309	-2 977	-3 536	-4 859	9 263
Melkekvote (ku og geit)	4 905	4 536	6 917	2 900	13 170
Sum nettoinvesteringer	19 337	-4 446	505	30 491	41 985

¹⁾ Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Hedmark, alle driftsformer
Tabell 11c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Korn	122 435	123 970	132 541	170 213	114 392
Andre planteprodukter	63 019	67 474	59 381	90 600	54 288
Planteprodukter i alt	185 454	191 444	191 922	260 813	168 680
Storfe, melk	140 865	171 916	176 516	158 885	164 839
Storfe, livdyr	7 259	6 820	6 508	6 284	12 451
Kuslakt	23 195	24 477	29 498	26 246	26 900
Annet storfeslakt	36 467	43 308	46 835	43 043	58 174
Smågriser	35 489	31 104	34 713	25 805	37 173
Slaktegriser	87 599	93 329	109 136	70 018	71 183
Avlsgriser	5 687	7 216	6 554	2 970	5 072
Sauer, livdyr og slakt	10 818	12 788	11 447	13 781	15 976
Ull	1 571	1 961	1 921	2 006	3 203
Andre inntekter, husdyrholdet	58 353	57 043	61 667	75 877	69 101
Husdyrprodukt i alt	407 303	449 962	484 795	424 915	464 072
Arealtilskudd, grovfôr	38 933	42 149	44 172	45 850	21 078
Arealtilskudd, korn	34 310	40 043	40 248	43 683	12 931
Kulturlandskapstilskudd					57 079
Produksjonstillegg, husdyr	47 526	53 078	54 813	53 988	51 902
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	50 192	55 184	56 391	54 509	54 094
Refunderte avløserutgifter	29 772	33 897	30 299	30 219	34 854
Andre tilskudd	13 239	21 208	20 290	23 483	21 896
Bunnfradrag ¹⁾		-5 927	-6 000	-6 000	-5 433
Tilskudd i alt	213 972	239 632	240 213	245 732	248 401
Leieinntekter, traktor og redskap	5 112	7 832	9 341	5 491	10 741
Andre inntekter	4 124	3 774	1 793	4 443	2 394
Produksjonsinntekter i alt	815 965	892 644	928 064	941 394	894 288

Tabell 11d. Kostnader pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kraftfôr	143 224	152 754	163 686	139 719	145 724
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	6 832	4 122	7 321	5 430	7 235
Såvarer	16 906	18 955	17 907	19 307	15 053
Handelsgjødsel og kalk	29 876	35 554	31 348	36 978	34 297
Plantevernmidler	12 060	14 674	11 650	15 990	9 980
Konserveringsmidler	3 933	5 529	5 695	5 056	4 696
Andre forbruksartikler m.v.	27 748	31 238	34 941	36 137	33 553
Kjøp av dyr	47 117	48 259	52 791	45 663	48 784
Sum variable kostnader	287 696	311 085	325 339	304 280	299 322
Leid arbeid	67 206	67 506	71 592	63 736	68 253
Drivstoff	17 465	17 339	16 189	18 619	19 565
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 539	7 687	5 282	7 025	4 883
Vedl.h. driftsbygninger	16 292	20 574	22 283	24 525	26 661
Vedl.h. traktor og maskiner	40 495	42 930	44 726	45 216	45 900
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 186	2 066	2 345	1 900	1 963
Avskr. driftsbygninger	33 611	34 425	40 221	40 433	42 099
Avskr. traktor og maskiner	45 276	49 041	43 883	47 195	45 387
Maskinleie	17 832	15 169	19 829	31 657	27 439
Andre faste kostnader	89 028	93 042	101 920	104 314	100 909
Sum faste kostnader	335 930	349 779	368 270	384 620	383 059
Kostnader i alt	623 626	660 864	693 609	688 900	682 381
Netto mek.kostnader pr FEM totalavl.	1,17	1,13	1,01	1,07	1,18
Netto mekaniseringskostnader pr daa	484	449	423	463	462

¹⁾ Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og hudyrtilskudd

Fylkestall, Hedmark, alle driftsformer
Tabell 11e. Resultatregning

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	192 339	231 780	234 455	252 494	211 907
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	97 583	108 631	80 447	65 400	48 642
Familiens arbeidsfortjeneste	94 756	123 149	154 008	187 094	163 265
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	79 142	96 275	120 913	151 865	135 625
Lønnsevne	161 962	190 655	225 600	250 830	231 518
Lønnsevne pr. time	57,88	66,02	78,52	91,18	85,31
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	140 031	158 349	170 011	189 934	170 569
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	121 237	141 002	161 762	178 141	151 733
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	192 339	231 780	234 455	252 494	211 906
Driftsoverskudd, skogbruk	18 087	24 213	9 618	31 724	26 149
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	14 213	25 092	18 823	18 780	26 865
Driftsoverskudd, andre næringer	10 743	6 437	8 640	11 207	12 560
Lønnsinntekt	208 643	241 772	242 438	255 582	277 215
Pensjoner og sykepenger	20 661	20 822	28 437	26 117	20 200
Gevinst/utbytte verdipapir	4 086	4 499	2 879	3 643	25 095
Årlige erstatninger og lignende	1 854	2 169	2 029	2 855	1 018
Familiens arbeid på nyanlegg	2 667	1 265	1 564	5 089	7 487
Renteinntekter	17 070	19 334	14 537	6 506	6 457
- Renteutgifter	70 802	76 430	62 170	46 449	44 500
- Kårutgifter	13 253	15 716	13 707	17 482	11 691
Nettoinntekt	406 308	485 237	487 543	550 066	558 761
Privatforbruk ekskl. skatt	297 004	319 378	324 077	338 741	357 868
Betalte skatter	132 410	135 479	143 301	145 662	137 628

Tabell 11f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kontanter og bankinnskudd	259 945	311 416	361 991	398 979	417 098
Andre krav	76 545	81 285	61 073	92 298	98 825
Omløpsmidler, jordbruk	229 849	239 332	239 324	264 589	221 974
Omløpsmidler, skogbruk	1 273	320	846	1 402	3 352
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	5 422	10 169	16 120	14 142	10 808
Omløpsmidler, andre næringer	84 284	106 963	119 793	130 888	69 742
Omløpsmidler i alt	657 318	749 485	799 147	902 298	821 799
Anleggsmidler, jordbruk	1 177 298	1 305 403	1 372 858	1 391 054	1 419 135
Anleggsmidler, skogbruk	129 917	145 483	162 050	239 230	169 674
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	49 027	50 089	86 458	84 385	77 980
Anleggsmidler, andre næringer	4 199	8 097	7 123	14 708	13 955
Privat hovedbygninger	402 860	436 449	423 653	467 628	497 828
Privat, annet	111 270	130 921	140 528	147 838	175 645
Anleggsmidler i alt	1 874 571	2 076 442	2 192 670	2 344 843	2 354 217
Eiendeler i alt	2 531 889	2 825 927	2 991 817	3 247 141	3 176 016
Eiendeler i jordbruket	1 407 147	1 544 735	1 612 182	1 655 643	1 641 109
Kortsiktig gjeld	370 537	335 240	304 213	289 992	279 989
Langsiktig gjeld	776 081	864 106	889 876	998 987	1 008 176
Gjeld i alt	1 146 618	1 199 346	1 194 089	1 288 979	1 288 165
Endring i året, kroner	88 792	-8 782	-474	49 272	36 584
Egenkapital	1 385 271	1 626 581	1 797 728	1 958 162	1 887 851
Egenkapitalprosent	55	58	60	60	59
Endring i året (sparing)	8 224	98 602	60 259	115 486	86 229
Arbeidskapital	286 781	414 245	494 934	612 306	541 810
Endring i året	-23 510	51 533	50 505	109 444	38 073
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %	3,00 %

Fylkestall, Oppland, alle driftsformer

Tabell 12a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Antall bruk	80	77	73	76	73
Brukers alder	48	48	48	48	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	47,8	50,6	50,4	52,2	42,4
Grovfôr, daa	166,6	175,2	172,8	179,1	187,2
Annet areal, daa	6,3	5,8	6,2	6,6	5
Jordbruksareal, daa	220,7	231,6	229,4	237,9	234,6
- herav leid areal, daa	49,4	57,2	63,1	63,6	62,9
Korn, FEM pr daa ¹⁾	407	364	408	441	383
Grovfôr, FEM pr daa	365	347	351	332	323
Jordbruksareal, FEM pr daa	377	356	369	363	338
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	10	10,1	9,5	8,9	8,5
Kumelk, liter omsatt	52 922	53 955	50 930	48 914	48 202
Melkekvote	53 240	54 249	51 481	49 625	48 572
Produsert melk pr årsku, kg	6 108	6 144	6 109	6 343	6 538
Storfekjøtt, kg omsatt	3 669	4 107	3 918	3 571	3 680
Antall avlsgriser	1,5	1,6	1,5	1,1	0,6
Salgbare smågriser	32	30	21	30	24
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	1 948	2 020	722	1 233	1 108
Antall vinterfôra sauer (vfs)	14	14	16	18	20
Kg kjøtt pr vfs	26	28	29	31	31
Ull, kg omsatt pr vfs	5,3	4,4	4,6	6,1	6,5
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 062	2 064	1 979	1 874	1 889
Ektefelle	421	405	382	407	359
Barn under 17 år	9	13	33	34	17
Sum familie	2 492	2 482	2 394	2 315	2 265
Leid arbeid, betalt	527	458	436	444	385
Leid arbeid, ubetalt	67	139	115	109	102
Sum timer i jordbruket	3 086	3 079	2 945	2 868	2 752
Sum timer i skogbruket	47	47	33	38	33
Sum timer i tilleggsnæring	106	119	122	118	136
Familiens arbeid på nyanlegg	20	19	8	20	39
Familiens arb. i annen virksomhet	1 078	996	1 084	1 168	1 150
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,75	1,85	1,90	1,82	1,74
Kumelk, kr pr l	3,43	3,64	3,42	3,42	3,52
Kukjøtt, kr pr kg	25,12	25,19	26,27	28,36	29,77
Annet storfekjøtt, kr pr kg	31,08	31,69	32,17	34,32	34,69
Smågris for salg, kr pr stk.	740	754	776	689	665
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	20,07	22,09	22,13	20,53	20,40
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	30,61	29,58	30,90	29,14	27,03
Ull, kr pr kg	32,19	31,98	35,07	30,85	31,23

Tabell 12b. Nettoinvesteringer

År	2 000	2 001	2 002	2 003	2 005
Jord, grøfter og vannanlegg	-868	-1 930	4 240	8 682	690
Driftsbygninger	-714	-1 263	-12 160	12 985	22 392
Maskiner og redskap	-10 963	-4 022	-5 150	7 752	23 829
Melkekvote (ku og geit)		3 079	1 864	2 659	5 979
Sum nettoinvesteringer	-12 545	-4 136	-11 206	32 078	52 890

1) Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Oppland, alle driftsformer
Tabell 12c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Korn	34 696	35 031	37 399	40 801	29 299
Andre planteprodukter	26 921	31 063	33 023	34 340	26 421
Planteprodukter i alt	61 617	66 094	70 422	75 141	55 720
Storfe, melk	181 715	196 387	174 257	167 057	169 444
Storfe, livdyr	11 875	11 718	7 742	13 658	16 238
Kuslakt	29 752	30 454	33 127	30 042	32 773
Annet storfeslakt	79 353	92 605	98 382	77 881	93 858
Smågriser	20 999	19 440	18 028	17 126	14 453
Slaktegriser	38 222	46 326	16 708	22 881	22 214
Avlsgriser	1 530	2 076	3 629	1 396	1 241
Sauer, livdyr og slakt	12 666	12 709	14 323	16 117	18 083
Ull	2 240	2 498	3 090	2 918	4 082
Andre inntekter, husdyrholdet	17 943	15 186	20 725	17 129	16 825
Husdyrprodukt i alt	396 295	429 399	390 011	366 205	389 211
Arealtilskudd, grovfôr	52 152	57 865	56 651	58 567	25 536
Arealtilskudd, korn	14 882	15 945	15 242	18 713	6 559
Kulturlandskapstilskudd					43 302
Produksjonstillegg, husdyr	59 087	66 594	67 480	67 558	62 931
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	77 443	90 093	75 957	71 867	69 054
Refunderte avløserutgifter	42 553	46 997	36 796	39 312	41 363
Andre tilskudd	12 515	12 226	13 270	16 475	16 581
Bunnfradrag ¹⁾		-5 911	-5 836	-6 000	-5 500
Tilskudd i alt	258 632	283 809	259 560	266 492	259 826
Leieinntekter, traktor og redskap	6 376	10 131	8 602	7 809	9 089
Andre inntekter	4 357	9 498	8 623	11 046	1 399
Produksjonsinntekter i alt	727 277	798 931	737 218	726 693	715 245

Tabell 12d. Kostnader pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kraftfôr	132 858	131 474	122 576	111 854	110 289
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	12 290	11 001	12 096	10 736	9 486
Såvarer	8 631	9 399	8 456	9 329	9 233
Handelsgjødsel og kalk	21 987	24 257	22 407	21 419	24 586
Plantevernmidler	7 621	3 818	3 598	4 058	3 241
Konserveringsmidler	3 963	4 325	4 650	4 939	4 451
Andre forbruksartikler m.v.	28 528	34 679	32 879	34 795	33 230
Kjøp av dyr	35 781	38 261	37 385	26 642	30 576
Sum variable kostnader	251 659	257 214	244 047	223 772	225 092
Leid arbeid	62 185	61 704	59 076	59 332	53 990
Drivstoff	13 537	13 609	13 408	15 196	16 274
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 103	4 887	4 160	5 045	4 946
Vedl.h. driftsbygninger	21 310	20 067	25 344	22 341	22 887
Vedl.h. traktor og maskiner	37 050	40 501	35 995	40 128	37 877
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 145	2 051	2 046	1 922	1 704
Avskr. driftsbygninger	26 724	27 673	29 446	30 315	30 222
Avskr. traktor og maskiner	42 694	44 096	42 448	40 096	37 715
Maskinleie	15 665	18 864	22 269	29 393	29 340
Andre faste kostnader	72 447	77 773	79 810	76 746	76 681
Sum faste kostnader	298 860	311 225	314 002	320 514	311 636
Kostnader i alt	550 519	568 439	558 049	544 286	536 728
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,40	1,50	1,39	1,46	1,51
Netto mekaniseringskostnader pr daa	527	534	512	530	510

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på A < K-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestall, Oppland, alle driftsformer
Tabell 12e. Resultatregning

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	176 758	230 492	179 169	182 407	178 517
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	77 524	81 167	56 997	48 324	34 661
Familiens arbeidsfortjeneste	99 234	149 325	122 172	134 083	143 856
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	71 546	105 114	89 840	102 056	112 131
Lønnsevne	161 419	211 029	181 248	193 415	197 846
Lønnsevne pr. time	52,31	68,54	61,54	67,44	71,89
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	129 173	160 238	136 362	144 864	146 825
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	110 940	144 803	122 219	126 239	128 623
Regnskapsammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	176 758	230 492	179 169	182 407	178 517
Driftsoverskudd, skogbruk	18 563	11 380	10 912	14 852	13 949
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	15 539	15 369	24 344	19 643	20 868
Driftsoverskudd, andre næringer	19 789	17 548	19 585	20 121	15 158
Lønnsinntekt	145 048	144 638	173 122	195 061	199 748
Pensjoner og sykepenger	25 736	27 590	30 976	29 199	37 335
Gevinst/utbytte verdipapir	3 411	6 143	7 832	4 721	21 055
Årlige erstatninger og lignende	5 573	8 400	5 894	6 724	2 982
Familiens arbeid på nyanlegg	2 520	2 549	1 108	2 868	5 579
Renteinntekter	20 421	24 533	15 916	7 691	8 523
- Renteutgifter	41 372	46 257	37 584	28 291	23 362
- Kårutgifter	6 655	6 509	7 055	7 665	6 185
Nettoinntekt	385 331	435 876	424 219	447 331	474 167
Privatforbruk ekskl. skatt	279 051	268 983	277 151	310 785	316 670
Betalte skatter	126 554	123 173	131 415	122 741	128 554

Tabell 12f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kontanter og bankinnskudd	331 452	422 691	389 289	443 432	466 796
Andre krav	117 553	117 453	99 575	116 942	167 815
Omløpsmidler, jordbruk	152 186	162 571	152 059	148 144	130 055
Omløpsmidler, skogbruk	4 517	1 684	1 562	676	38
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	783	1 468	1 315	1 618	1 384
Omløpsmidler, andre næringer	109 986	92 946	134 676	142 060	122 804
Omløpsmidler i alt	716 477	798 813	778 476	852 872	888 892
Anleggsmidler, jordbruk	952 426	991 208	1 007 321	1 058 723	1 049 079
Anleggsmidler, skogbruk	98 423	104 401	101 928	127 343	104 167
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	37 256	49 491	41 645	46 902	53 822
Anleggsmidler, andre næringer	32 468	47 506	52 953	37 077	29 414
Privat hovedbygninger	409 783	406 874	415 524	418 444	408 337
Privat, annet	98 734	114 222	107 987	117 835	129 076
Anleggsmidler i alt	1 629 090	1 713 702	1 727 358	1 806 324	1 773 895
Eiendeler i alt	2 345 567	2 512 515	2 505 834	2 659 196	2 662 787
Eiendeler i jordbruket	1 104 612	1 153 779	1 159 380	1 206 867	1 179 134
Kortsiktig gjeld	228 272	222 862	197 812	201 733	211 196
Langsiktig gjeld	477 145	532 437	562 087	573 446	563 530
Gjeld i alt	705 417	755 299	759 899	775 179	774 726
Endring i året, kroner	36 546	-2 507	35 846	27 403	79 992
Egenkapital	1 640 150	1 757 216	1 745 935	1 884 017	1 888 061
Egenkapitalprosent	70	70	70	71	71
Endring i året (sparing)	5 978	90 813	31 414	42 494	36 762
Arbeidskapital	488 205	575 951	580 664	651 139	677 696
Endring i året	18 725	66 016	57 448	41 849	-1 512
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %	3,00 %

Fylkestall, Buskerud, alle driftsformer
Tabell 13a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Antall bruk	56	60	54	55	57
Brukers alder	47	48	49	51	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	123,2	108,8	115,9	121,3	123,1
Grovfôr, daa	126,2	131,3	136,9	131,8	138,1
Annet areal, daa	3,6	5,4	5,5	6,9	8,2
Jordbruksareal, daa	253,0	245,5	258,3	260,0	269,4
- herav leid areal, daa	72,8	69,8	77,2	80,0	86,9
Korn, Fem pr daa ¹⁾	405	346	391	413	389
Grovfôr, Fem pr daa	340	335	316	332	320
Jordbruksareal, Fem pr daa	369	340	347	371	352
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	6,0	6,3	7,1	6,6	6,8
Kumelk, liter omsatt	34 409	35 345	40 002	40 156	41 352
Melkekvote	34 563	36 642	40 774	39 519	43 942
Produsert melk pr årsku, kg	6 401	6 270	6 324	6 832	6 922
Storfekjøtt, kg omsatt	2 589	713	2 344	2 338	2 532
Antall avlsgriser	0,7	0,8	0,8	0,0	0,8
Salgbare smågriser	7	13	17	0	12
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	456	551	632	44	65
Antall vinterfôra sauer (vfs)	13	15	13	15	15
Kg kjøtt pr vfs	33	35	34	39	38
Ull, kg omsatt pr vfs	4,7	5,8	4,5	5,9	5,3
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 717	1 704	1 665	1 609	1 588
Ektefelle	411	375	364	310	361
Barn under 17 år	10	3	24	9	5
Sum familie	2 138	2 082	2 053	1 928	1 953
Leid arbeid, betalt	465	345	367	437	475
Leid arbeid, ubetalt	92	163	146	107	125
Sum timer i jordbruket	2 695	2 590	2 566	2 472	2 553
Sum timer i skogbruket	91	84	78	76	72
Sum timer i tilleggsnæring	100	130	78	101	125
Familiens arbeid på nyanlegg	55	23	20	41	21
Familiens arb. i annen virksomhet	1 298	1 102	1 149	1 300	1 287
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,78	1,81	1,82	1,73	1,73
Havre, kr pr kg	1,58	1,61	1,58	1,54	1,53
Hvete, kr pr kg	2,21	2,22	2,31	2,15	2,09
Kumelk, kr pr l	3,52	3,61	3,52	3,40	3,49
Kukjøtt, kr pr kg	25,77	25,85	26,92	28,61	29,31
Annet storfekjøtt, kr pr kg	32,08	31,68	32,21	35,29	36,00
Smågris for salg, kr pr stk.	750	783	777		695
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	20,16	22,47	21,37	20,58	18,68
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	31,72	30,65	31,67	30,66	28,84
Ull, kr pr kg	34,13	37,08	37,13	32,62	34,43

Tabell 13b. Nettoinvesteringer

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Jord, grøfter og vannanlegg	585	11 131	4 195	3 414	7 830
Driftsbygninger	8 599	2 247	2	1 668	138 593
Maskiner og redskap	5 255	12 278	5 013	21 745	31 641
Melkekvote (ku og geit)	8 172	4 582	2 269	2 854	4 892
Sum nettoinvesteringer	22 611	30 238	11 479	29 681	182 956

¹⁾ Inkl. nyttet halmavling

Fylkestall, Buskerud, alle driftsformer
Tabell 13c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Korn	97 378	72 964	92 782	95 091	90 346
Andre planteprodukter	15 224	37 529	24 928	42 934	43 231
Planteprodukter i alt	112 602	110 493	117 710	138 025	133 577
Storfe, melk	121 008	127 659	140 967	136 357	144 428
Storfe, livdyr	14 638	6 117	10 581	6 046	8 179
Kuslakt	21 634	25 105	24 923	27 005	31 866
Annet storfeslakt	50 626	58 439	47 484	54 954	60 417
Smågriser	6 769	4 119	6 402	-84	7 509
Slaktegriser	8 773	13 081	14 110	935	1 318
Avlsgriser	1 587	1 192	1 412	0	914
Sauer, livdyr og slakt	14 331	16 019	13 944	19 040	17 191
Ull	2 081	3 709	2 203	2 533	3 346
Andre inntekter, husdyrholdet	22 717	41 379	65 390	69 491	67 830
Husdyrprodukt i alt	264 164	296 819	327 416	316 277	342 998
Arealtilskudd grovfôr	39 432	43 682	45 993	40 555	19 043
Arealtilskudd, korn	32 992	32 371	32 116	38 605	17 018
Kulturlandskapstilskudd					51 524
Produksjonstillegg, husdyr	43 709	46 932	52 773	51 831	50 500
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	48 420	54 481	50 123	46 316	46 520
Refunderte avløserutgifter	34 060	31 317	31 985	29 489	30 781
Andre tilskudd	13 330	18 961	17 619	23 076	18 567
Bunnfradag ¹⁾		-5 700	-5 889	-6 000	-5 482
Tilskudd i alt	211 943	222 044	224 720	223 872	228 471
Leieinntekter, traktor og redskap	10 624	14 596	15 681	11 068	13 140
Andre inntekter	10 443	9 992	13 459	7 179	7 444
Produksjonsinntekter i alt	609 776	653 944	698 986	696 421	725 630

Tabell 13d. Kostnader pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kraftfôr	78 887	89 997	103 954	98 294	100 963
Andre førkostnader inkl. beiteleie	12 146	9 713	12 396	15 256	12 954
Såvarer	14 355	12 144	12 827	13 470	13 247
Handelsgjødsel og kalk	23 295	27 957	26 704	25 841	31 502
Plantevernmidler	7 621	9 896	8 621	9 567	9 240
Konserveringsmidler	3 512	3 016	3 297	2 568	2 689
Andre forbruksartikler m.v.	24 201	26 389	26 982	25 754	29 415
Kjøp av dyr	15 789	18 000	23 668	15 655	27 268
Sum variable kostnader	179 806	197 112	218 449	206 405	227 278
Leid arbeid	49 627	45 187	50 944	60 897	68 764
Drivstoff	15 725	14 296	14 500	14 625	16 731
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 648	6 832	9 399	7 185	11 314
Vedl.h. driftsbygninger	20 186	17 558	19 435	17 937	20 117
Vedl.h. traktor og maskiner	37 519	42 958	44 033	45 444	45 691
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 909	1 759	2 397	2 013	1 927
Avskr. driftsbygninger	28 565	28 037	29 997	28 711	36 634
Avskr. traktor og maskiner	41 778	39 445	38 597	38 489	37 780
Maskinleie	13 392	16 543	18 145	28 089	30 175
Andre faste kostnader	70 859	69 262	76 118	83 843	84 538
Sum faste kostnader	286 208	281 877	303 565	327 233	353 671
Kostnader i alt	466 014	478 989	522 014	533 638	580 949
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,20	1,39	1,25	1,28	1,33
Netto mekaniseringskostnader pr daa	431	473	434	476	468

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestall, Buskerud, alle driftsformer
Tabell 13e. Resultatregning

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	143 762	174 955	176 972	162 783	144 681
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	85 237	86 221	63 025	49 618	41 887
Familiens arbeidsfortjeneste	58 525	88 734	113 947	113 165	102 794
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	50 505	78 633	102 452	102 599	91 268
Lønnsevne	108 152	133 921	164 891	174 062	171 558
Lønnsevne pr. time	40,13	51,71	64,26	70,41	67,20
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	116 310	138 694	149 374	153 448	141 293
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	103 786	132 492	140 985	131 189	112 537
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	143 762	174 955	176 972	162 783	144 681
Driftsoverskudd, skogbruk	30 232	26 920	25 554	19 470	31 746
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	24 654	25 881	19 188	23 863	28 687
Driftsoverskudd, andre næringer	44 609	39 046	13 846	34 892	24 283
Lønnsinntekt	175 810	180 062	208 384	220 117	239 603
Pensjoner og sykepenger	29 630	27 226	30 152	42 194	41 011
Gevinst/utbytte verdipapir	5 860	11 961	14 433	17 202	6 085
Årlige erstatninger og lignende	9 796	7 192	7 245	7 553	5 450
Familiens arbeid på nyanlegg	7 016	3 151	2 763	5 850	3 041
Renteinntekter	16 724	18 928	11 075	5 245	5 514
- Renteutgifter	43 388	47 416	36 132	34 823	33 029
- Kårutgifter	8 605	8 867	8 782	6 896	6 746
Nettoinntekt	436 100	459 039	464 698	497 450	490 326
Privatforbruk ekskl. skatt	290 777	316 632	311 993	312 607	345 016
Betalte skatter	138 468	136 239	134 819	137 300	151 489

Tabell 13f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kontanter og bankinnskudd	282 356	277 015	354 886	389 627	411 069
Andre krav	124 642	144 540	123 493	121 551	193 643
Omløpsmidler, jordbruk	124 888	119 114	115 487	102 211	104 352
Omløpsmidler, andre næringer	109 480	114 898	105 289	118 375	114 248
Omløpsmidler i alt	641 366	655 567	699 155	731 764	823 312
Anleggsmidler, jordbruk	1 105 474	1 133 161	1 155 464	1 146 587	1 390 058
Anleggsmidler, skogbruk	256 695	213 998	228 078	226 379	256 097
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	57 570	39 208	59 419	41 435	88 300
Anleggsmidler, andre næringer	65 227	59 746	51 326	96 135	56 918
Privat hovedbygninger	502 143	504 210	496 691	528 131	554 650
Privat, annet	141 348	170 471	143 937	155 312	125 176
Anleggsmidler i alt	2 128 457	2 120 794	2 134 915	2 193 979	2 471 199
Eiendeler i alt	2 769 823	2 776 361	2 834 070	2 925 743	3 294 511
Eiendeler i jordbruket	1 230 362	1 252 275	1 270 951	1 248 798	1 494 410
Kortsiktig gjeld	239 808	250 007	196 983	215 708	354 082
Langsiktig gjeld	720 572	692 714	607 575	841 866	1 004 662
Gjeld i alt	960 380	942 721	804 558	1 057 574	1 358 744
Endring i året, kroner	104 349	61 423	-21 291	75 484	267 358
Egenkapital	1 809 443	1 833 640	2 029 512	1 868 169	1 935 767
Egenkapitalprosent	65	66	72	64	59
Endring i året (sparing)	46 027	42 169	75 267	75 484	126 814
Arbeidskapital	401 558	405 560	502 172	516 056	469 230
Endring i året	3 740	22 222	62 028	37 011	21 867
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %	3,00 %

Fylkestall, Vestfold, alle driftsformer

Tabell 14a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2002	2003	2004	2005	2005
Antall bruk	32	34	34	33	33
Brukers alder	48	47	48	48	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	226,3	228,3	234,2	245,0	245,0
Grovfôr, daa	68,9	71,5	62,4	49,4	49,4
Annet areal, daa	13,1	18,5	31,8	35,9	35,9
Jordbruksareal, daa	308,3	318,3	328,4	330,3	330,3
- herav leid areal, daa	102,0	121,4	127,3	137,0	137,0
Korn, FEM pr daa ¹⁾	354	436	428	479	479
Grovfôr, FEM pr daa	476	420	372	354	354
Jordbruksareal, FEM pr daa	377	436	409	437	437
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	6,3	6,7	4,3	3,9	3,9
Kumelk, liter omsatt	40 241	43 498	28 834	25 880	25 880
Melkekvote	40 433	43 704	27 283	25 280	25 280
Produsert melk pr årsku, kg	7 115	7 090	7 138	7 284	7 284
Storfekjøtt, kg omsatt	1 644	1 827	1 489	1 196	1 196
Antall avlsgriser	5,1	7,0	7,3	7,1	7,1
Salgbare smågriser	102	121	154	157	157
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	7 819	8 090	13 658	18 504	18 504
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 519	1 721	1 538	1 511	1 511
Ektefelle	390	390	347	281	281
Barn under 17 år	7	19	12	1	1
Sum familie	1 916	2 130	1 897	1 793	1 793
Leid arbeid, betalt	327	323	362	298	298
Leid arbeid, ubetalt	113	192	35	4	4
Sum timer i jordbruket	2 356	2 645	2 294	2 095	2 095
Sum timer i skogbruket	100	88	105	89	89
Sum timer i tilleggsnæring	216	139	209	161	161
Familiens arbeid på nyanlegg	0	22	13	0	0
Familiens arb. i annen virksomhet	1 200	1 241	1 349	1 391	1 391
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,85	1,86	1,78	1,74	1,74
Havre, kr pr kg	1,69	1,72	1,61	1,55	1,55
Hvete, kr pr kg	2,23	2,26	2,21	2,11	2,11
Kumelk, kr pr l	3,57	3,46	3,49	3,54	3,54
Kukjøtt, kr pr kg	25,78	26,45	28,51	28,72	28,72
Annet storfekjøtt, kr pr kg	31,09	32,12	33,29	34,63	34,63
Smågris for salg, kr pr stk.	752	782	707	737	737
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	21,95	21,48	19,93	20,00	20,00

Tabell 14b. Nettoinvesteringer

År	2 002	2 003	2 004	2005	2005
Jord, grøfter og vannanlegg	12 140	4 824	3 114	26 742	26 742
Driftsbygninger	-15 308	46 077	33 389	-13 498	-13 498
Maskiner og redskap	-17 971	18 842	-11 871	-19 477	-19 477
Melkekvote (ku og geit)	7 058	4 561	-1 338	2 803	2 803
Sum nettoinvesteringer	-14 081	74 304	23 294	-3 430	-3 430

¹⁾ Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Vestfold, alle driftsformer
Tabell 14c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2005
Korn	189 805	171 578	214 687	201 805	241 819
Andre planteprodukter	47 540	37 187	108 920	96 741	109 413
Planteprodukter i alt	237 345	208 765	323 607	298 546	351 232
Storfe, melk	113 104	143 627	150 304	100 773	91 692
Storfe, livdyr	5 704	8 215	3 691	6 093	2 503
Kuslakt	18 883	21 130	21 787	16 718	12 942
Annet storfeslakt	23 081	29 509	33 087	22 675	28 066
Smågriser	18 800	24 424	35 365	17 470	14 482
Slaktegriser	195 769	171 778	187 110	263 223	386 034
Avlsgriser	13 721	8 698	15 167	5 911	13 318
Andre inntekter, husdyrholdet	69 938	87 803	195 498	190 348	211 935
Husdyrprodukt i alt	459 000	495 184	642 009	623 211	760 972
Arealtilskudd, grovfôr	15 439	18 656	20 661	14 837	3 470
Arealtilskudd, korn	52 776	53 348	55 682	64 979	21 049
Kulturlandskapstilskudd					65 543
Produksjonstillegg, husdyr	35 111	40 021	42 949	34 772	28 865
Driftstillegg, grunntilskudd, distriktstilskudd	21 252	26 274	22 563	17 654	13 350
Refunderte avløserutgifter	21 780	27 085	23 061	21 672	22 651
Andre tilskudd	5 952	19 956	17 055	18 646	12 664
Bunnfradrag ¹⁾		-5 813	-5 647	-6 000	-5 500
Tilskudd i alt	152 310	179 527	176 324	166 560	162 092
Leieinntekter, traktor og redskap	14 651	16 586	23 414	21 775	26 861
Andre inntekter	11 642	3 100	7 245	18 709	3 203
Produksjonsinntekter i alt	874 948	903 162	1 172 599	1 128 801	1 304 360

Tabell 14d. Kostnader pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2005
Kraftfôr	179 284	183 778	261 699	267 775	317 687
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	5 715	1 891	4 036	3 899	2 436
Såvarer	26 344	22 768	30 611	28 677	38 278
Handelsgjødsel og kalk	37 492	43 799	43 854	42 732	46 796
Plantevernmidler	12 722	16 921	27 106	23 061	26 315
Konserveringsmidler	2 033	2 463	1 873	1 764	1 879
Andre forbruksartikler m.v.	28 050	30 099	36 467	35 805	35 862
Kjøp av dyr	56 400	61 166	100 356	93 829	135 436
Sum variable kostnader	348 040	362 885	506 002	497 542	604 689
Leid arbeid	36 476	41 714	40 605	49 455	43 720
Drivstoff	18 311	15 530	19 506	17 717	23 568
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 741	7 649	9 046	8 065	9 072
Vedl.h. driftsbygninger	15 016	14 937	18 851	17 437	17 498
Vedl.h. traktor og maskiner	33 847	32 547	40 997	36 338	40 650
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 554	1 127	838	1 118	719
Avskr. driftsbygninger	41 861	43 114	50 080	49 724	54 340
Avskr. traktor og maskiner	48 592	46 045	49 411	51 121	48 606
Maskinleie	18 323	26 627	31 411	30 895	50 057
Andre faste kostnader	81 029	85 287	118 312	130 478	137 054
Sum faste kostnader	301 750	314 577	379 057	392 348	425 284
Kostnader i alt	649 790	677 462	885 059	889 890	1 029 973
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	0,97	1,06	0,98	0,93	1,02
Netto mekaniseringskostnader pr daa	394	401	426	381	445

¹⁾Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestell, Vestfold, alle driftsformer
Tabell 14e. Resultatregning

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	225 158	225 700	287 540	238 911	274 387
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	107 105	112 289	96 825	78 236	62 317
Familiens arbeidsfortjeneste	118 053	113 411	190 715	160 675	212 070
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	109 782	109 208	165 196	153 360	217 735
Lønnsevne	154 529	155 125	231 320	210 130	255 790
Lønnsevne pr. time	63,28	65,84	87,46	91,60	122,10
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	166 884	173 790	196 793	205 886	253 379
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	171 488	173 532	209 203	197 235	250 509
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	225 158	225 700	287 540	238 911	274 387
Driftsoverskudd, skogbruk	23 563	23 769	6 116	8 449	28 362
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	39 503	55 745	47 057	64 813	43 772
Driftsoverskudd, andre næringer	35 146	33 860	25 426	14 193	31 537
Lønnsinntekt	195 083	201 821	202 311	226 722	241 383
Pensjoner og sykepenger	31 971	53 529	47 491	43 699	47 997
Gevinst/utbytte verdipapir	6 040	7 653	425	12 951	21 375
Årlige erstatninger og lignende	2 093	5 163	815	3 185	208
Familiens arbeid på nyanlegg	993	0	3 133	1 927	0
Renteinntekter	10 624	11 020	8 001	3 566	5 491
- Renteutgifter	69 792	79 349	73 349	53 199	52 796
- Kårutgifter	4 150	4 349	5 139	4 908	5 486
Nettoinntekt	496 232	534 562	549 827	560 309	636 230
Privatforbruk ekskl. skatt	323 803	335 314	346 562	371 343	408 161
Betalte skatter	142 877	159 464	147 263	160 317	159 149

Tabell 14f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2005
Kontanter og bankinnskudd	206 949	248 544	260 181	251 878	253 744
Andre krav	147 465	129 743	168 675	147 417	513 319
Omløpsmidler, jordbruk	210 076	188 533	286 730	225 574	273 954
Omløpsmidler, andre næringer	117 296	83 886	83 596	95 749	113 357
Omløpsmidler i alt	681 786	650 706	799 182	720 618	1 154 374
Anleggsmidler, jordbruk	1 321 390	1 408 032	1 723 777	1 715 754	1 815 637
Anleggsmidler, skogbruk	209 866	250 539	278 668	364 758	382 679
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	22 386	78 772	36 211	112 238	119 560
Anleggsmidler, andre næringer	72 521	47 948	35 397	30 767	56 084
Privat hovedbygninger	401 430	488 097	433 006	455 225	497 190
Privat, annet	100 170	101 448	95 702	108 254	129 429
Anleggsmidler i alt	2 127 763	2 374 836	2 602 761	2 786 996	3 000 579
Eiendeler i alt	2 809 549	3 025 542	3 401 943	3 507 614	4 154 953
Eiendeler i jordbruket	1 531 466	1 596 565	2 010 507	1 941 328	2 089 591
Kortsiktig gjeld	306 167	286 547	385 020	349 661	382 016
Langsiktig gjeld	827 091	1 013 003	1 141 074	1 233 047	1 590 267
Gjeld i alt	1 133 258	1 299 550	1 526 094	1 582 708	1 972 283
Endring i året, kroner	-12 915	98 906	118 913	-151 013	217 028
Egenkapital	1 676 291	1 725 992	1 875 849	1 924 906	2 182 670
Egenkapitalprosent	60	57	55	55	53
Endring i året (sparing)	79 307	49 849	79 572	145 544	157 663
Arbeidskapital	375 619	364 159	414 162	370 957	772 358
Endring i året	18 188	23 751	106 596	-20 460	216 461
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %	3,00 %

Fylkestall, Telemark, alle driftsformer

Tabell 15a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Antall bruk	29	26	28	28	28
Brukers alder	46	45	46	46	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	74,2	85,6	74,3	69,5	75,8
Grovfôr, daa	135,5	144,0	153,9	156,1	154,4
Annet areal, daa	1,1	0,2	0,1	3,1	2,1
Jordbruksareal, daa	210,8	229,8	228,3	228,7	232,3
- herav leid areal, daa	114,7	133,2	124,8	128,7	136,7
Korn, FEm pr daa ¹⁾	373	294	323	439	419
Grovfôr, FEm pr daa	297	307	302	301	300
Jordbruksareal, FEm pr daa	323	303	309	344	340
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	6,0	5,8	6,6	5,9	6,1
Kumelk, liter omsatt	33 147	31 793	36 568	32 129	33 969
Melkekvote	35 366	36 490	40 556	36 755	38 577
Produsert melk pr årsku, kg	6 485	6 393	6 362	6 358	6 377
Storfekjøtt, kg omsatt	1 682	1 376	1 546	1 497	1 531
Antall avlsgriser	5,0	4,9	4,4	3,0	2,8
Salgbare smågriser	111	128	129	90	115
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	7 174	7 265	7 855	4 649	2 592
Antall vinterføra sauer (vfs)	12	20	18	27	26
Kg kjøtt pr vfs	30	28	29	31	28
Ull, kg omsatt pr vfs	5,3	5,5	6,4	6,2	3,2
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 570	1 549	1 603	1 450	1 358
Ektefelle	364	361	430	443	450
Barn under 17 år	32	24	18	19	26
Sum familie	1 966	1 934	2 051	1 912	1 834
Leid arbeid, betalt	332	386	468	401	427
Leid arbeid, ubetalt	74	101	93	61	63
Sum timer i jordbruket	2 372	2 421	2 612	2 374	2 324
Sum timer i skogbruket	63	103	77	78	78
Sum timer i tilleggsnæring	163	228	203	242	207
Familiens arbeid på nyanlegg	62	25	7	36	16
Familiens arb. i annen virksomhet	1 059	1 012	1 084	1 373	1 467
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	1,72	1,78	1,72	1,61	1,66
Havre, kr pr kg	1,49	1,58	1,62	1,60	1,47
Kumelk, kr pr l	3,40	3,87	3,62	3,71	3,78
Kukjøtt, kr pr kg	25,60	26,35	26,29	29,07	30,07
Annet storfekjøtt, kr pr kg	30,65	30,71	31,26	33,15	32,89
Smågris for salg, kr pr stk.	848	808	851	751	699
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	20,15	22,59	21,13	21,04	21,57
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	30,96	30,21	31,10	29,16	25,75
Ull, kr pr kg	29,36	30,22	30,04	34,79	29,31

Tabell 15b. Nettoinvesteringer

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Jord, grøfter og vannanlegg	-2 012	1 706	8 339	-135	-3 399
Driftsbygninger	45 723	57 398	39 447	59 833	31 557
Maskiner og redskap	13 965	-6 932	26 565	16 226	15 953
Melkekvote (ku og geit)	8 500	3 918	11 120	9 130	11 594
Sum nettoinvesteringer	66 176	56 090	85 471	85 054	55 705

¹⁾Inkl. nyttet halm

Fylkestall, Telemark, alle driftsformer
Tabell 15c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Korn	50 918	48 450	46 726	56 180	51 894
Andre planteprodukter	9 368	8 759	8 188	23 926	36 270
Planteprodukter i alt	60 286	57 209	54 914	80 106	88 164
Storfe, melk	112 825	123 149	132 291	119 179	128 440
Storfe, livdyr	5 784	3 462	10 531	7 930	5 570
Kuslakt	14 125	15 873	20 697	15 390	15 106
Annet storfeslakt	31 830	31 953	32 529	30 781	35 862
Smågriser	51 012	56 835	59 749	58 308	49 748
Slaktegriser	144 667	167 006	178 624	76 435	64 888
Avlsgriser	26 009	25 933	39 408	8 347	7 071
Sauer, livdyr og slakt	12 436	16 147	17 231	25 662	21 943
Ull	2 056	3 171	3 485	5 817	2 888
Andre inntekter, husdyrholdet	13 815	18 007	21 506	15 748	33 955
Husdyrprodukt i alt	414 559	461 536	516 051	363 597	365 471
Arealtilskudd, grovfôr	41 668	46 891	50 994	52 417	21 745
Arealtilskudd, korn	19 926	25 230	26 091	24 064	12 287
Kulturlandskapstilskudd					44 940
Produksjonstillegg, husdyr	45 895	54 124	56 152	54 770	53 358
Driftstillegg, grunnstilskudd, distriktstilskudd	45 982	61 120	62 089	57 349	54 994
Refunderte avløserutgifter	38 769	40 711	33 396	31 531	33 562
Andre tilskudd	25 359	28 127	17 756	24 369	23 345
Bunnfradrag ¹⁾		-6 000	-6 000	-6 214	-5 500
Tilskudd i alt	217 599	250 203	240 478	238 286	238 731
Leieinntekter, traktor og redskap	11 456	18 565	12 822	8 607	11 952
Andre inntekter	15 773	96	732	6 332	9 118
Produksjonsinntekter i alt	719 673	787 609	824 997	696 928	713 436

Tabell 15d. Kostnader pr bruk

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kraftfôr	142 695	162 385	182 004	110 237	113 582
Andre førkostnader inkl. beiteleie	3 163	5 437	7 285	3 897	3 688
Såvarer	9 891	10 628	11 336	10 364	12 849
Handelsgjødelse og kalk	19 193	23 208	23 794	23 199	24 805
Plantevernmidler	4 027	6 323	4 979	4 850	6 737
Konserveringsmidler	1 855	3 916	3 029	2 672	3 274
Andre forbruksartikler m.v.	31 232	29 677	38 680	29 059	37 053
Kjøp av dyr	47 414	54 455	73 212	35 511	20 452
Sum variable kostnader	259 470	296 029	344 319	219 789	222 440
Leid arbeid	43 225	50 177	62 509	54 993	51 900
Drivstoff	12 850	14 217	12 657	13 499	15 354
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	5 301	4 704	3 807	11 081	5 884
Vedl.h. driftsbygninger	12 427	13 650	15 926	18 489	19 175
Vedl.h. traktor og maskiner	25 216	31 282	34 454	37 997	34 738
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 207	1 964	2 331	2 596	2 543
Avskr. driftsbygninger	28 218	34 082	36 213	35 607	37 588
Avskr. traktor og maskiner	37 537	35 252	35 856	36 803	37 621
Maskinleie	13 261	15 568	13 523	17 452	31 686
Andre faste kostnader	72 054	73 034	86 614	81 615	83 544
Sum faste kostnader	252 296	273 930	303 890	310 132	320 033
Kostnader i alt	511 766	569 959	648 209	529 921	542 473
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,34	1,36	1,36	1,35	1,47
Netto mekaniseringskostnader pr daa	433	413	420	466	500

1) Bunnfradrag for 2002 er fordelt på AK-tilskudd og husdyrtilskudd

Fylkestall, Telemark, alle driftsformer
Tabell 15e. Resultatregning

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	207 907	217 650	176 788	167 007	170 963
- Renter av jordbruksaktiva ¹⁾	76 913	85 056	65 607	52 304	41 513
Familiens arbeidsfortjeneste	130 994	132 594	111 181	114 703	129 450
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	122 932	126 492	100 014	107 262	125 902
Lønnsevne	174 219	182 771	173 690	169 696	181 350
Lønnsevne pr. time	73,45	75,49	66,50	71,48	78,03
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	172 759	180 690	149 869	159 609	163 927
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	167 871	178 322	134 631	140 623	150 349
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	207 907	217 650	176 788	167 007	170 963
Driftsoverskudd, skogbruk	8 745	2 482	3 447	19 465	15 699
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	24 256	37 554	34 937	45 567	32 181
Driftsoverskudd, andre næringer	14 706	47 656	37 044	25 804	40 222
Lønnsinntekt	139 662	151 867	161 889	218 932	246 056
Pensjoner og sykepenger	36 109	28 205	31 346	17 065	41 093
Gevinst/utbytte verdipapir	255	-4 226	13 848	20 521	25 728
Årlige erstatninger og lignende	1 367	1 029	2 880	2 591	952
Familiens arbeid på nyanlegg	8 047	3 385	999	5 200	2 270
Renteinntekter	18 434	18 655	10 837	6 573	5 769
- Renteutgifter	52 614	54 746	46 080	29 031	28 614
- Kårutgifter	5 523	6 508	5 434	4 496	4 587
Nettoinntekt	401 351	443 003	422 501	495 198	547 732
Privatforbruk ekskl. skatt	273 657	297 695	294 428	304 835	383 445
Betalte skatter	109 322	123 396	129 862	115 271	128 805

Tabell 15f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005
Kontanter og bankinnskudd	313 513	296 414	300 626	354 519	349 790
Andre krav	58 373	59 821	90 813	109 934	133 187
Omløpsmidler, jordbruk	99 343	110 394	124 427	78 174	91 771
Omløpsmidler, skogbruk	76	142	971	79	0
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	621	692	2 429	3 750	2 874
Omløpsmidler, andre næringer	64 726	73 869	71 774	72 362	150 409
Omløpsmidler i alt	536 652	541 332	591 040	618 818	728 031
Anleggsmidler, jordbruk	1 031 569	1 138 443	1 240 493	1 260 241	1 329 435
Anleggsmidler, skogbruk	124 870	170 255	173 455	198 281	191 183
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	55 470	71 595	65 107	65 943	58 096
Anleggsmidler, andre næringer	14 499	16 036	14 980	36 998	54 640
Privat hovedbygninger	395 367	391 924	376 520	393 080	402 610
Privat, annet	116 588	117 732	108 645	121 537	127 625
Anleggsmidler i alt	1 738 363	1 905 985	1 979 200	2 076 080	2 163 589
Eiendeler i alt	2 275 015	2 447 317	2 570 240	2 694 898	2 891 620
Eiendeler i jordbruket	1 130 912	1 248 837	1 364 920	1 338 415	1 421 206
Kortsiktig gjeld	245 407	182 625	275 523	212 300	224 486
Langsiktig gjeld	617 287	682 306	712 207	780 108	863 409
Gjeld i alt	862 694	864 931	987 730	992 408	1 087 895
Endring i året, kroner	94 191	18 934	92 025	-6 504	55 467
Egenkapital	1 412 321	1 582 386	1 582 510	1 702 490	1 803 725
Egenkapitalprosent	62	65	62	63	62
Endring i året (sparing)	54 532	30 935	64 683	123 200	117 939
Arbeidskapital	291 245	358 707	315 517	406 518	503 545
Endring i året	-4 050	41 669	15 370	66 694	87 533
1) Kalkulasjonsrente	7,00 %	7,00 %	5,00 %	4,00 %	3,00 %

Forklaring på faguttrykk

Anleggsmidler er eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk; det vi si alle eiendeler unntatt omløpsmidler. Anleggsmidlene har en funksjonstid i foretaket på over ett år. Eksempler på anleggsmidler er jord- og skogbruksarealer, driftsbygninger, maskiner og avlsdyr.

Arbeid: Både leid arbeid og familiens arbeid registreres i timer etter medgått arbeidstid. For personer under 18 år eller over 65 år, regnes arbeidstimene om til fullverdige timer.

Kårfolk og familiens egne barn over 17 år som har arbeidet i jord- eller skogbruket, føres som leid hjelp i driftsregnskapet. Familiens arbeid på nyanlegg blir ført særskilt da vederlaget for dette arbeidet blir balanseført (aktivert).

Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et uttrykk for familiens likvide situasjon.

Avlinger registreres som lagringsdyktig avling; det vil si kg innhøstet poteter, kg innkjørt høy, m³ ferdig surfôrmasse, antall rundballer, FEm oppfôra gras, grønnfôr og beite. Alle avlinger regnes om til FEm per daa.

Avskrivninger defineres som planmessig fordeling av eiendelenes verdiforringelse over eiendelenes forventede levetid. I driftsregnskapet benyttes lineære avskrivninger slik at den nominelle verdiforringelsen blir like stor hvert år i avskrivningsperioden. De avskrivbare anleggsmidlene avskrives individuelt og avskrivningstiden fastsettes ut fra sannsynlig varighet/brukstid, slik at for eksempel brukt utstyr avskrives over kortere tid enn nytt.

Balansen er en oppstilling for brukerfamiliens eiendeler, gjeld og egenkapital per 31.12 hvert år.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskuddet er den godtgjørelse familien får for egen arbeidsinnsats og for egen og lånt kapital.

Egenkapitalen er den delen av totalkapitalen som tilhører brukerfamilien. Egenkapitalen beregnes ved å trekke samlet gjeld fra samlet verdi av eiendelene.

Eiendeler består av omløpsmidler og anleggsmidler.

Familien består av bruker og eventuell ektefelle, samboer eller partner og deres barn under 17 år.

Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskuddet fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket, og viser det familien har igjen for arbeidsinnsatsen i jordbruksvirksomheten. Som uttrykk for jordbrukseiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Faste kostnader er kostnader som i en gitt periode ikke endrer seg nevneverdig med omfanget av produksjonen. Eksempler på faste kostnader er avskrivninger og vedlikehold av driftsbygninger.

Jordbruksareal: Areal av de enkelte vekstslag i dekar (daa). Jordbruksarealet omfatter både eget og leid areal, og det er registrert hvor stort deg leide arealet er. Overflatedyrket areal er med som redusert areal. Utmarksbeite er ikke tatt med.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling innen ett år fra regnskapsavslutning, eller som er direkte knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Kostnader er verdien av de varer og tjenester som er satt inn i produksjonen i regnskapsperioden, uten verdien av eget arbeid og rentekostnader.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling ett år eller senere etter regnskapsavslutning, og som ikke er knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Lønnsevne (beregnes bare for jordbruket) viser hvor mye jordbruket kan betale for samlet arbeidsinnsats. Den angis i kroner per bruk eller kroner per time.

Nettoinntekt er samlet driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet med tillegg av lønnsinntekter, pensjoner, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg samt renteinntekter, men fratrukket rente- og kårutgifter.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivninger, frasalg og investeringstilskudd.

Omløpsmidler er eiendeler som ikke er skaffet for varig eie eller bruk. De har enten en funksjonstid i foretaket på under ett år, eller de er knyttet til den kortsiktige omsetningen av varer og tjenester. Eksempler på omløpsmidler er bankinnskudd, kontanter, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekter er verdien av varer og tjenester som er produsert i løpet av året. Produksjonsinntektene omfatter derfor både hva som er solgt eller tatt ut til forbruk i løpet av året, og endringene i lagerbeholdningene.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittlig verdi av eiendeler i jordbruket.

Sparing er økning i egenkapitalen i løpet av året.

Variable kostnader er kostnader som i en gitt periode forandrer seg proporsjonalt med omfanget av produksjonen, slik som for eksempel såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoff regnes som en fast kostnad fordi det er umulig å fordele posten mellom ulike produksjoner.

Vederlag til arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet tillagt kostnadene for leid arbeid, og fratrukket jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel settes til verdien av eiendeler i jordbruket i prosent av sum eiendeler.

Vederlag til familiens arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet tillagt kostnadene for leid arbeid, og fratrukket jordbrukets andel av

utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel settes til verdien av eiendeler i jordbruket i prosent av sum eiendeler.

Årsverk: Et årsverk var 1 875 registrerte timer i 2000, gikk ned til 1 860 timer i 2001, og har vært 1 845 timer fra 2002. I framstillingene i dette heftet er alle tall omregnet til et årsverk på 1 845 timer.